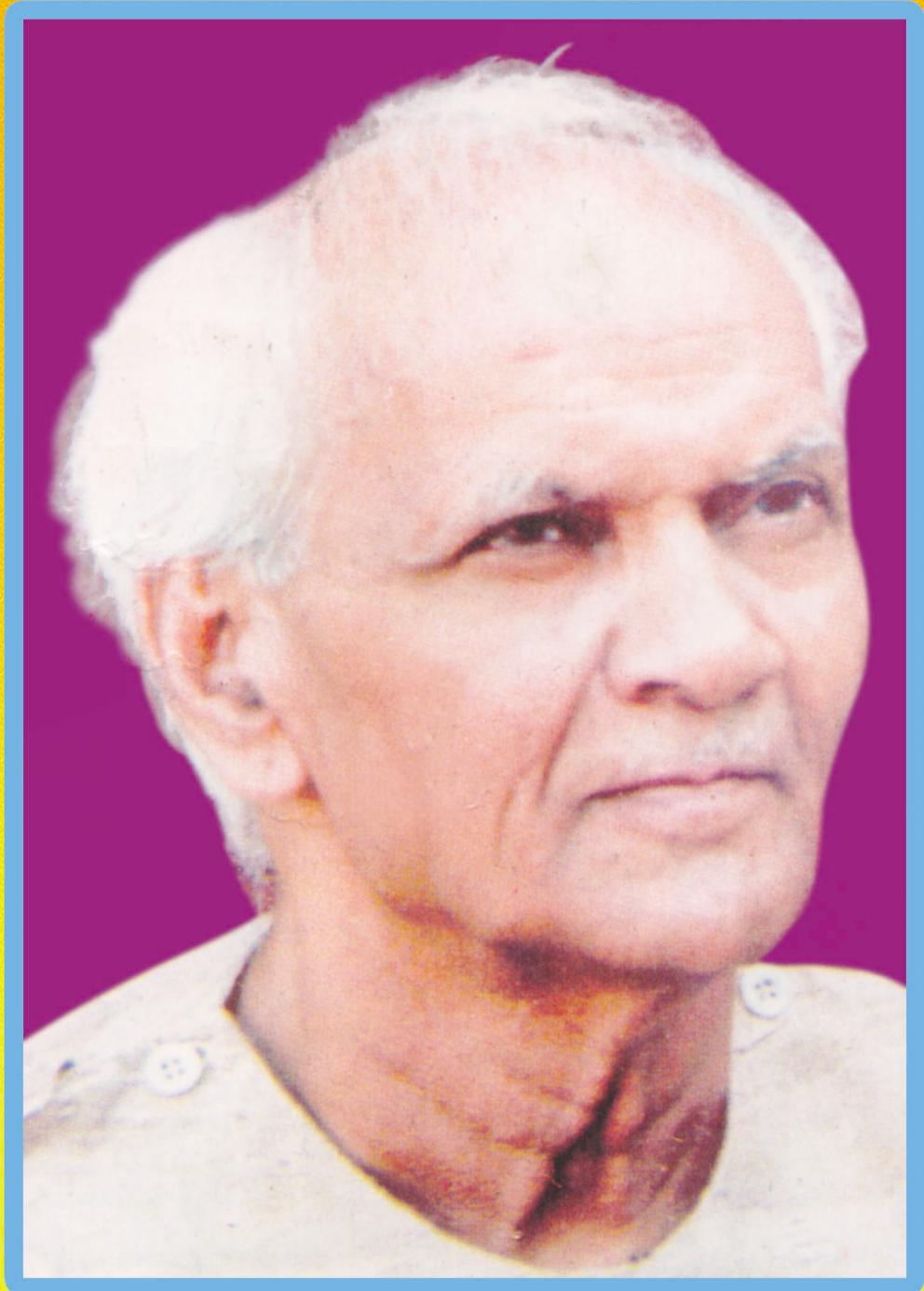

The Real Personality Development Magazine

యుద్ధశక్తి భార్యల్సు

పార్ట్‌వ మాఘుం - ఫిబ్రవరి, 2006

రూ. 8-00

పరమపూజ్య గురుదేవులు
పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్య

సర్వ భవంతు సుఖినః

గురు రూపం, గురు ప్రాణం, గురు శరణం, గురు ధ్యానం

గురులేని జీవనము శూన్యమే శూన్యముా .... ప్రభూ ...

॥...గురు రూపం...॥

గాయత్రీ మంత్రములో నీ రూపమే ఉంది

జీవనమే ధన్యముగా నీ స్వరణలో ఉంది

కలకాలం నిలవాలి శక్తి నీ రూపమే ... ప్రభూ ...

॥...గురు రూపం...॥

మానవ జీవనమే ఒక వరదానముగా

ఆదర్శ జీవనమే నిలవాలి శాశ్వతమై

అందులకై నీ స్వరణ, ధన్యమే ధన్యముా ... ప్రభూ ...

॥...గురు రూపం...॥

నారాయణ రూపముగా, వెలసిన మన గురువూ

శ్రీరామ శర్మగా, వెలసిన మన గురువూ

అవతార పురుషుడమై, మార్గాన్ని చూపించు

హృదయములో దివ్య గంగా, వెలసి కాపాడవా ... ప్రభూ ...

॥...గురు రూపం...॥

ఓం భూర్భువః స్వః తత్పువితుర్వేణ్యం భర్తోదేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్

యోగీ డైక్ట

గ్రామయైత్రి

ప్రభుర ప్రజ్ఞ

ఓం వందే భగవతీం దేవీం శ్రీరామంచ జగద్గురుం
పాదపద్మే తయోః శ్రీత్వా ప్రణమామి ముహుర్ముహః

సజల శ్రద్ధ

సంకలనం

సంరక్షణ

వేదమూర్తి, తపోవిష్ట, పండిత

శ్రీరామ తర్వాతార్థ

శక్తి స్వరూపిణి

మాతా భగవతీ దేవి తర్వ

ప్రధాన సంపాదకులు

డాక్టర్ ప్రణాల్ పండ్క

సంపాదకులు

కందర్పరామచంద్ర రావు

సంప్రది 6

సంచిక 11

ఫీబ్రవరి 2006

పారిషద మాఘం

విడిప్రతి రూ॥ 8.00

పం॥ చందా రూ॥ 15

2పం॥ చందా రూ॥ 25

10 పం॥ చందా రూ॥ 45

కూర్మః

సంచర్ గ్రాఫిక్

జీవచ్ఛవాలు, అమరజీవులు

కిమార్ఘర్య పరమ? అన్నిటికన్న ఆశ్చర్యం ఏది? యుగాల క్రితం యుక్కడు యుధిష్ఠిరుణ్ణి ఈ ప్రశ్న అడిగాడు. ధర్మ రహస్యాన్ని తెలుసుకున్న యుధిష్ఠిరుడు ఇలా జవాబిచ్చాడు—“మనిషి వేలాదిమంది చనిపోతూ ఉండడం చూస్తున్నాడు. కానీ తన చావు గురించి తెలుసుకోదు. తనకు చావు లేదని భావిస్తాడు. బ్రతికి ఉండాలనే వాంఘతో దుష్టార్యాలు అనేకం చేస్తూ ఉన్నాడు. ఇదే అత్యాశ్వర్యకర విషయం.”

రోజుగా అనేక శవయాత్రలు సాగుతూ ఉంటాయి. చాలామంది వాటిలో పొల్గొంటారు. అయినా మనిషి తన శవయాత్రను గురించి ఉపహాంచగలిగేదు. అలా ఉపహాంచగలిగితే, తన మృత్యువు అడుగుల సమ్మదిని వినగలిగితే - మనిషి యొక్క జీవన దృక్పథం సంసారం నుండి సత్యం వైపు మళ్ళడం నిశ్చయం.

సూఫీ ఘకీర్ పేక్ సాదీ మాట ఇది - “గతంలో దజలా శ్రీరాస ఒక శవం ఒక ప్రయాణికుడికి ఇలా చెప్పింది - ‘ఈ ప్రయాణికుడా! కొంచం చూచి నడువు. నేనూ ఒకప్పుడు దర్జాగా జీవించాను. నా తలమీద వజ్ర కిరీటం ఉండేది. నా కాళ్ళు ఎన్నడూ నేలమీద ఉండేవి కావు. ఒక రోజున అంతా ముగిసిపోయింది. పురుగులు నన్ను తినివేశాయి. నేడు ప్రతి అడుగు నన్ను నిర్దాక్షిణ్యంగా త్రోక్కి ముందుకు పోతోంది. నీవు నీ చెవులలోని దూఢిని తొలగించు. శవాల పలుకుల నుండి వెలువడుతూన్న ఆవేదను అప్పడు వినగలుగుతావు.’”

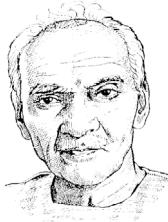
నిజమే. శవాల పలుకులలోని ఆవేదను విన్న వ్యక్తి ఒక సత్యాన్ని గ్రహిస్తాడు: జన్మతో మృత్యువు ముడిపడి ఉంది. ఈ రెండింటి మధ్య ఉన్నది జీవనం యొక్క త్రమ మాత్రమే; ఈ జీవనం యొక్క నీడ మాత్రమే. ఎందుకంటే - జీవనం శాశ్వతమైనది. దానికి మృత్యువు లేనేలేదు. జన్మకు అంతం ఉంది. జీవనానికి అంతం లేదు. మృత్యువుకు ప్రారంభం ఉంది. జీవనానికి ప్రారంభం లేదు. జీవనం ఈ రెండింటికి అతీతమైనది.

నిరంతర తపస్సు ద్వారా, నిర్విరామమైన సత్కర్మల ద్వారా జీవనపు నీడను దాటి శాశ్వతంలో ప్రవేశించిన వ్యక్తి మాత్రమే జీవనాన్ని పొందుతాడు. అలాంటి వ్యక్తులు మృత్యువుకు భయపడరు. అంతే కాదు. మృత్యువును శాశ్వత జీవనానికి ప్రవేశ ద్వారంగా వారు మార్చివేస్తారు.

అలా చేయినివారు జీవచ్ఛవాలు. అలా చేసే సామర్థ్యం కలిగినవారు మరణించినా అమరులే.

★ ★ ★

అంతరాత్మ మనల్ని మందలించే పనులు మనం చేయకూడదు.

సద్గురు వచనమృతం

ఆసంద అన్వేషణ

అనందాన్ని వెదుకుతూ

తిరుగుతూన్న మనిషి తలపులు

తట్టుతూ ఉంటాడు. బాగా డబ్బు సంపాదించాలి; ఆరోగ్యం చెక్కువెదరకూడదు; మంచి భోజనం ఉండాలి. అందుమైన దుస్తులు ధరించాలి; పెద్ద గృహమూ, వాహనాలూ ఉండాలి. నొకర్లూ, బంట్రోతులూ ఉండాలి; కొడుకులతో, కూతుల్కతో, బంధువులతో గృహం నిండి ఉండాలి; ఉన్నత పదవి అందాలి; సమాజంలో కీర్తి ప్రతిష్ఠలు లభించాలి. మనిషికి ఈ కోరికలన్ని తీరుతాయి. ఈ కోరికలు తీరని మనుషులు వీటిని పొందడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఈ కోరికలు తీరితే - మనిషి మరిన్ని కోరికలు కోరుతూ ఉంటాడు.

ఈ వస్తువులలో ఆనందాన్ని వెదుకుతూ వెదుకుతూ చాలా కాలం గడచిపోయింది. కానీ, రాజహంసకు మంచు మాత్రమే దౌరికింది. ముత్యములా! వాటి కోసం అసలు వెదకనే లేదు. మానస సరోవరంలైపు ముఖం త్రిపునేలేదు. దూరం ఎగరడానికి ధైర్యం చాలలేదు. మనస్సు అన్నది - దీన్ని మరి కొంచం చూడాం. కళ్ళకు కనపడని మానస సరోవరంలో ముత్యాలు ఉంటాయనే గ్యారంటే ఏముంది? ఆ తర్వాత మంచులో ఏరి చూచింది. రెక్కలు కొట్టుకున్నది.

ఇదే ప్రక్రియ మళ్ళీ మళ్ళీ జరుగుతూ ఉంటుంది. మీరు వాటిలో వెదికారు. కొద్ది క్షణాలు పొందారు కూడా. అయితే అవి మంచు బిందువులు కదా. అవి మరుక్కణంలో నేలమీద పడిపోయాయి. మళ్ళీలో కలసిపోయాయి.

నశించిపోతుందనే అనుమానం మరింత పోగుచేయాలని ప్రేరేపిస్తూ ఉంటుంది. అయినా, నశించే వస్తువులు నశిస్తానే ఉంటాయి.

★★★

బిప్పియ్ స్టోర్

ముఖుచిత్రం : పరమహృజ్య గురుదేవులు
పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్య

1. జీవచ్ఛవాలు, అమరజీవులు	1
2. సద్గురు వచనమృతం	2
విషయ సూచిక	2
3. వేద మంత్రం	3
4. గురుదేవులకు హిమాలయం పిత, గాయత్రి మాత	4
5. సద్గురువుకు సర్వస్వసమర్పణ	7
6. గురుదేవుల తపన - మన కర్తవ్యం	10
7. శ్రద్ధా సంక్లోభానికి విరుగుడు	14
8. ఆత్మబోధకు అద్భుతపర్వం	18
9. సదుస్తానే ధ్యానం చేసి విధానం	21
10. స్వర్ణ సరకాలు మన చేతుల్లోనే	23
11. జీవితం విజయవంతం కావాలంటే....	27
12. తీర్థక్షేత్రాల మహిమకు కారణం	32
13. సాధనాలకన్న సద్గురులు మిన్న	35
14. సమగ్ర జీవన దర్శనం - చతుర్భుద్ధ పురుషార్థం	39
15. దీక్షా భూమికి యాత్ర - 2	41
16. వార్తలు :	45
17. సద్గురు శీలమృతం	47

ప్రైదరూబాదు గాయత్రి చేతనా కేంద్రంలో
గాయత్రీ విగ్రహ ప్రాణప్రతిష్ఠ, వానప్రస్త సంస్కారం

ప్రైదరూబాదు మూసాపేటలోని గాయత్రి చేతనా, ధ్యాన కేంద్రంలో 2006 ఫిబ్రవరి 12న గాయత్రీ విగ్రహ ప్రాణ ప్రతిష్ఠ, వానప్రస్త సంస్కారం జరుగుతాయి.

12 ఉదయం నవకుండియ గాయత్రీ మహాయజ్ఞం, డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ, ఆదరణీయ శైలదీన్లు గాయత్రి విగ్రహానికి ప్రాణ ప్రతిష్ఠ, వానప్రస్త సంస్కారం జరుపుతారు. 11 సాయంత్రం డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ “సంస్కారముల పుణ్య పరంపర” మై ప్రపంచం ఇస్తారు.

★★★

అదృష్టంపై కాక శీలంపై ఆధారపడు.

వేద మంత్రం

దుఃఖానికి ముఖ్య కారణం అజ్ఞానం

అపాంపధ్యై తస్థివాంస తృష్ణావిదజ్ఞరితారమ్ ।

మృణా సుక్ష్మత మృణయ ॥

(బుగ్గేదం 7/89/4)

భావార్థం : దుఃఖానికి ప్రముఖ కారణం మనమ్యని అజ్ఞానమే. అందువలన దాని నుండి పైకి వచ్చి, ఆత్మజ్ఞానం సంపాదించుకోవాలి. దీనివలన కామనలన్నీ శాంతిస్తాయి.

సందేశం : నేడు ప్రపంచంలో అన్ని విధాలైన ధన ధాన్యాలు సమృద్ధిగా ఉన్నాయి. అయినా మనమ్యదు మాత్రం గతంలో కంటే ఎక్కువ దుఃఖితుడుగా ఉన్నాడు.

ఆతడు తన వాస్తవిక జీవన పద్ధతిని మరచిపోవటమే ఇందుకు మూల కారణం. తమ జీవిత లక్ష్యం ఏమిటో అనేక మందికి తెలియడం లేదు. ధన సంపాదన అనే పరుగువందెంలో మనమ్యదు నిమగ్నమై ఉన్నాడు. అయితే దాని ప్రయోజనమేమిటో ఆతడికి తెలియడు. జీవితం యొక్క అసలు ఉద్దేశ్యం తెలియకపోయినా, ‘తిను, త్రాగు, అనుభవించు’ - అనే భౌతిక వాద సిద్ధాంతం అంతటా వ్యాపించింది. ఇదే మనమ్యని దుఃఖాలకు మూల కారణం.

పరమాత్మ ప్రపంచంలో ఐశ్వర్యం, సుఖ-సంతోషాల సాధనాలన్నీ సమకూర్చుడు. కానీ మనమ్యదు తన కామనల, ఇచ్చా పూర్తిలో ఇరుకొని, నిజమైన సుఖ రసాస్వాదననే చేయలేకపోతున్నాడు. ఆతడి ఆత్మ అమూల్య జ్ఞాన రత్నముల కోశాగారమైనా, అజ్ఞాన వశమున దానిని గుర్తించలేక బిచ్చగానివలె దీనుడుగా, దుఃఖితుడుగా జీవిస్తున్నాడు. అమృత సాగరంలో నివసిస్తా దప్పికతో చచ్చిపోతున్నాడు. ‘నీళలో చేప దప్పిక’ వంటి స్థితి. ఆత్మజ్ఞానం కలిగినప్పుడే ఈ విషమ స్థితి నుండి విముక్తి, అనందమయ జీవన మార్గం లభిస్తాయి.

ఆత్మను గుర్తించటానికి ప్రబల వివేకశక్తి, ధృడ సంకల్పం ఆవశ్యకం. ఆత్మను అంటే తనను తెలుసుకోవటమే అమరత్వం. శాశ్వత శాంతి ప్రాప్తికి ఆత్మను ప్రేమించాలి. ప్రపంచంలో తన ఆత్మను మించి ఎవరూ దేనినీ ప్రేమించరు. ఆత్మకు అనుకూలమైనంత వరకే ఏ వస్తువైనా మనకు ప్రియమవుతుంది. అది ప్రతికూలమైనపుడు దానిని త్వజించబానికి సిద్ధమవుతాం.

ఆత్మబల వికాసంతో మనమ్యదు ఐశ్వర్యవంతుడవుతాడు, ఎన్నడూ ఓడిపోడు. ఆత్మబల శక్తియే విజయం. దాని అభావమే పరాజయం. మనమ్యదు తన ఆత్మను పరమాత్మతో కలుపుకొన్నపుడు అతని హీనత్వం దూర మవుతుంది. అత దప్పుడు ఏ పనిలోనూ ఓడిపోడు. ఆత్మబలం మృత్యుంజయుడయ్యే సాధనం. దీనిని ఆశ్రయించి మనమ్యదు యశ్శీ, తేజస్వి అవుతాడు. ఆతడి శారీరిక, మానసిక శక్తులలో ఆశ్చర్యజనకమైన వృద్ధి కలుగుతుంది.

మనమ్యనికి ఈ తథ్యము తెలియనంతవరకు ఆతడు ఈశ్వరుని పరమ పవిత్ర శక్తితో జోడించబడడు. పరమాత్మయొక్క దివ్యశక్తి అనుభూతి కలుగడు. అతనికి సహకారము ప్రాప్తించదు. తన కర్మలమైన దేని నియంత్రణా ఉండడు. లోఫం, మోహం, స్వార్థం మొదలైన సాలెగూళలో ఇరుకొని అతని జీవితం సర్వాశనం వైపు మత్కుతుంది. ఈ అజ్ఞానమే అతని సమస్త వ్యాధులకు శ్రోతున్ని, అతని ప్రగతికి ఆటంకము.

మనం ఈ అజ్ఞానాన్ని వదలి ఆత్మబల వికాసానికి ప్రయత్నిస్తూ ఉండాలి.

★ ★ ★

తన దోషాలను గుర్తించకపోవటాన్ని మించిన పొరపాటు లేదు.

ముఖచిత్ర కథనం

గురుదేవులకు హింమాలయం పిత, గాయత్రి మాత

పేరు ప్రతిష్టలు, నిజమైన గొప్పతనం పరస్పర విరుద్ధములు. ఒకదానిని వదులుకున్నప్పుడే రెండవదానిని పొందగలుగుతాము.

గురువుకు తమను తాము సమర్పించుకోవడం

సద్గురువు మార్గదర్శనం పరమహూజ్య గురుదేవులకు వివేకాన్ని ఇచ్చింది, విశ్వాసాన్ని ఇచ్చింది, సాహసాన్ని ఇచ్చింది. ఈ అసరాలు మూడింటినీ పొంది, వారు గొప్పతనపు మార్గంలో పురోగమించారు. ఎవరు ఏమంటున్నారో ఆయన అసలు వినిపించుకోనే లేదు. గొప్పతనపు బాటలోనే జీవిత పర్యంతం వ్రేలు పుచ్చుకుని, వారు చిన్న పిల్లలను నడిపిస్తూ వచ్చారు. మరి - వారి మార్గదర్శకుల కృపను మెచ్చుకోవాలా, శిఘ్యనిలోని సమర్పణ నిండిన నిష్టను మెచ్చుకోవాలా. దాదా గురువు తమ తపస్సనూ, ఆత్మబలాన్నీ శిఘ్యనిపై వర్షించారు. శిఘ్యడు తననూ, తన అస్తిత్వాన్ని గురువుకు సమర్పించారు. శరీరం తుచ్ఛమైనది. తన ఇచ్చ అంటూ ఏదీ మిగులునివ్వలేదు. మార్గదర్శకుని ఇచ్చుయే తన ఇచ్చ. తర్వాతర్వాలకు అసలు అవకాశమే మిగులలేదు. లోకులు మొదటిసుంచీ ఎగతాళి చేస్తూనే ఉన్నారు. అలాగే - వారు వాడిన గీటురాయాని చూచి మనంకూడా నప్పుకున్నాం. పరిహసానికి గురి అయినాం. తృప్తి కామన, అహంకారములను పూర్తిచేయడమే లాభంగా, సౌభాగ్యంగా, వరంగా పరిగణించబడే చోట - గురుదేవులవలె నిజమైన అధ్యాత్మవాదులు ఎగతాళికి గురికాకతప్పదు. ఈ ప్రవంచంలో మూల్యం చెల్లిస్తేనే వస్తువులను కొనగలుగుతాము. భోతిక సంపదాలను చెల్లించి ఆత్మిక గుణాలను కొంటాము.

మార్గదర్శకసత్తా అనుగ్రహం

హింమాలయ పిత గురుదేవుల వ్యక్తిత్వాన్ని నిర్మించాడు. గుణ, కర్మ, స్వభావాల ఉత్సుఫ్తత ఆ పిత ప్రదానం

చేసిందే. శరీర ఆరోగ్యం, మానసిక సంతులనం వారికి ఆ పిత ప్రసాదించినవే. దృక్పథంలో ఉత్సుఫ్తత, లక్ష్యంలో జౌనుత్యం, సర్వతోముఖ ప్రతిభ, అచంచల సాహసం, మొక్కపోని కైర్యంవంటి దివ్య సంపదాలను తీసుకునే వారు ఎత్తుకు ఎదిగారు; మహామానవుని స్థాయికి చేరారు. పైనుండి ఈ అనుగ్రహం లభించి ఉండకపోతే - వారు తమకు తాము ఇంతటి గుణ సంపత్తిని ఆర్థించడం అలా ఉంచి, ఇంతటి సాఫల్యాన్ని పొందడం అసాధ్యం కాకపోయినా కష్టసాధ్యమే అయ్యేది.

సాధనాల దృష్టోయ వారిని అసమర్థులనే, నిస్సహయులనే పేర్కొనాలి. చేతిలో డబ్బు లేదు. అడగడానికి విపరీతమైన సంకోచం; కనుక - ఆయన అవసరాలు ఏమిటో ఎవరికి తెలిసేది కాదు. వారు పదేపదే విజ్ఞప్తులు చేయలేదు. ప్రకటనలు ఇవ్వలేదు. కనుక - ధనికులు ఉపేక్షించారు. మరెన్నో ఆటంకాలు ఎదురయినాయి. అయినా, వారి యోజనలు ధనాభావంవల్ల ఎన్నడూ ఆగిపోలేదు. వారి మార్గదర్శకుల ప్రత్యక్ష సహాయమే ఇందుకు కారణం.

ఉపన్యాసం ఇచ్చేటపుడు వారి నాలుకపై సరస్వతి నాట్యంచేసేది. వారి లేఖిని పరమాద్యుతమైన సంపాదకత్వాన్ని నిర్వహించింది. ఆ లేఖిని ఉత్సాహాన్ని నిర్మాణం చేసేది. ఆ ఉత్సాహంలో స్ఫురణ మేలుకానేది. వారి రచనలు చదివినవారు ప్రభావితులు కాకుండా ఉండలేకపోయారు. కోట్లాదిగా ప్రజలు వారి ప్రహాపంలో ప్రవహించారు. వారితోపాటు ఎగరాలనే ప్రేరణ పొందారు. వారి లేఖిని చేసిన అద్భుతం అది.

వైజ్ఞానిక అధ్యాత్మవాదం అనే సూతన సిద్ధాంతం ప్రవంచమంతటిలో సంచలనం సృష్టించింది. సంఘటనా సామర్థ్యం, నిర్మాణాత్మక కార్యక్రమాల రూపకల్పన, భవిష్యత్తులో జరుగున్న మహాభారత యుద్ధానికి పూర్వహరచన - అన్నింటిలో

వాసనల, తృప్తిల బంధనాలనుండి విముక్తియే మోక్షం.

వారి దూరదృష్టి కానవస్తుంది. సత్వర ఫలితాలు లభించాయి. వీటికి మూల కారణం గురుదేవుల స్వంత ప్రతిభ కాక వారి మహామార్గదర్శకుల అనుగ్రహమే అన్నది స్పష్టం. యుగ నిర్మాణ ఉద్యమం సాధించిన సాఫల్యంకూడ వారి మార్గదర్శకుల అనుగ్రహమే. ఈ అనుగ్రహాన్ని గురుదేవులు మూల్యం చెల్లించి పొందారు. తమ అర్థతను బుజువు చేసుకున్న తర్వాతనే లభించింది ఆ అనుగ్రహం.

హిమాలయ పిత, మార్గదర్శకులు గాయత్రీమాత ఇచ్ఛిన దానాలు

(బ్రహ్మవర్షస్స), ఆత్మబలం, బుధితప్పం వారికి గాయత్రీ మాత ప్రేమతో ఇచ్ఛిన బహుమతులు. వారు ధనికులు కారు. కానీ, వారి దివ్య సంపద అపరిమితమైనది. వారు తనవద్దకు వచ్చినవారిని ఎవరినీ వట్టి చేతులతో పంపలేదు. వారి దగ్గరకు ఎవరు వచ్చినా - మాతవలే ఉదారమైన అంతరాత్మ మొదట ఆయూవ్యక్తుల వ్యక్తిగత వ్యధలనూ, చింతలనూ, కష్టాలనూ తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించింది; తన శక్తి కొలది సహాయపడడంలో ఎలాంటి పిసినారితనమూ చూపలేదు. కృతజ్ఞతకోసం ఆ పని చేయలేదు. అద్భుతం చూపి, ఆ తర్వాత వారిచేత పని రాబట్టుకోవాలనే ఆలోచన వారికి కలలోస్నేతం రాలేదు. ఏడుస్తా వచ్చినవారు నవ్యతనా తిరిగివెళ్లారు.

మేఘాలవలే వారు నిరంతరం వర్షిస్తూ వచ్చిన ఈ భౌతిక, మానసిక, అత్మిక దానములు ఎక్కడనుండి వచ్చాయి? ఈ దానాలు వేదమాతవి.

(బ్రహ్మవర్షస్స), బుధితప్పముల సంపద అంతా వారికి గాయత్రీమాత కోశాగారంనుండి లభిస్తూవచ్చింది. హిమాలయ పిత వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రదానం చేశాడు. మార్గదర్శకులు కార్యశారతను ప్రదానం చేశారు. గాయత్రీ మాత బ్రహ్మవర్షస్సను ప్రదానం చేసింది.

వారు ఈ మూడింటినీ కష్టపడి ఖరీదు చేశారు. మానవ కళ్యాణం కోసం మాత్రమే వినియోగిస్తామని వాగ్దానం

చేసి, వారు వీటిని స్వీకరించారు.

ఆత్మియత, తత్వదర్శనం

గురుదేవుల ఆత్మియతా వికాసమే లక్ష్మాది వ్యక్తులను బలమైన త్రాండుతో వారిని దృఢంగా బంధించింది. పాండిత్యం, ప్రతిభ, వక్కుత్వం, లేఖనం, సంఘటన, ఉద్యమం మున్నగునవి చాలా స్వలమైన ఆధారాలు. ఈ కళలు ఇతరులకుకూడ బాగా అభ్యినవే. కానీ, వీరందరూ ఇంతటి సాంద్రమైన కుటుంబాన్ని ఎక్కడ నిర్మించగలరు? వీరి కళలు కేవలం ఆకర్షక కేంద్రాలుగా మిగిలిపోతాయి. ఇలాంటి వ్యక్తిత్వాలకు ఇతరులను సన్నిహిత ఆత్మియతతో బంధించే సామర్థ్యం ఉండదు; వారిచేత సాహస కార్యాలను నిర్వహింపజేసే సామర్థ్యం ఉండదు.

పూజ్య గురుదేవులు హిమాలయ వాతావరణంలో అంతర్ముఖులై, ప్రకృతిలోని కణకణంలో వ్యాపించిన దివ్యత్వాన్ని అభ్యసించారు, అవగాహన చేసుకున్నారు, తత్వదర్శి స్థాయికి ఎదిగారు.

అపర భగీరథులు

కష్టాలతో, లేమితో బాధపడేవారికి ఆయన సహాయం సదా లభిస్తూవచ్చింది. ఏడ్చేవారిని నవ్యించడంలో ఆయన ఆనందం అనుభవించేవారు. ఆయనకు అన్నింటినీ మించిన వినోదం ఆదే. పైకి ఎదిగిన వారిని చూచి, ఆయన వారి కామనలనూ, వాసనలనూ తృప్తిపరచేవారు కారు. వాటిని సమాప్తం చేసేవారు. వారిని పేరు ప్రతిష్ఠల వేటనుండి తప్పించి, వారికి నిజమైన గొప్పతనాన్ని కల్పించేవారు. మరింత ఎదిగినవారికి మరింత ఉన్నతమైన బహుమతులు ఇచ్చేవారు.

అహంకారాన్ని, తృప్తినూ వదులుకోనిదే (బ్రహ్మవర్షస్స) లభ్యం కాదు. తాము అందరికన్న మిన్నగా ప్రేమించేవారి తృప్తినూ, అహంకారాన్ని తొలగించి, వారిని తమవలే తయారుచేయడానికి ఆయన ప్రయత్నించేవారు.

మనివిలో దేవత్వం ఉదయించడం, భువిషై దివి అవతరించడం అనే కలను ఆయన ఈ ఆధారంపైననే

శుభకార్యాలను రేపటికి వాయిదా వేయకు. ఎందుకంటే - ఆ రేపు ఎన్నడూ రాదు.

దర్శించారు. స్వర్గంలోని జ్ఞాన గంగను భూమిమేదకు తెచ్చే ప్రయత్నంలో ఆయన భగీరథునివలె సంఘర్షిస్తూ వచ్చారు. గాయత్రీ మాతయొక్క దివ్యసత్తా ఆయనకు ముక్తహస్తంతో ధారాళంగా సహాయాన్ని అందిస్తూ వచ్చింది.

ఆయనయే ఒక అఖండ జ్యోతి

స్వర్గం, వోక్కం, సిద్ధి, మహిమలు - వీటిని కోరుకోవడం నిరర్థకమని ఆయన భావించారు. తిరిగి తిరిగి జన్మ ఎత్తడం, మరణించడం, నిరంతరం సర్వత్తునా పరమాత్మ సైగలను అనుసరించి ముందుకుపోతూ ఉండడం - ఇదే ఆయన లక్ష్యం. ఆ పరమాత్మ ఆయనకు దివ్యమాతనూ, దివ్యపితనూ, దివ్య గురువునూ ప్రసాదించాడు; అనాధుడైన ఆయనను సనాధుడుగా చేశాడు.

అఖండదీపం ముందు పురశ్వరణల పరంపరను నిర్వహిస్తూ, ఆయన భావనా రంగంలో ఒక నిష్ఠను పరిపక్వం చేసుకున్నారు. జ్యులించే దీపశిఖవలె అంతరంగ, బహిరంగ క్షేత్రాలలో వెలుగును విరజిమ్ముడానికి కణకణం జ్యులిస్తూ ఉండే ప్రక్రియను ఆచరణలోనికి తేవాలన్న నిష్ఠ అది. దీపం అనే ఉపకరణంతోపాటుగా ఆత్మజ్యోతిని వెలిగించాలనే లక్ష్మాన్ని వారు తమముందు నిలుపుకొని ఉండకపోతే - వారి అఖండజ్యోతి మామూలు వెలుతురు ఇచ్చేదిగా మిగిలిపోయి ఉండేది.

అస్తికత్వానికి బుజువు ఆయన జీవితం

గురుదేవులు తమ జీవితం అనే పరిశోధనాలయంలో ఆస్తికత్వంయొక్క మహిమను నిరూపించారు. తద్వారా - ఆస్తికత్వం భ్రమ అనీ బూటుకమనీ వాదించేవారి నోళ్ల మూయించారు. ఆయన మానవాళికి చేసిన మహాత్మర ఉపకారం ఇది.

దైవ సన్మిధినీ, పరమేశ్వర అనుగ్రహాన్ని, ఆత్మబలాన్ని సంపాదించడానికి తొలిమెట్టు మన దృక్పథాన్ని సంస్కరించుకోవడం. తమ రచనలద్వారా, ప్రవచనాలద్వారా, తమ స్వంత ఆచరణద్వారా వారీ సత్యాన్ని బోధించారు. తాను

శరీరం మనస్సులతో ఏర్పడిన మాంసపు ముద్ద మాత్రమేనని మనిషి భావించకూడదు. ఆత్మకళ్యాణం గురించి, మానవత్వపు మహిమ గురించి, జీవన లక్ష్యం గురించి మనిషి ఆలోచించాలి. వాటికోసం క్రియాశీలుడుకావాలి, ఉద్యమించాలి. ఇది గురుదేవులు చేసిన ప్రబోధం.

మహాకాలుని వాగ్దానం ఆయనకు ఆసరా

ఎవరి సహాయాన్ని కోరకుండా భావవిష్వవ మహోద్యమాన్ని నిర్వహించాలన్నది గురుదేవుల సంకల్పం. గురువుగారు ఇచ్చిన బలం, మహాకాలుని వాగ్దానం అందుకు తోడయినాయి. ఆయన తమ సర్వస్మాన్ని అందుకోసం సమర్పించారు. వారి శుభ సంకల్పాన్ని గురించి తెలుసుకున్న కొన్ని సంపన్న సంస్థలు ధనరాశులు ఇవ్వడానికి ముందుకువచ్చాయి. అయితే ఆయన వాటిని తిరస్కరించారు. ఆయన బ్రాహ్మణత్వానికి ఒక సవాలు అది.

గురుదేవుల ఆకాంక్ష

యుగ నిర్మాణ పరివార్ సభ్యులు అలాంటి లోభ మోహల వలలో చికిత్సే, భోజనంలో సంతానోత్పత్తిలో మునిగిపోతే, వాసన - తృష్ణులతో కూడిన పశు జీవనం గడిపి చనిపోతే - అది గురుదేవులు సిగ్గుపడవలసిన విషయం అవుతుంది, ఈ పరివార్కు కళంకం అవుతుంది. ఏనుగు పిల్లలు గౌరేలవలె కనబడితే - ఆ ఏనుగూ, ఆ పిల్లలూ నవ్వులపాలు అవుతాయి. కుటుంబమంటూ ఏర్పడ్డ తర్వాత - దాని స్థాయి కుటుంబ పెద్ద స్థాయికి అనుగుణంగా ఉంటే కుటుంబ గౌరవం నిలబడుతుంది. సంతానం అలా ఉండాలని ప్రతి తండ్రి కోరుకుంటాడు. యుగ నిర్మాణ పరివార్లోని ప్రతి సభ్యుడూ మహామానవుల చారిత్రిక భూమికను నిర్వహించగలగాలనే భావన గురుదేవుల మనస్సులో మెదులుతూ వచ్చింది. బాలకులమైన మనం ముందుముందు తన ఆదర్శాలను స్వీకరించే సాహసం చూపుతామనే ఉద్దేశ్యంతోనే పూజ్య గురుదేవులు తమ తపస్సునూ, పుణ్యాన్ని ధారపోస్తూ వచ్చారు.

ఉదాత్త లక్ష్మాన్ని, ఉత్కృష్ట మార్గాన్ని ఎన్నుకుని పురోగమించడమే కర్మవీరుని లక్ష్మణం.

వసంత పంచమి సందేశం

సద్గురువుకు సర్వస్ఫు సమర్పణ

భక్తి గంగ

కట్టు చెమ్మగిల్లేలా చేస్తాయి.

వసంత పర్వం మళ్ళీ వచ్చింది. మామిడి చిగుళ్ల పరిమళాన్ని దోసిలిలో నింపుకుని మళ్ళీ వచ్చింది. మళ్ళీ మన గుండెలను తాకింది. వసంత పవనం మన సంవేదనలలో సమర్పణ స్వరాన్ని నింపింది. బుతురాజు అయిన వసంతం భక్తి సంగీతాన్ని మళ్ళీ వినిపించింది. మైమరపించే జ్ఞాపకాలు, పులకింపజేసే సన్నిఖేశాలు, ఉప్రూత లాగించే గీతాలు అంతరంగంలో మళ్ళీ ఎగసిపడ్డాయి. గురు శిష్యులమధ్య ప్రపహించే భక్తి గంగలో మళ్ళీ వరద వచ్చింది. వసంత సమీరాలు భావాలలో సమర్పణను ఉప్పాంగింపచేసే పెక్కు చరిత్రలను రచించాయి. ఈ వాయు వీవికలమధ్య ఎన్నో గీతాల ఆలాపన జరిగింది. ఎన్నోన్నో పదాలు పద్యాలుగా, పాటలుగా నాట్యం చేశాయి. భావాల మేఘమాలలనుండి ఎన్నోన్నో భావసంత చిందాయి, పొంగాయి.

సర్వ శాస్త్రాల సారం ప్రేమ

వీటిలోని మధువును, వీటిలోని మాధుర్యాన్ని శిష్యుని అంతరంగం అనుభూతి పొందింది. మరెవ్వరికీ అందని అనుభూతి అది.

ప్రేమ అనే రెండు అక్షరాలు పలువురి పెదవులపై నాట్యమాడతాయి. వాటిపై చర్చ జరుగుతుంది. అయితే - సదా మౌనంగా ఉండి నిరంతరం తనను తాను అర్పించుకుంటూ ఉండే కళ శిష్యునికే అబ్బుతుంది. సర్వ శాస్త్రాల సారం ప్రేమ - అంటాడు సంత్ కబీర్. నిండు కుండ తొణకడు. ఏమీలేని విస్తరే ఎగిరగిరిపడుతుంది. తెలిసీతెలియనితనమే వాడ వివాదాలకూ, చర్చల జోరుకూ దారితీస్తుంది. ప్రశ్నలకూ, అనుమానాలకూ తావిస్తుంది. అంతరంగాన్ని శంకలనే కారుమబ్బులు క్రమించేస్తాయి. అవి ఎప్పుడో ఒకపుడు వర్షించి

సద్గురువుకు సర్వస్ఫు సమర్పణ

ప్రేమ ప్రగాఢం అయితే, ప్రీతి యథార్థం అయితే, భక్తి నిజం అయితే - ప్రశ్న అనేది ఉదయించదు. ప్రేమతో ఉప్పాంగే శిష్యుని హృదయానికి తెలుసు ఈ వాస్తవం. అపరిపక్వమైన భావసంతులు కలిగిన వ్యక్తినే, సగం సగం భావసంతులు కలిగిన వ్యక్తినే ప్రశ్నలు అనే ముఖ్లు గుచ్ఛకుంటాయి. తన సర్వస్ఫున్నీ అర్పించినపుడు తాను ధన్యదను అయినానని శిష్యుడు అనుభూతి పొందుతాడు. అతడు తాను ఆరాధించే గురువును ఒకే ఒకటి అడుగుతాడు - ప్రభూ! నాకేమీ ఇవ్వవద్దు, నాకున్నదంతా తీసుకో. ఇచ్చినా ఇంకా ఇవ్వాలనే మనస్సితి ఉంటుంది శిష్యునికి. భక్తుని భావసంతులు ఈ కేంద్రం చుట్టూ పరిప్రమిస్తూ ఉంటాయి.

వసంత పర్వం ఇచ్చే సందేశంకూడ ఇదే. సద్గురువుకు సమర్పణ చేయడంలో ఉన్న మర్పం ఇదే. అన్నిటినీ మించి - పరమపూజ్య గురుదేవుల సాధనా జీవనంలోని సారం ఇదే.

గురుభక్తి గురుదేవుల ఉపిరి

1926 సంవత్సరం వసంత పంచమి (జనవరి 18) రోజు బ్రహ్మముహూర్తం పరమపూజ్య గురుదేవులు తమ మార్గదర్శకసత్తాను తొలిసారి కలుసుకున్న శుభవేళ. సరిగా అదే క్షణం వారి జీవితంలోని గురుభక్తి మహాపర్వంగా మారిపోయింది. ఆ తర్వాతనుండి ప్రతి వసంత పంచమీ ఆ భక్తి కావ్యంలో సమర్పణకు క్రొత్త అధ్యాయాన్ని రచిస్తూ వచ్చింది.

పరమపూజ్య గురుదేవుల జీవితగాథను పలువురు పలువిధాలుగా చదివి ఉండవచ్చు. ఆ గాథలోని వివిధ

సన్మార్గంలో నడిచే వ్యక్తికి నిజమైన పరీక్ష కష్టాలలోనే ఎదురవుతుంది.

కోణాలు వారి మనస్సులను తాకి ఉండవచ్చు. అనేక సందర్భాలలో ఆయా పారకుల హృదయాలు స్పందించి ఉండవచ్చు. గురుదేవుల జీవితంలోని అనేక సంఘటనలు పారకుల మనస్సులను పులకింపజేసి ఉండవచ్చు. అయితే - వీటన్నింటిమధ్య, గురుదేవుల మనస్సును స్పందింపజేసిన అంశం, పులకింపజేసిన అంశం ఒకటి ఉంది. వారి జీవితంలో అంకురించిన గురుభక్తి అది. మిగతా సంఘటనలన్నీ ఈ భక్తి సూత్రంతో ముడిపడి ఉన్నాయి; ఈ భక్తి సూత్రంతో పెనవేసుకుని ఉన్నాయి.

“గురువు మురళిని నేను”

ఈ గురుభక్తి సూత్రంతోనే గురుదేవుల జీవితంలోని వసంత పర్వాలన్నీ గుదిగ్రుచ్చబడి ఉన్నాయి. తమ మార్గదర్శకులను వారు పలు విధాలుగా స్ఫురించేవారు. వారు నా మాష్టర్ - అనేవారు. వారు నా మార్గదర్శకులు - అనేవారు. వారు నా భగవాన్ - అనేవారు. సదా నాతో నడచే, సదా నస్ను రక్షించే బాఢిగార్థ (అంగరక్షకుడు) వారు - అనేవారు. అయితే ఈ సంబోధనలన్నింటి వెనుక వారి సమర్పణ స్వరం నినదిస్తూ ఉండేది; వారి సమర్పణ భావన ప్రస్నటమవుతూ ఉండేది. గురుదేవుల జీవితం మొత్తం ఒక భక్తిగీతం. తమ ప్రభువు స్వరణలో, తమ ఆరాధ్యని స్వరణలో తన్నయం అవుతూ వారా గీతాన్ని ఆలాపిస్తా వచ్చారు. తమ గురించి చెపుతూన్నప్పుడు వారిలా అనేవారు -

నా అస్త్రిత్వం ఏముంది? నా గురువు పెదవులకు అని ఉన్న, లోపల బోలుగా ఉన్న పిల్లనగ్రోవిని నేను. ఈ మురళినుండి గురు మహిమ అనే సంగీతమే ప్రవహిస్తుంది.

సమర్పణలోని ఆనందం గురుదేవుల సందేశం

గురుదేవుల స్వర్యతో స్పందించిన వ్యక్తులు మాత్రమే, సంవేదన పొందిన వ్యక్తులు మాత్రమే వారి జీవితంలోని ఈ వసంత సత్యాన్ని గుర్తిస్తారు. సమర్పణలోని ఆనందం ఏమిటో ఎవరైనా వారినుండే తెలుసుకోవాలి, వారినుండే నేర్చుకోవాలి.

విశ్వ శ్రేయస్సు కోసం తన సుఖాన్ని త్యాగం చేయడం మహత్తర సాహసం.

పెదవులతో గురుదేవులని పిలవడానికి, గురుదేవులకు అంకితమై జీవించడానికి చాలా తేడా ఉంది. హతాశతో, నిరాశతో, ఫిర్యాదులతో నిండిన మనసుకు శిష్యత్వం ఏమి తెలుస్తుంది? శిష్యుడు కావడంలో ఎంతటి తృప్తి ఉన్నదో, ఎంతటి ఆనందం ఉన్నదో, ఎంతటి ఉన్నదో, ఎంతటి ధన్యత ఉన్నదో ఆ మనసుకు ఏమి బోధపడుతుంది?

జచ్చే వాళ్ళే పొందుతారు.

జచ్చేవాళ్ళే తృప్తిని అనుభవిస్తారు.

ఇవ్వడం నేర్చుకున్న వ్యక్తి మాత్రమే ప్రేమ రహస్యాన్ని, భక్తి రహస్యాన్ని, అనురాగ రహస్యాన్ని గ్రహిస్తాడు.

ఇందుకోసం మనస్సు స్వార్థంనుండి, అహంకారం నుండి విముక్తిని పొందవలసి ఉంటుంది, రాహిత్యాన్ని పొందవలసి ఉంటుంది.

ప్రాపంచిక ప్రేమ, ఆధ్యాత్మిక ప్రేమ

సూఫీ సంతీలు అన్నారు - ‘ఇష్ట మిజాజీ, ఇష్ట హకీకీ’ అని. అనగా - ప్రాపంచికమైన ప్రేమ, ఆధ్యాత్మికమైన ప్రేమ.

ప్రాపంచిక ప్రేమలో నిజమైన ప్రేమ ఉండనే ఉండదు. స్వార్థ, అహంకారాల లెక్కలు వేస్తూ ఉంటుంది, సమీకరణాలు గుణిస్తూ ఉంటుంది ఆ ప్రేమ. ఎప్పుడు, ఎవరిద్వారా, ఎంత స్వార్థం పూర్తపడుతుందో పూర్తికావచ్చే - వారికి అంతే ప్రేమ లభించే అవకాశం ఉంటుంది.

ఈ ప్రేమకు మరో కోం అహంకారం. ‘నా షరతుల ప్రకారం నడుచుకున్నవాడే ఉత్తముడు అవతలి వ్యక్తి నా షరతులకు ఎంతగా లోభి ఉంటే, అంతగా నావాడు’ - ఇలా ఆలోచించే వ్యక్తి జీవితంలో ఎన్నడూ తృప్తిని అనుభవించడు. ఎన్నడూ అతడికి సంతుష్టి కలుగదు. అతడి అంతరంగంలో ఉల్లాసం, చౌస్తుయం, ఆష్టోదం ఎన్నడూ ఉత్సవం కావు.

భగవంతునికి, సద్గురువుకూ తనను తాను సమర్పించుకోవడం పేరే భక్తి.

తనను తాను అప్పగించుకునే కళయే ప్రేమ.

సర్వసాధనీ సమర్పించి అందుకు ప్రతిఫలంగా ఏమీ కోరని వ్యక్తి శిష్యుడు. అతడి జీవితమే భక్తిగేతం అవుతుంది.

పొందాలనే కోరిక కలిగినవాళ్లు గాలికి తిరుగుతూ ఉంటారు, దారి తప్పుతూ ఉంటారు. వారి ఒడిలోకి ఏది వచ్చిపడదు. వసంతం సైతం వారికి చిరునవ్వు ఇవ్వదు.

ఆలోచించండి. శంకలతో, ఫిర్యాదులతో బరువెక్కిన మనస్సు ఎన్నడయినా శిష్యుడు కాగలదా? జవాబు ఒకే ఒకటి - ఎన్నడూ కాలేదు, ఖచ్చితంగా.

శిష్యుడు కావడానికి సూత్రం ఒకే ఒకటి - మొదట గురువు చేతుల్లో నశించిపోవడం, ఆ తర్వాత గురుభక్తిగా రూపొందడం.

సాధనా జీవనంలోని సత్యం ఇది, సారం ఇది.

పరమపూజ్య గురుదేవుల సాధనా జీవనంలో వచ్చిన ప్రతి వసంతమూ ఈ పరమ సత్యాన్నే బోధించింది; ఈ గీతాన్నే గానం చేసింది.

వారిలా చేపేవారు -

బాబు! నా జీవితంలోని అద్భుత సామర్థ్యం గురించి

జనం చర్చిస్తారు. ఆ సామర్థ్యానికి కారణం ఏమిలో మరచిపోతారు. నేను నా జీవితాన్ని గురుభక్తి అనే నీటితో తడిపాను. ఎంతవరకంటే - నన్ను, నా జీవితాన్ని నీరుగా మార్చి నా మార్గదర్శకుని చరణాలకు అధ్యయంగా అర్పించాను. నేడు నాకు ఉన్నదురంతా దాని ఘలితమే, దాని ప్రతిఫలమే. ఇలా చేసే ప్రతి వ్యక్తి ఇలాగే రూపొందుతాడు.

ఇప్పుడు గురుభక్తులమైన మన వంతు వచ్చింది. గురుభక్తి మార్గంలో నడిచినప్పుడే వసంతంలోని పరిమళం, వసంతంలోని ఉత్సేజం, వసంతంలోని ఉల్లాసం, వసంతంలోని ఉత్సాహం లభిస్తాయి. గురుభక్తి మన గుండె చప్పుడు కాగలిగితే - వసంతం మన జీవితంలోనూ పరిమళాన్ని నింపడం ఖాయం.

మనకు గురుభక్తి గీతాన్ని నేర్పడానికి వచ్చింది వసంతోత్సవం. మన జీవితంలో సమర్పణ భావనను నింపడానికి వచ్చింది వసంతోత్సవం.

ఈ సమర్పణలోనే నిండి ఉంది మామిడి చిగుళ్ల పరిమళం.

★ ★ ★

ప్రేమ విశ్వవిద్యాలయం

రాజమహేంద్ర ప్రతాప్కు పిల్లలు లేరు. రాజవంశం ఎలా నిలుస్తుంది? ప్రశ్న ఏర్పడింది. కొందరు జ్యోతిష్ములు రాజుగారి దగ్గరకు వచ్చారు. ‘మీ జాతకంలో పిల్లలు లేరు. మేము చెప్పిన ప్రతాన్ని అనుష్టాపిస్తే సంతాసభాగ్యం కలుగుతుంది’ - అని చెప్పారు. రాజుగారు వారిని సత్యరమే నిష్పుమించమని చెప్పారు. ‘మీరు అనవసరంగా నా దగ్గరకు వచ్చి మీ సమయాన్ని వ్యాప్తం చేసుకొన్నారు. సలహాలు మీ వద్దనే ఉంచుకోండి. నా వంశం కొనసాగేందుకు సజీవమైన పుత్రుడే అవసరం లేదు. నా పుత్రుడి కొరకు వ్యయం చేసే ధనాన్ని సత్యార్థాల కొరకు వినియోగిస్తాను. దానివల్ల కలిగే ఘలితమే నాకు పుత్రుడు అనుకుంటాను. దాని వల్లనే నా వంశం కొనసాగుతుంది. మీరంతా ఇక దయచేయవచ్చు.’

రాజుగారు బృందావనంలో ప్రేమ మహా విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించారు. దానినే తన పుత్రుడుగా భావించారు. అనేక లక్షల ఆస్తిని దానికోసం ఇచ్చారు. తమ వీలునామాలో ఇలా ప్రాశారు - ‘నా వంశాన్ని ఈ ప్రేమ మహా విశ్వవిద్యాలయమే ఇకముందు కొనసాగిస్తుంది. దీని తర్వాత సమాజంలో సత్పువృత్తి పెరిగినట్లయితే నా పుత్రుడు సత్పుత్రుడు అని భావిస్తాను.’ నిజంగా అలాగే జరిగింది.

పొరపాట్లను సరిదిద్దుకోవడం వివేకానికి గుర్తు.

వసంత పంచమి పిలుపు

గురుదేవుల తపన - మన కర్తవ్యం

1969వ సంవత్సరం ఆగష్టు నెలలో గురుదేవులిలా వ్రాశారు -

“అనురీ శక్తుల విజ్ఞంభణ నేడు అధికంగా ఉన్నది. వాటి వేగం ఇదే విధంగా కొనసాగితే మనిషి నైతికంగా ఎంతపరకు దిగజారుతాడంటే - పాములు తమ గ్రుడ్డను తామే తినినట్లు, తోదేళ్లలూ మనుషులు రక్తపింపాసులవుతారు. విద్యావంతులనీ లేదు, చదువురానివారనీ లేదు; ధనికులనీ, పేదవారనీ లేదు. ఎవరికి వారు తమకు తోచిన విధంగా ప్రవర్తిస్తూ నలుదిక్కులనూ అస్త్రప్యస్తం చేస్తారు. బెదార్యం, కర్తవ్యపరాయణత్వం, సంయుమనం, సదాచారం - అన్ని లోపించిపోతాయి. దుష్టత్వం తెల్లటి దుస్తులు ధరించి సురసనోరులా పెరిగిపోతోంది.”

దుష్టత్వం పెరిగిందంటే అది ఎన్నో విపత్తులను సృష్టిస్తుంది. నేడు అన్నివేపులా రోగమూ, దుఃఖమూ, కలహాలు, లేమి, దరిద్రమూ రోషమూ, అసంయమనమూ వెల్లువలా ప్రవహిస్తున్నాయి. అపరాధాలూ, పాపాలూ ప్రజ్వరిల్లి చివరకు ప్రపంచం మనిషి బ్రతకడానికి యోగ్యంకాకుండా తయారయ్యేలా ఉంది. విజ్ఞానమూ, రాజనీతి పయనిస్తున్న తీరు మానవజాతిని సామూహిక అత్యహత్యలకు పురికొల్పేలా ఉంది.

భగవానుని వాగ్దానం

అందమైన ఈ ప్రపంచం భగవంతుని సృష్టి. ఇంత అందమైన తన రచనను ఆయన నాశనం కానివ్వారు. గీతలో ఆయన ఓదార్పు మాటలు - “ఎప్పుడు ధర్మానికి కిడు, అధర్మానికి వృద్ధి కలుగుతుందో, అప్పుడు నేను అవతరించి దుష్టత్వాన్ని నశింపచేస్తాను. సంతులనాన్ని స్థాపిస్తాను.”

అవతార ప్రక్రియ

భగవంతుని శక్తులు ఆలోచనా ప్రవాహంలా,

శార్యుప్రవాహంలా అవతరిస్తాయి. వాటికి అసంఖ్యాకుల సహకారం ఉంటుంది. నేతృత్వ ఖ్యాతి ఎవరికి లభించినా, అవతార ప్రక్రియ ఒక్కటే - జనబాహుళ్యంలో అవాంఛనీయమైన వాటిని నిరోధించడం. ఇందులో కోట్లాదిమంది కలుస్తారు, రామకృష్ణ పరమహంస, బుధుడూ, గాంధీజీ మొదలైన వారు తమ సమయాలలోని ఎన్నో వికృతులను రూపుమాపే పనికి నేతృత్వం వహించారు. అయితే వారికి అందగా అపారమైన జనశక్తి ఉండేది. జనశక్తి చందీమాతలాంటిది. అది రాక్షసత్వాన్ని సమూలంగా నాశనంచేసే సామర్థ్యం కలది. ఇప్పుడు అదే ప్రక్రియ మరోమారు జరుగుతోంది.

యుగనిర్మాణ ఉద్యమం

ఈశ్వర ప్రేరణ ఈరోజుల్లో యుగనిర్మాణ ఉద్యమాన్ని సృష్టించింది. ఈ ఉద్యమం ముఖ్య ఉద్దేశ్యం జనమానసంలోని విపత్తికర ఆలోచనలను మార్చివేసి, సముచితము, వివేకపంతము అయిన రీతిలో వారిని ఆలోచింపచేసే విధానాన్ని ప్రదానం చేయడం. కేవలం మనసులో సరైన ఆలోచనలు ఉండడమే కాదు. వాటిని క్రియాన్వీతం చేసినట్లయితే, పరిస్థితులు మెరుగుపడడం ఆలస్యం కాదు. ఈ విధమైన ఆలోచనా పరివర్తన కొరకు విశ్వవ్యాప్తమైన ఉద్యమం ప్రారంభమైంది. విస్తరించిన నేటి రాక్షసత్వంతో పోలిస్తే మన ఉద్యమం చిన్నదే. అయినా - సత్యం యొక్క శక్తి మహత్తరమైనది. కొద్దిపూటి ప్రకాశం చిమ్మచీకటిని శారింపచేయగలదు. ఒక నిష్పురవ్వ మహా అరణ్యాలను బూడిద చేయగలదు. అలాగే మన ఉద్యమం కూడ రాక్షసత్వ నిర్మాలనలో సఫలం అవుతుంది. బెచిత్యమనే గుడ్డను వివేకమనే నూనెను తీసికొని కాగడాను వెలిగించాము. అది ఆరిపోయేది కాదు. ఈ యుగానికి కావలసిన గొప్ప అవశ్యకతనూ, ఈశ్వరేచ్చనూ పూర్తిచేసే దాకా ఈ కాగడా వెలుగుతూనే ఉంటుంది.

జీవితాన్ని విఫలం చేసే ప్రమాదకర లక్ష్మణం తొందరపాటు.

ఉత్కృష్ట ఆత్మలకు మేలుకొలువు

వాస్తవమైన శక్తి దైవిప్రేరణతో, ఈశ్వర అనుగ్రహంతో ఉత్కృష్టమైన వ్యక్తులలో ఉత్పన్నమౌతుంది. ఈ శక్తి శారీరిక పరిధిని దాటి, దైవ ప్రయోజనాన్ని పూర్తి చేయడానికి ముందుకు సాగుతుంది. ఈ ముందంజ పరివర్తన యొక్క మహావకాశాన్ని ఎంతో అందంగా వాస్తవం చేసి, ప్రపంచం ఆశ్చర్యపడేలా చేస్తుంది. యుగనిర్మాణాన్ని సాధించే సౌభాగ్యం ఇటువంటి ఆత్మలకే చెందుతుంది. అనురత్యం నిండిన చీకటి పొరలు తొలగిపోయి, ఆ స్థానంలో జ్యోతిర్మయమైన ప్రభాతం ఉదయస్తుంది. ఈ సంధికాలం ప్రభాతపు ఉపస్థును తీసుకొనివచ్చింది. మందిరాల్లో వినిపిస్తున్న శంఖ నాదంతో ఉత్కృష్ట ఆత్మలు మేల్కొని తమ పవిత్రమైన ధర్మకర్తవ్యంలో నిమగ్నమౌతున్నాయి. యుగ నిర్మాణ యోజన ఒక శంభారావం. ఈ ధ్వని సంస్కరపంతులైన వ్యక్తుల్ని మేల్కొలిపి, ప్రభాతకాల కర్తవ్యంలో నిమగ్నం కావాలని వారిని ఉద్ఘోధిస్తోంది.

పూజ్య గురుదేవుల ఆకాంక్ష

పరమపూజ్య గురుదేవులు ఇలా ప్రాశారు -

“యుగనిర్మాణ పరివారంలో సంస్కరపంతమైన ఆత్మలే ఎక్కువగా ఉన్నాయి. వాటి నన్నింటినీ ఎంతో ప్రయత్నంతో సేకరించి ఒక వరుసలో పెట్టడం జరిగింది. వీరంతా మా పరివారం. వీరి ద్వారా నవనిర్మాణ భూమికను నిర్మాణం చేసి, పైన్యాన్ని సమాయత్తపరచాలి. పవిత్రమైన ఆత్మలు మరల మలినమైన వాతావరణంలోకి పోకూడదన్నది దీనివెనుక ఉన్న భావన. సమయ మాసస్వమైనప్పుడు వారు తమ స్వరూపాన్ని కర్తవ్యాన్ని గుర్తించి దైవిప్రేరణనూ, సందేశాన్ని తెలిసికొని, తమ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్పుడంలో ఆలస్యం చేయకూడదు.

విశ్వశాంతికై భావ విష్ణవం

“దుర్గుధ్వినివల్లనే ఆవదలు ఉత్పన్నమౌతాయి. అవాంఛనీయమైన ఆలోచనలే నరకతుల్యమైన పరిస్థితులకు కారణాలు. సమస్యమైన అనుకూలతలు ఉన్నప్పటికీ, ఆలోచనా

పద్ధతి సరైనది కాకపోతే, వ్యక్తి తాను దుఃఖాన్ని అనుభవించడమే కాక తనవారికి కూడ దుఃఖాన్ని కలుగచేస్తాడు. అపవిత్ర భావాలే శారీరిక, మానసిక, ఆర్థిక, పరివారిక, సామాజిక, జాతీయ, అంతర్జాతీయ దుఃఖాలకూ, విపత్తులకూ మూలకారణాలు. ఈ తప్పాలకన్నింటికీ మూలకారణాన్ని సవరించకపోతే మన ప్రయత్నమంతా చెట్టుమొదలును వదలి ఆకులకు నీరుపోసినట్లవుతుంది, నిష్పలమౌతుంది. ప్రస్తుత విపత్తులు పరిపోర్చం కావాలంటే - ప్రపంచం యొక్క, ముఖ్యంగా భారతదేశంయొక్క ఆలోచనా పద్ధతిని పరిష్కరించాలి. నైతిక, సాంస్కృతిక వునరుధరణ దీనిమిాదనే ఆధారపడి ఉంది. విశ్వశాంతికి ఇదొక్కటే మార్గం. సర్వతోముఖమైన ఒక భావవిష్ణవం ఈ యుగానికి అత్యంత ఆవశ్యకం. నేడు జరిగినా, వేయి సంవత్సరాల తర్వాత జరిగినా - విశ్వశాంతికి ఇదొక్కటే మార్గం.

జ్ఞానగంగ అవతరణకై భగీరథ ప్రయత్నం

“నేడు మనం మూఢాచారాలనూ, మూఢ విశ్వాసాలనూ, దురాగ్రహోలనూ, గ్రుణ్ణి అనుకరణలనూ అవలంబించి మన జీవన దిశను నిర్దేశించుకున్నాం. వివేకాన్ని, జెచిత్యాన్ని గేటురాయిగా తీసుకుంటే, నేటి పద్ధతుల్లో మూడువంతుల పద్ధతుల్ని మార్చి సంస్కరించుకోవడం తప్పనిసరి. తప్పనిసరి పనిని స్వేచ్ఛగా సంస్కరించే ప్రక్రియగా మార్చి తీవ్ర ప్రయత్నమే భావ విష్ణవం. పేరేదైనా - నేటి నరక వాతావరణాన్ని నిర్మాలించి భవిష్యత్తును కృతయుగంగా మార్చగల మార్గం ఇదొక్కటే. ఈ జ్ఞాన గంగను అవతరింపచేయడానికి భగీరథ ప్రయత్నాలు జరగాలి. తాత్కాలిక సంతోషం కోసం ఏదోవిధంగా పని నడిపిస్తే చాలదు. అందరూ కలనికట్టగా ఒకే దిశలో ఒకే ప్రయత్నం చేయాలి. దీనితో సర్వతోముఖమైన ప్రగతి క్రమం పూర్తి కావాలి.

గురుదేవుల అభిలాష

“మన పరిజనులు అందరం కలసి పనిచేయాలని చెప్పితే సరిపోదు. నవనిర్మాణం కొరకు అందరం కలసి చెప్పిన మాటలను క్రియాన్వీతం చేయాలి. వారు వేసే అడుగులను కొంతకాలం నా

వాటిని దుర్యునియోగపరిస్తే వైఫల్యం తప్పదు.

కళలో గమనించాలి. మేము మా జీవితంలోని అణువు అణువునూ ఈ మిషన్ కొరకు జ్యోలింపచేశాము. దీనికోసం అందరిలో ప్రేరణ ఇస్తూ, వెలుగు చూపుతూ వచ్చాము. కొంతవరకైనా దాని క్రియారూపం నేను మాడాలి. నా మీద భక్తి, శ్రద్ధ ఉన్నవారు నా ఈ కోరికను మన్మించలేరా? నా అడుగుజాడల్లో కొంతదూరమైనా నడవగలరా? | శ్రద్ధాళవులైన సహచరులతో నేను నా పరివారాన్ని తయారు చేశానా, లేక కల్పనా లోకంలో మహాల్ కడ్డున్నానా? అనే విషయాన్ని నేను తెలుసుకోవాలి. ఈ పరీక్షలో వాస్తవిక పరిస్థితి వెలికి వస్తుంది. మన పరివారానికి సంబంధించిన విషయాలలో ఏవి యథార్థములో ఏవి నిర్దఖములో స్పష్టంగా నిర్ణయం అవుతుంది.

మన మిషన్కు ప్రాణం

“నన్ను ప్రేమించేవారంతా మన మిషన్ను ప్రేమించాలి. మన మిషన్ను తిరస్కరించి ఉపేక్షించేవారు నన్ను కూడ ఉపేక్షించి తిరస్కరించే వారపుతారు. ఎవరైనా వ్యక్తిగతంగా నన్ను ఎంత ఉపేక్షించినా, మిషన్పైన శ్రద్ధ కలిగి దాని కొరకు పనిచేస్తుంటే - నామిద అమృతం కురిపించి చందనం పూస్తున్నంత హాయి కలుగుతుంది. నా వ్యక్తిప్రాంపైనే శ్రద్ధ ఉండి, నా శరీరాన్ని పూజిస్తూ, మిషన్ కార్యకలాపాలను ప్రక్కకునెట్టేవారు నా ప్రాణాన్ని తిరస్కరించి నా శరీరం మిద పంభాతో విసురుతున్నట్లు నా కనిపిస్తుంది.

నిజమైన ఆత్మయత ఎంత?

“మనవిశాల పరివారంలో నిజమైన ఆత్మయత ఎంత ఉన్నదో తెలుసుకోవాలని ఉంది. నా ఆవేదన ఎవరెవరి సరాల్లో ఎంతెంత ఉందో, నా తపన యొక్క అగ్నిరవ్యలు ఎవరెవరి గుండెల్ని రగిలిస్తున్నాయో పరీక్షించాలని ఉంది. నా ఎదుట లౌకిక వ్యవహారాలలో నాకెంతో ప్రియమైన వాట్లు అనిపించుకోవాలనేవారు నిర్దఖలని నా కనిపిస్తుంది. ఎన్నడూ నన్ను కలుసుకోలేకపోయినా, నాకు ఉత్తరాలు ప్రాయకపోయినా, నన్ను ప్రశంసించాలని ఏమాత్రం ప్రయత్నించకపోయినా - మిషన్ కొరకు పనిచేసే వారు నాకెంతో ఆప్తులూ, ప్రాణ ప్రియులూ.

జాతిచేతనకు మేలుకొలుపు

“మనం ఎంతో ఆవేశంతో, ఉద్ఘేగంతో ప్రజల్ని జాగరూకుల్ని చేద్దాం. పురాణగాథలో నిద్రపోతున్న కుంభకర్ణుని లేపదానికి గేదెల గుంపుల్ని అతడి గుండెలమిద నడిపించారు. అదేవిధంగా - కుంభకర్ణునిలా గాఢ నిద్రలో ఉన్న జాతి చేతనను మేలుకొలిపే ప్రయత్నమే మన ప్రచార ఉద్యమం. గాఢ నిద్రలో ఉన్న ఈ చైతన్యం మేల్కొంటే దిక్కులన్నీ పిక్కటిల్లుతాయి. ఆధ్యాత్మికత, తత్త్వజ్ఞానం, శౌర్యం, సాహసం, విజ్ఞానం, సంపద నిండిన పరంపరాగతమైన ఖజానా ఆ చైతన్యంలో ఉంది. అది ఆధారంగా భారతదేశం విశ్వమంతటిలో అధ్యుతశక్తిగా వెలుగొందుతుంది. మన ప్రాచీన ఇతిహాసం ఎంతో శ్రేష్ఠమైంది. ప్రపంచానికి మనం అన్ని రంగాల్లో నేత్యత్వం, మార్గదర్శనం, సహకారం అందించగలుగుతాం. అవిధంగా భవిష్యత్తు ఉజ్జ్వలం కానున్నది. ముందు ముందు అనేకములైన రచనాత్మక, సంఘర్షణాత్మక కార్యక్రమాలు మనం చేపట్టాలి. యుగపరివర్తనకూ, భూమిపైకి స్వర్గాన్ని తేవడానికి విశ్వప్రయత్నం జరగాలి. అందుకు విస్తృతమైన బహుముఖ యోజన మా మెదడులో ఉంది. జాగరూకులూ, సమర్థులూ, క్రియాలీలురూ ఐన స్వచ్ఛంద సేవకుల సేన ఒకటి ప్రాణాన్ని అరచేతిలో పెట్టుకొని నిలబడితే - నలువేపులా వెళ్లనిన అనైతికత ఎగిరిపోతుంది - తుఫాను ధాటికి ఎగిరిపోయే గడ్డిపోచలా.

జనశక్తి ఉద్దయించాలి

“యుగానిర్మాణంలోని నిర్మాణాత్మకమూ, సంఘర్షణాత్మకమూ అయిన కార్యాలతో మానవుల్లో దైవత్వాన్ని, భూమిపైన స్వర్గాన్ని అవతరింపచేయడానికి ఒక పటిష్టమైన జనశక్తి కావాలి. ఆ వ్యక్తులు తిండి, సంతానోత్పత్తులకు అతీతంగా ఆలోచించాలి. తృప్తులను, కోరికలను అధిగమించి, దేశం, ధర్మం, సమాజం, సంస్కృతులకొరకు సేవా, సహకారం, త్యాగం, బలిదానములను గురించి ఆలోచించాలి. కర్తవ్యాన్నిపుటైన ప్రజాసేవకుల జనశక్తి ఉద్దయించకపోతే - మన ఆలోచనలూ, ప్రణాళికలూ కేవలం కల్పనలూ, వినోదాలుగా మిగిలిపోతాయి.

ఉత్సవం చింతన స్వరూపికి సోపానం.

కర్మ నిష్టలోనే ప్రాణం ఉంది. నిర్మాణం పురుషార్థం ద్వారానే సాధ్యపడుతుంది. కనుక మన చుట్టూ ఉన్న నరపతివుల్లో మానవత్వమనే ప్రకాశాన్ని, శౌర్యాన్ని, దైర్యాన్ని ఉత్సవం చేయాలి. ఈ ప్రయత్నం వల్ల వారు తమ సంకుచిత స్వార్థం నుండి విఫిపడి, ప్రబుద్ధులై జాగ్రత్తులై తమకర్తవ్యాన్ని, స్వరూపాన్ని తెలుసుకోవాలి. నిర్మాణాత్మకమైన పనులకొరకు కర్మనిష్పత్తికంకావాలి. నిద్రలో ఉన్న మానవీయ గౌరవమూ, శౌర్యమూ, సాహసమూ, వివేకమూ, సౌహోద్రమూ జాగరూకం కావాలి. ఈ అన్యోషణలో ఉన్న మహాకాలుడు యుగానిర్మాత అయిన జనశక్తిని తయారుచేసి విశ్వశాంతినీ, లోకకళ్యాణాన్ని సాధిస్తాడు.

ఆస్తికత వృద్ధి పొందినపుడు దైవత్వం వికసిస్తుంది

“ఆస్తికతమనే బీజాన్ని మన సంపర్మంలోకి వచ్చిన వారందరిలో నాటాలి. ఉపాసనకు నియమిత సమయాన్ని కేటాయించేందుకై వారికి ప్రేరణ ఇవ్వాలి. ఉత్సవమైన భావన, నిర్విలమైన శీలం, పారమార్దిక చింతన, ఉదారతలవంటి సత్కృతులు పెంపొందడం పైననే ఆస్తికత ఆధారపడి ఉంది. సత్కృతులు బలహీనపడితే వ్యక్తిత్వం దిగజారుతుంది. సత్కృతులు ఎంత పరిపక్వంగా, పటిష్టంగా ఉంటే అంత ఎక్కువగా సాహసం, వివేకం, సంయమనం, వర్షసున్న వృద్ధిపొందుతాయి. వ్యక్తి యొక్క అంతరిక వికాసంతో ఆస్తికత ముడిపడి ఉంది. మనం ఉత్సవమైన ఆస్తికతనూ ఉపాసననూ తీవ్రంగా ప్రచారం చేయాలి. వ్యక్తి నిర్మాణం పైననే యుగానిర్మాణం ఆధారపడి ఉంది. వ్యక్తియొక్క అంతరిక ఉన్నతికి ఆస్తికతకే కూడిన ఉపాసన అత్యంత ప్రతిభావంతమైన మాధ్యమం.

“నిద్రలోచేటపుడు ఏ విధమైన చెడుమార్గంలో పయనించకుండా మనసును పోచ్చరించాలి. నిద్ర కుపక్కమించేటపుడు రోజులో చేసిన పొరపాటుకు ప్రాయశ్చిత్తంతో, వైరాగ్యభావనతో నిద్రామాత ఒడిలోకి పోవాలి. జీవన సాధనలోని ఈ మహాత్మర ప్రక్రియ ప్రతి ఒక్కరి దినచర్యలో భాగం కావాలి. ఈ కార్యాన్ని మన సంపర్క క్షేత్రంలో ప్రారంభించాలి. యుగ నిర్మాణ యోజన మూల సిద్ధాంతాలు ఈ అభివృద్ధితో ముడిపడి

ఉన్నాయి. వ్యక్కులతో మన సంపర్కం, సాన్నిహిత్యం ఎక్కువపుతున్న కొద్ది, వారిలో ఆస్తికత, ఉపాసన, తపశ్చర్యలలో లీనమవడానికి ప్రేరణను కలిగిస్తూ ఉండాలి. దైవ ప్రపుత్రి వృద్ధిపొందుతున్న కొద్ది కృతయుగ ప్రకాశం మరింతగా వెలుగొందుతుంది. మన ఆపదలన్నీ సంపదలుగా మారుతాయి.”

పైన చెప్పిన గురుదేవుల వచ్చాలన్నీ నేడు కూడ మనకు ఆలోచింపవలసినపీ, గౌరవించవలసినపీ, క్రియాన్వీతం చేయవలసినపీ. గాయత్రీ పరివార్ శాఖలూ, శక్తిపీతాలూ ప్రజ్ఞానమందలులూ, జాగ్రత ఆత్మలూ, పరిప్రాజకులూ, అందరూ గాయత్రీ సాధకులతో, మిషన్ సభ్యులతో, పత్రికల చందాదారులతో గోపులు నిర్వహించి, పై గురుదేవుల వచ్చాలను చదివి వినిపించాలి. నవరాత్రి రోజుల్లో సామూహిక సాధనలు, అనుష్ఠానాలు జరపాలి. గురుదేవులు మన కొసంగిన దానాల బుణాన్ని తీర్చుకోడానికి వారి భావాలను ప్రతిభక్కరికీ అందించాలి.

ఇందుకోసం కనీసం 10 మంది సాధకులను, 10 మంది పత్రిక చందాదారులను చేర్చడం, గృహాలలో జ్ఞానమందిరాల స్థాపన, 10 స్వాధ్యాయ మందలు స్థాపన, 10 గృహాలకు కొత్త పుస్తకాలను అందించడం - అన్ని సంకల్పం చేయాలి. 10 మంది కళిస్తే 100 సంకల్పాలు పూర్తిచేయవచ్చు. 2 లక్షలమంది ప్రచారకులనూ, 2 కోట్లమంది కొత్త సాధకులనూ చేర్చే సంకల్పం మహాపూర్ణాహాతినాడు మనమందరమూ తీసుకున్నాము. ఇప్పుడు ఆ సంకల్పం పూర్తి చేయాల్సిన సమయం వచ్చింది. శత జయంతి 2011 నాటికి గురుదేవుల స్వప్ానలను సాకారం చేయడంలో మహాత్మర భూమికను మనమందరం వహించడంలోనే శిష్యత్వం సార్థకం అవుతుంది. సాధనా ఉద్యమం, జ్ఞాన యజ్ఞముల ద్వారా ప్రతి ఒక్కరికీ గురుదేవుల ఆశయాన్ని అందించడానికి మన సంపదనూ, సమయాన్ని, ప్రతిభనూ, ప్రభావాన్ని సమర్పించడానికికింకై మనం ఉద్యమించాలి.

వసంత పంచమి - బోధ దివస్ ఇస్తూన్న పిలుపు ఇదే.

- అనువాదం : కె.ఆరవిందమ్మ.

★ ★ ★

గుండెలో ప్రేమజ్యేతిని వెలిగించు - జీవితాన్ని పరమాత్మాప్సం చేసుకో.

గురుదేవుల అమృతలేఖిని

త్రద్ధా సంక్లోభానికి విరుగుడు

అశ్రద్ధవల్ల అధిష్టతనం

ఆదర్శవాదపు ఉత్కృష్టతను అవమానించడం - ఉపేక్షించడం అశ్రద్ధ అవుతుంది. వ్యక్తులపట్ల, క్రియలపట్ల, దేవతలు భూతములపట్ల వివేకరహితమైన అతిశ్రద్ధ అంధశ్రద్ధ అవుతుంది.

వస్తువుల, పరిస్థితుల, వాతావరణాల గుణాలూ, లక్షణాలూ, ప్రభావాలూ దెండు విధాలుగా మాత్రమే ఉంటాయి - మంచి లేక చెడు. మంచిది కానిది చెడ్డది అయి ఉండాలి. చెడ్డది కానిది మంచిది అయి ఉండాలి. పగలు కానిది రాత్రి అవుతుంది. రాత్రి కానిది పగలు అవుతుంది. చీకటి ఉంటే వెలుగు ఉండదు. వెలుగు ఉంటే చీకటి ఉండదు.

అశ్రద్ధ ఫలితంగా ఆలోచనలో బ్రహ్మత్వం, అచరణలో దుష్టత్వం భయంకర రూపం ధరిస్తాయి. శ్రుశానంలో ఉండే భూత పిశాచాదుల జీవన విధానం, వాతావరణం నిర్మాణం అవుతాయి. బుద్ధివాదం పేరిట పెరిగిన భ్రమలుగా, మత రంగంలో చొరబడ్డ విక్రుతులుగా నేడు అశ్రద్ధ నుండి జనించిన అరాజకత్వం వ్యాపించి ఉంది. దీని ఫలితం మనముందున్నది: మనిషి క్రమంగా నరపతువుగా, నర కీటకంగా, నరపిశాచంగా మారిపోతున్నాడు, పతనపు ఆగాధంలోకి పడిపోతున్నాడు.

గ్రుడ్డినమ్మకాల చీకటి రాజ్యం

చతురులు అమాయక ప్రజలను అంధ శ్రద్ధ అనే త్రాదుతో బంధించి అనుచిత విశ్వాసాల కూపంలోకి త్రోసివేస్తున్నారు. వారిని భ్రమల వలలోకి దించుతున్నారు. వారిని మతిభ్రమలను చేస్తున్నారు. అలాగే - నిహిత స్వార్థాల పరిశ్రమ చీకటి రాజ్యంగా సాగుతోంది. అది ఇక్కడ సఫలమైనంతగా మరెక్కడా సఫలం కావడం లేదు. బుద్ధిపరమైన అంగవైకల్యం, పీరికితనం కలసి ఒక ఊబిని తయారుచేస్తున్నాయి. ఆ ఊబిలో జ్యోతిషం, మాయ

మంత్రాలూ, భూత ప్రేతాలూ, సాంఘిక దురాచారాలూ పెరుగుతున్నాయి.

ఇలా ప్రగతిశీలతగా చెప్పబడేది అశ్రద్ధగా పరిణమిస్తోంది. వెనుకబడిన, వెనుకకు నెట్టబడిన మనస్థితి అంధశ్రద్ధగా, గ్రుడ్డి నమ్మకంగా పరిణమిస్తోంది.

ఈ రెండూ కలసి త్రద్ధా సంక్లోభాన్ని సృష్టించాయి. చేతన యొక్క సామర్థ్యాన్ని నిర్దకం చేస్తున్నాయి. ఈ రెండింటి కారణంగా మానవ జాతి దిక్కుతోచని స్థితిలో పడిఉంది; శాపగ్రస్తంగా పడిఉంది.

మనీషి అవుతాడు శ్రద్ధాళువు

ప్రజ్ఞా యుగంలో, 21వ శతాబ్దింలో, శ్రద్ధ మనిషి అంతర్మాత్మలో స్థిరపడే అవకాశం లభిస్తుంది. ఈ శ్రద్ధ ఎంత పెరిగితే, మనిషి దృక్పథం స్థాయి, ఆచరణ స్థాయి అంత ఎదుగుతాయి. ఫలితంగా వ్యక్తిత్వాలు సముజ్ఞలం అవుతాయి. భోత్తికవైన సాఫల్యాలూ, ఆత్మపరవైన మహిమలూ అందుతాయి. శ్రద్ధాళువులు మాత్రమే అత్మకాల్యాణం ద్వారా, లోకకాల్యాణం ద్వారా జీవితాలను సార్థకం చేసుకుంటారు.

శ్రద్ధాళువు అఱున వ్యక్తి తనను ఆత్మగా పరిగణించుకుంటాడు. దాని సంతోషానికి, కళ్యాణానికి ప్రాధాన్యం ఇస్తాడు. అతడి దృష్టిలో శరీరం ఒక వాహనం మాత్రమే, ఒక పనిముట్టు మాత్రమే. అతడు దాని పోషణపట్ల తగు ధ్యాన ఉంచుతాడు. అయితే - క్రిమి కీటకాలవలె శరీరాభ్యాసం అనే బురదయే తానని అనుకోదు. అతడు తన జీవన చర్యలో ఇంద్రియాల అనుభూతి సామర్థ్యం నుండి సహకారం పొందుతాడు. అయితే - ఇంద్రియాలే తనకు అధిపతులై కూర్చునే పరిస్థితి మాత్రం రానివ్వడు. వాటి కోరికలు తీర్చడంలో తన శారీరిక, మానసిక సంతులనాన్ని, తన నీతి నియమాలనూ పదులుకునే పరిస్థితి మాత్రం రానివ్వడు.

జీవన సాఫల్యానికి, సార్థకానికి రాచబాట సన్మార్గం.

శ్రద్ధాళువు తన మెదడుపై కళ్ళేన్ని బిగించి ఉంచుతాడు. విచ్చులవిడి అయిన గుర్తంలా దానిని తిరగనివ్వడు.

మనిషి యొక్క మానసిక సంతులనం ఊగిసలాడుతూ ఉంటుంది. వాస్తవానికి - కూడబెట్టాలనే వాంఛ, గొప్పవాడిననే అహంకారం, బంధు మిత్రులవట్ల మమకారం, భోగ విలాసాలవట్ల మోజు, ఈర్యా ద్వేషాలు, మద మాత్స్యర్యాలవంటి వ్యాధులు, దారీ తెన్నూలేని తిరుగుడు - ఇవి మనిషి యొక్క మానసిక సంతులనాన్ని దెబ్బతీస్తున్నాయి. దీనివల్ల జనించిన ఉద్ఘాగ్రత మనస్సును రకరకాల క్షోభలకు గురిచేస్తుంది. ఒత్తిడికి, ఉద్దిక్తతకూ గురి అయితే, ముఖం అందవికారం అవుతుంది. ఇలాంటి మనస్కోభ శారీరిక వ్యాధికన్సు మరింతగా బాధ కలిగిస్తుంది. **శ్రద్ధద్వారా**నే ఈ క్షోభ తొలగుతుంది. **శ్రద్ధవల్ల** సద్గణాలను గ్రహించే సామర్థ్యం, సౌందర్య దృష్టి, భావత్కు నిర్మాణాత్మక దృక్పథం, బౌద్ధంతో కూడిన ఆత్మియత లభిస్తాయి. ఫలితంగా - అన్ని పరిస్థితులలోనూ మనసు తేలికగా ఉంటుంది. మనసు తేలికగా ఉంటే, ప్రపుల్లంగా ఉంటే, వికసించి ఉంటే - సమస్యలన్నింటికి పరిష్కారాలు అందుతాయి; ప్రగతి పథంలో పయనం సాధ్యపడుతుంది. కనుకనే, **శ్రద్ధాళువు** మనిషి అవుతాడు. ఎందుకంటే - అతడిలో సౌజన్యం, సామనస్యం ఉదయస్తాయి. ఆ గుణాలు మెదడులో వివేకాన్ని స్థిరపరుస్తాయి..

శ్రద్ధ ద్వారా కుటుంబంలో ఆత్మియత

సంయువనంవల్ల, అనుశాసనవనంవల్ల శరీరం ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది; మనిషికి దీర్ఘాయువు లభిస్తుంది. ఈ గుణాలు **శ్రద్ధ ద్వారా**నే ఉదయస్తాయి. **శ్రద్ధవల్ల** సదాలోచన, సద్మావనలు అలవడతాయి. ఫలితంగా - మామూలు మెదడుసైతం బుపితుల్యమైన మేధస్సుతో నిండిపోతుంది. ఈ గుణాలు మంచి గంధంలా చల్లని సువాసన వెదజల్లతాయి. ఆలోచనకు తగిన దిశ లభించడంతో, మనిషి కార్యకలాపాలు ఉత్సప్తతతో నిండుతాయి. ఫలితంగా చేకూరే సాఫల్యాలు వరాలుగా, అద్భుతాలుగా పరిగణించబడతాయి.

శ్రద్ధ ఆత్మియతగా, సువ్యవస్థగా వరిణితి చెందుతుంది. కుటుంబాలలో ఆనందం, ఊత్సాహం, సహకారం, సౌజన్యములతో కూడిన వాతావరణం నిర్మాణం అవుతుంది. అలాంటి వాతావరణం కలిగిన కుటుంబాలలో ఉత్తమ పోరులూ, నర రత్నాలూ జన్మిస్తారు. ధనంవల్ల సౌకర్యాలను సమకూర్చుకోవచ్చు. భోగ విలాసాలకు అవసరమయ్యా సాధనాలను సమీకరించుకోవచ్చు. అయితే వీటివల్ల అహంకారం పెరగడం తప్ప ఒరిగేదేమీ ఉండదు. అలాంటి స్థితిలో విక్రత వ్యక్తిత్వం ఏర్పడుతుంది.

శ్రద్ధను అలవరచుకోవడం ద్వారానే కుటుంబాన్ని ఆత్మియత అనే సూత్రంతో ఏకం చేయగలుగుతాము. అలాంటి కుటుంబాలలో వాతావరణం పేదరికంలో సైతం ధనిక వాతావరణంకన్నా పోచ్చగా సంతోషాన్ని ఇస్తుంది. భార్య భర్తలమధ్య, సోదరీ సోదరుల మధ్య, తల్లిదండ్రులకూ సంతానానికి మధ్య ఆత్మియత, బౌద్ధాలతో నిండిన సేవా భావనలు పొంగిపొరలితే - ఆ కుటుంబం ఆనందంగా ఉంటుంది, ప్రగతి పొందుతుంది. ఈ **శ్రద్ధా భావన** లోపిస్తే - కుటుంబ సభ్యులమధ్య స్వర్ధలు, కీచులాటలు, ఆవేశ కావేషాలు, వైమనస్య విద్వేషాలు పెచ్చుపెరుగుతాయి; కుటుంబ వాతావరణం సరకంలా తయారవుతుంది. **శ్రద్ధాభావన** లోపిస్తే కుటుంబ గౌరవం పెరగదు, స్థిరపడదు.

రెండువైపులా పదనుగల కత్తి - ధనం

ధనం రెండువైపులా పదనుగల కత్తి. దానిని సద్మినియోగపరచితే, వ్యక్తికి శుభం కలుగుతుంది, సమాజానికి కళ్ళాణం కలుగుతుంది. దానిని దుర్యినియోగపరచితే, నష్టాలమీద నష్టాలు వచ్చిపడతాయి; పెరిగిన సంపద దుర్వ్యసునాలను పెంచుతుంది; దుర్మణాలను రెచ్చగొడుతుంది; చెడు పనులు చేయస్తుంది.

ధనం ఒక శక్తి. శక్తిని సృజనకూ వినియోగించవచ్చు, వినాశనానికి వినియోగించవచ్చు. ధనం దుర్మధి చేతుల్లో పడితే, అనాచారం పెరుగుతుంది, వినాశనం దాపురిస్తుంది.

ఎన్నడూ నిరాశ చెందనివాడే నిజమైన సాహసి.

అంతఃకరణలో శ్రద్ధాభావన ఉంటే, ధన సంపాదన, దాని వాడకం ఎంతో మెలకువతో జరుగుతాయి. సంపాదన తక్కువయినా, దానితోనే ధనవంతులవలే సౌకర్యాలతో జీవించవచ్చు. శ్రద్ధా బావననుండి పొదువరితనం, నిరాడంబరత్వం, శ్రమశీలత, నిజాయితీవంటి సద్గుణాలు ఉదయస్తాయి. ఫలితంగా - వ్యక్తి తన సంపాదన, వాడకం పరిధిలోనే గర్వించగలుగుతాడు, గౌరవం పొందగలుగుతాడు.

ఈ గర్వం, ఈ గౌరవం, ఈ సంతోషం, ఈ శాంతి కేవలం శ్రద్ధద్వారానే లభిస్తాయి. శ్రద్ధాఖువు అయిన వ్యక్తి ఆడంబరాలకు పోడు; సంతానాన్ని పెంచుకుని అనవసరపు బరువు మోనే మూర్ఖత్వం చూపడు. అలాంటి వ్యక్తులు కొద్ది ఆదాయంలోనే ఇతరులకు సాయపడగలుగుతారు. ఎందుకంటే - వారు శ్రమించి సంపాదిస్తారు. పొదుపుగా ఖర్చుచేస్తారు. కనుక ఆర్థిక ఇబ్బందులకు లోనుకారు. ఆ కొద్దిపాటి ఆదాయంలో ఎంతోకొంత మిగుల్చుతారు. సౌమ్యంగా జీవించడానికి చాలినన్ని సాధనాలతో సంతృప్తిచెందే వ్యక్తి దరిద్రుడు అవడు; దుర్విష్ణుసనాలకూ, దుష్టర్మలకూ దిగడు. ఎంత డబ్బు కూడబెట్టామన్నది ముఖ్యం కాదు. దాని బెచిత్యపు పరిధిని నిర్ణయించుకుని, దానికి కట్టుబడి ఉండడం ముఖ్యం. ఇతర రంగాలలో వలనే ఆర్థిక రంగంలోకూడ శ్రద్ధను జీవితానికి అన్వయించడానికి ప్రజ్ఞావతారం ప్రేరణ ఇస్తుంది.

తగిన పంచాయతీల పరిధి

వ్యక్తులలో నిండి ఉన్న నికృష్టతయే సామాజిక రంగంలో అనైతికతనూ, దురాచారాలనూ, ముఢ సమ్మకాలనూ, ఇతర దుర్మార్గాలనూ సృష్టిస్తుంది. ఎందుకంటే - సమాజానికి విడిగా మనుగడ లేదు. చివరికి - అది వ్యక్తుల సమూహమే. ఉత్తమ పొరులు లేనిదే ఉన్నత సమాజం ఏర్పడదు.

ప్రాచీన కాలంలో సమాజ వ్యవస్థను పంచాయతీలే నిర్మాణం చేసేవి. నేడవి పాలకుల చేతుల్లో చిక్కుకున్నావి. పంచాయతీల కార్యరంగం చిన్నచిన్న తగాదాల పరిపూరం, పారిపుర్ణం వంటి చిన్నచిన్న ఏర్పాట్లు చేయడం - వీటికి

పరిమితం అయింది.

నేరాలను అదుపుచేయడం కోసం ప్రభుత్వం చట్టాలు చేస్తుంది. సత్త సంప్రదాయాలను పెంచి పోషించే సామర్థ్యం కాని, ఆకాంక్ష కాని ప్రభుత్వానికి ఉండడు. భద్రత, విద్య, వైద్యం, పరిశ్రమలు, రవాణావంటి పనుల అజమాయిషీ దాని నియంత్రణకు వెలుపల ఉంటుంది. పరిశ్రమలలో సహకార భావన, పార్యవ్స్తకాలలో నీతి బోధనను జోడించడం, రేడియో - టెలివిజన్లలో ప్రచారం వంటి పనులను మాత్రమే ప్రస్తుత పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం చేయగలుగుతోంది. పంచాయతీలు కూడ ప్రభుత్వంలో ఒక విభాగంగా మిగిలిపోయాయి; భౌతిక ప్రయోజనాలను మాత్రమే ఎంతో కొంత అజమాయిషీ చేస్తున్నాయి.

మత వ్యవస్థలో మార్పు

జన మానసంలో ఆదర్శవాదాన్ని మేలుకొల్పగలిగేదీ, దుష్పువుత్తులను సహించేవారినీ సమర్థించేవారినీ ప్రజాభిప్రాయం తిరస్కరించే వాతావరణాన్ని నిర్మాణంచేసేదీ అయిన వ్యవస్థ లోపించింది. ఇందువల్లనే నేడు సమాజ వ్యవస్థ ఊగినలాడుతోంది. న్యాయాన్ని, బెచిత్యాన్ని సమర్థించే, అవినీతినీ, విచ్చలవిడితనాన్ని నిర్మాలించే తీక్ష్ణంత, కార్యహరత ప్రజలలో నిర్మాణం కావడం అవసరం. తన వ్యక్తిగత జీవితంలో ఆదర్శవాదాన్ని అవలంబించే ఉత్కృష్టమైన శ్రద్ధ వ్యక్తిలో మేలుకొన్నపుడే ఆరోగ్యప్రదమైన సమాజ నిర్మాణం సాధ్యపడుతుంది. ఆ శ్రద్ధ లోపిస్తే, వ్యక్తి అవాంచనీయ తత్త్వాలను ప్రత్యక్షంగానో పరోక్షంగానో సమర్థిస్తాడు; లేదా హేయమైన సంప్రదాయాలను ఎదిరించే బదులు వాటిని సమర్థిస్తాడు.

కనుక - సామాజిక సంప్రదాయాలనూ, వ్యక్తిగత ఆదర్శాలనూ ఉత్కృష్టతమైన పయనింపజేసేదీ, అనోచిత్యాన్ని వ్యతిరేకించే వాతావరణాన్ని నిర్మాణం చేసేదీ అయిన సామాజిక వ్యవస్థ 21వ శతాబ్దానికి అవసరం అవుతోంది. అధ్యాత్మ దర్శనం, ధర్మ ప్రసారం వంటి ఉన్నత స్థాయి ఆదర్శాలకు

గుండెలోని భావాన్ని చెప్పని మాట వట్టి కళేబరం.

సమర్పితం అయిన సంస్థలు మాత్రమే అలాంటి సమాజాన్ని నిర్మాణం చేయగలుగుతాయి. వ్యక్తి అంతరాన్ని కదలించి, దానిలో సదాశయాల బీజాలను నాటడం, అందుకోసం దేవ సమాజాన్ని కలువ చేయడం, అందుకు అనుగుణమైన వ్యవస్థను నిర్మాణం చేయడం అపుడే సాధ్యపడుతుంది. సమాజంలో సతీసంప్రదాయాలను ప్రవేశపెట్టడం సృజన పక్షం. దుప్రవృత్తుల నిర్మాలన నిషేధ పక్షం. వ్యక్తినీ, సమాజాన్ని సమాలంగా కదిపి కుదిపి ఉత్సప్తత్వేష నడచే భావనను, క్రియనూ నిర్మాణం చేసేదిగా ఉండాలి మతవ్యవస్థ పద్ధతి.

ఉజ్వల భవిష్యత్తుకు ఆధారం ధర్మం

వ్యక్తి జీవితంలోనూ, సమాజ జీవితంలోనూ ధర్మానికి మహత్తర స్థానం ఉంది. అనాది కాలంనుండి ఆధునిక కాలంవరకు వచ్చిన సిద్ధాంతాలన్నింటిలో ఆయా పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ధర్మతత్వం ప్రతిపాదించబడింది. ధర్మతత్వం ఆత్మయొక్క ఆవశ్యకత; అంతఃకరణ ఇచ్చే పిలుపు. బుద్ధివాదంకాని, ప్రత్యక్షపాదంకాని, ఉపయోగపాదంకాని దానిని అణచివేయజాలదు. దేవుడు ఉన్నాడని చెప్పేవారూ, దేవుడు లేదని చెప్పేవారూకూడ ధర్మంయొక్క కర్తవ్యం యొక్క ఉత్సప్తత్వయొక్క ఆవశ్యకతను అనుభూతి పొందుతారు. నవయుగపు సృజన-చేతనలో ధర్మ-ధారణకు ప్రధాన్యం ఉంటుంది. దేవ సమాజ సిద్ధాంతానికి ఆచరణ రూపం ఇవ్వాలంటే ధర్మ-కర్మల పవిత్రత, తీక్షణత, సంఘటన - ఈ మాచూ ఉన్నత స్థాయికి చెంది ఉండాలి. ఈ ఆవశ్యకత పూర్తిగా గుర్తించబడిన రోజున ఉజ్వల భవిష్యత్తు ఆరంభం అపుతుంది.

ఇందుకు మార్గాలను నేడు వెదకినా, వేంయి సంవత్సరాల తర్వాత వెడకినా - అందువల్ల మారేది ఏమీ ఉండదు. మనిషి అంతఃకరణలో ఉత్సప్త విశ్వాసాలను నాటడానికి తీవ్ర కృషి జరిగినపుడే వ్యక్తిముందూ, సమాజం ముందూ ఉన్న సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయి. ఇందుకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగమూ వనికిరాదు, ఆర్థిక వ్యవస్థ వనికిరాదు. మత వ్యవస్థ ద్వారానే ఈ పని సాధ్యపడుతుంది. మత వ్యవస్థకే ఆ సామర్థ్యం ఉంది.

మతంయొక్క బాహ్యరూపం నేడు వికృతం అయిపోయిన మాట నిజమే. అయితే - భావనాత్మక నవనిర్మాణాన్నికి దీనిని సంస్కరించడం, తేజోమయం చేయడం, వ్యవస్థికరించడం తప్ప మరో మార్గం లేదు.

ఆర్థిక వ్యవస్థ సంపదను ప్రభావితం చేస్తుంది. వైద్య వ్యవస్థ శరీరాన్ని ప్రభావితం చేస్తుంది. విద్యా వ్యవస్థ మెదడును ప్రభావితం చేస్తుంది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం వ్యవస్థను ప్రభావితం చేస్తుంది. అయితే - అంతఃకరణ ప్రభావితం చేసే సామర్థ్యం మత వ్యవస్థకు మాత్రమే ఉంది.

ముక్కలైన దానిని మరమ్మత్తు చేయాలా, తిరిగి నిర్మాణం చేయాలా అన్నది వేరే విషయం. ఆపదలనుండి విముక్తి పొందడానికి, ఉజ్వల భవిష్యత్తును నిర్మాణం చేయడానికి మత వ్యవస్థ సహాయాన్ని పొందడం తప్ప మరో దారి లేదన్నది ముఖ్య విషయం. ఇక్కడ మాటలకు కాక వివేచనకు ప్రాధాన్యం ఉంది. ‘మతం’ అనే పదం ఎవరికైనా సచ్చకపోతే, నిఘంటువు నుండి మరో పదాన్ని వెదకవచ్చు, వారిని సంతృప్తి పరచవచ్చు. ఏమైనా, జరగవలసినది ఇది:

వ్యక్తియొక్క సమాజంయొక్క వివిధ కోణాలను ప్రభావితంచేసే అంతఃకరణ ఉత్సప్తత అనే సంపదతో సుసంపన్సుం చేయాలి; తద్వారా మానవీయ సంస్కృతి పతనాన్ని అడ్డుకోవాలి.

శ్రద్ధ, వివేకములను సమన్వయపరచే దృక్పథమే మూలాధారం కావాలి. ఆపుడే ఈ లక్ష్మీ నెరవేరుతుంది. ప్రజ్ఞావతారం యొక్క ప్రయోజనం ఇదే. ఆధ్యాత్మ ఆధారంగా, ధర్మ - ధారణద్వారా అలవాట్లను సంస్కరించడమే ప్రజ్ఞావతారం యొక్క కార్యరంగం. ఉత్సప్తతపట్ల శ్రద్ధను పెంపాందించడం దానికి ప్రధాన కార్యక్రమం. ఈ గతిచక్రం ఎంత వేగంగా తిరిగితే, అంత వేగంగా నవయుగ అవతరణ సమీపిస్తుంది. 21వ శతాబ్దం ఇలాంటి అవకాశాలతో నిండి ఉంది.

★★★

ఉన్నత స్థాయి ప్రేమలో ఇవ్వాలనే భావం మాత్రమే నిండిఉంటుంది.

శివరాత్రి వ్యాసం

ఆత్మబోధకు అద్భుత పర్యం

శివునితో ఆత్మ కలయిక

శివరాత్రి మహాపర్యాదినాన ప్రతి శివాలయం హరహరమహదేవ! జయ శివ శంఖో! అనే పవిత్ర నాదాలతో మారుమ్రాగుతుంది. సదాశివుని ఉపాసన, ప్రతములద్వారా ఆత్మబోధ పొందే ప్రయత్నం జరుగుతుంది. సాధనలోని పరమ దుర్దభమైన యోగం ఇది. ఈ సాధనలో ఉపాసన, ఉపవాసం చేసేవారిపై పరమశివుని కృప వర్షిస్తుంది. భూతభావన భగవానుడు వారిపట్ల ప్రసన్నుడు అవుతాడు. మహామృత్యుంజయుడు వారికి పరమ కళ్యాణాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.

శివరాత్రి అనగా శివట్టి ఆరాధించే, అర్ఘునచేసే రాత్రి. ప్రతి నెలలో కృష్ణపక్ష చతుర్దశిని శివరాత్రి అని పిలుస్తారు. ఫాల్గుణ కృష్ణ చతుర్దశిని మహాశివరాత్రి అని పిలుస్తారు. మహా శివరాత్రి మహదేవ - పరమశివుని కలుసుకునే రాత్రి. ఇందులో ఆత్మకు మంగళకరుడైన శివునితో సంగమం - సంయోగం జరుగుతుంది. ఈ క్షణాలలో శంకరునితో సంవాదం జరుగుతుంది. విడిపోయినవాళ్లు కలుస్తారు. అలాంటి స్థితిలో నిద్ర ఎక్కడ ఉంటుంది! రాత్రి అంతా ఆత్మ మహదేవుని అమృత ధారతో తడుస్తూ ఉంటుంది.

మొదట ఆత్మ తన ప్రియతముడైన శివునితో కలయికకు తయారపుతుంది. స్వచ్ఛం, నిర్మలం అవుతుంది. పగలంతా ఈ కలయిక కోసం ఎచురుచూస్తూ గడుస్తుంది. కీర్తనలతో, పూజలతో పగలంతా గడుస్తుంది. ప్రాయశ్చిత్తంలో తన పాపాలను క్షాళన చేసుకుంటుంది, రోదిస్తుంది. అప్పుడే రాత్రిపూట శివునితో కలయిక జరుగుతుంది.

బోధ ఉత్సవం శివరాత్రి

శివరాత్రి బోధ ఉత్సవం. మనం కూడ శివుని అంశలం, మనం కూడ శివులము, అంటే శుభం ఇచ్చే వాళ్లము - అనే బోధ, జ్ఞానం మనకు అందే మహాత్మవం. జీవులను శివులుగా పరిగణించి మనం వారికి సేవ చేయాలని సందేశం ఇస్తోంది

మహాశివరాత్రి. జీవితంలో శ్రేష్ఠములు, శుభకరములు అయిన ప్రతాలనూ, సంకల్పాలనూ, ఆలోచనలనూ స్ప్రోకరించేందుకు, మరోమారు స్ప్రించేందుకు ప్రేరణను ప్రదానం చేస్తుంది మహాశివరాత్రి.

నేటి భోగవాదపు అపసంస్కృతి కారణంగా ఆత్మచేతన వికలం అవుతోంది, ఆర్తనాదం చేస్తోంది. అపసంస్కృతి యొక్క ఈ నీలినీద అంతటా వ్యాపించింది. అమృతానికి బదులు విషాన్ని పడ్డిస్తోంది. జనం ఆత్మవిముఖులై, ఈ విషపానంవల్ల మతి తప్పి, వినాశనపు కోరలలో చిక్కుకుంటున్నారు. ఈ ప్రజలలో చేతనను నింపడానికి, వీరిలో అంతర్గతంగా ఉన్న సత్య అసత్యముల జ్ఞానాన్ని కలిగించడానికి ప్రతి సంవత్సరం వస్తోంది మహాశివరాత్రి.

భారతీయ తత్త్వచింతనలో ఆత్మబోధ యొక్క స్వరం సదా ధ్వనిస్తూ ఉన్నది. అంతటా మారుమ్రాగుతూ ఉన్నది. ఉపవిషత్తుల ఆలోచనా ప్రవంతిసుంది ఇదే అమృత భావన జాలువారుతోంది - ఆత్మానం విధి. మూమూలు ప్రపంచాన్ని తెలుసుకోవడంతోపాటు నిన్న నీవు తెలుసుకో. ఆత్మజ్ఞానం లేనిదే మనిషి జీవితం సార్థకం కాదు.

శివరాత్రి ఉపవాసంతో శివునికి ప్రసన్నత

మహాశివరాత్రిలోని నిగ్రాధ భావనను తెలుసుకోవడానికి కైలాస శిఖరంమీద జగదంబ పార్వతి ఒకసారి భోలానాధ భగవానుని ఇలా అడిగింది -

‘ఓ భగవాన్! ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షములకు హేతువు మీరే కదా. సాధకుల సాధనకు తృప్తిచెంది వారికి పరాలు ఇచ్చేది మీరే కదా. కనుక - ఏ కర్మలవల్ల, ఏ ప్రతంవల్ల, ఏ తపస్సవల్ల మీరు ప్రసన్నులు అవుతారో తెలుసుకోవాలని ఉంది.’

అందుకు ప్రభువు ఇలా జవాబిచ్చాడు -

ఫాల్గునే కృష్ణపక్షస్త్య యా తిథిః స్వాచ్ఛతుర్దశీ ।
తస్యాం యా తమసీ రాత్రిః సోచ్చతే శివరాత్రికా ॥

నైతిక, బౌద్ధిక, సామాజిక విషయానికి నలందా విశ్వవిద్యాలయం శాంతికుంజ్.

తత్తోపవాసం కుర్వాః ప్రసాదయతి మాం ధృవమ్ ।
న స్నానేన న హ్రైణ న ధూపేన న చర్యయా ।
తుష్యమి న తథా పుష్ట్రీ యథా తత్తోపవాసతః ॥

అనగా -

థాల్యం మాసం కృష్ణపక్షం చతుర్దశి తిథిని ఆశ్రయించి వచ్చే చీకటి రాత్రి మహాశివరాత్రి. ఆ రోజున ఉపవాసంచేసే వ్యక్తి ఖచ్చితంగా నన్ను సంతృప్తిపరుస్తాడు. ఆ రోజున ఉపవాసం చేయడంవల్ల నేను ఎంత ప్రసన్నుడిని అవుతానో స్నానం, వస్త్రం, ధూపం, పుష్పం అర్పించడంవల్ల అంత ప్రసన్నుడిని కాను.

దశ శైవ ప్రతాలు

శివ పురాణంలో శివ - సూత సంవాదం ఉంది.
సూతుడు శివుణ్ణి ఇలా అడిగాడు -

“ఓ భగవాన్! ఏ ప్రతం చేస్తే భక్తులకు భోగం, మోక్షం లభిస్తాయో వర్ణించండి.”

బ్రహ్మ, విష్ణుమూర్తి, పార్వతీదేవి కూడ శివుణ్ణి ఈ ప్రశ్న అడిగారు. అందుకు శివుడు ఇలా జవాబిచ్చాడు -

“భోగాన్ని, మోక్షాన్ని ప్రదానంచేసే నా ప్రతాలు అనేకం ఉన్నాయి. జాబాల శృతి విద్యాంసులు వాటిని ‘దశ శైవ ప్రతాలు’ అంటారు.”

మోక్షప్రాప్తికి నాలుగు ప్రతాలు చేయాలి -

శివ పూజ, రుద్రమంత్రాల జపం, శివాలయంలో ఉపవాసం, కాశీలో నివాసం. ఇందులో కాశీ తీర్థం భౌతిక స్థలానికి మాత్రమే సంబంధించింది కాదు. దానిలో ఒక ఆధ్యాత్మిక రఘుస్యం కూడ ఇమిడి ఉంది.

పరమ శివుడు ఇంకా ఇలా చెప్పాడు -

ఈ నాలుగింటిలో మహాశివరాత్రి ప్రతం మరింత మహిమ కలిగినది. ఈ ప్రతం అందరికీ ఉత్తమమైన ధర్మ సాధనం. నిష్ఠాముంగా, సకామంగా భావనచేసేవారందరికీ ఈ ప్రతం శ్రేయస్తరం.

మహాశివరాత్రి నాటి శివార్ఘన విధి గురించి

మహోకాలుడు స్వయంగా ఇలా చెప్పాడు -

ఈ రాత్రి ఆధ్యాత్మిక రఘుస్యాలతో నిండి ఉంది. ఆరోజున ఉదయం శివాలయానికి వెళ్లి విధి విధానం ప్రకారం శివలింగాన్ని పూజించాలి. సాధ్యమైతే రుద్రాభిషేకం చేయాలి, లేదా ఆచార్యునితో చేయించాలి.

వాస్తవానికి - మహాశివరాత్రి నాలుగు జాములలో నాలుగుమార్పు రుద్రాభిషేకం చేస్తారు. సంకల్పం చేసుకున్న తర్వాత భక్తిభావంతో పూజా సామాగ్రితో శివార్ఘన చేయాలి. భక్తి శ్రద్ధలతో శివలింగాన్ని పూజించాలి. ఆయా మంత్రాలతో, ఆయా ద్రవ్యాలతో పూజ చేయాలి.

నాలుగు జాములలో నాలుగు అభిషేకాలు

శివరాత్రిలోని ఒక్కాక్కు జాములో ఒక్కాక్కు విధంగా పూజచేసే సంప్రదాయం ఉంది.

మొదటి జాములో పార్థివ లింగాన్ని స్థాపన చేసి చందనం, అక్షతలు, నల్లనువ్వులతో పూజచేయాలి. కమలం, గన్నేరు పుష్పలు అర్పించాలి. భవ, భర్త, రుద్ర, పశుపతి, ఉగ్ర, మహాన్, భీమ, ఈశాన - అనే ఎనిమిది నామమంత్రాలతో శంకరునికి పుష్పలు సమర్పించాలి. ఓం భవాయ నమః - ఇలా ఎనిమిది నామమంత్రాలతో పూజించాలి. కొబ్బరి కాయతో అర్ఘ్యం, తాంబూలం సమర్పించాలి. ఆ తర్వాత గురువు ఇచ్చిన మంత్రంకాని, ఓం సమశ్శివాయ మంత్రంకాని జపించాలి.

రెండవ జామున నువ్వులు, యవలు, కమల పుష్పాలతో శివార్ఘన చేయాలి. ప్రత్యేకంగా బిల్వపత్రాలతో పూజచేయాలి. గజనిమ్మకాయతో అర్ఘ్యం పరమాస్యం నైవేద్యం ఇవ్వాలి. మొదటి జాము మంత్ర జపానికి రెట్టింపు మంత్ర జపం చేయాలి.

మూడవ జాములో యవల బదులు గోధుమలు వాడాలి. జిల్లేడు పుష్పలు అర్పించాలి. దానిమ్మ పండుతో అర్ఘ్యం ఇవ్వాలి. రెండవజాము మంత్రజపానికి రెట్టింపు మంత్ర జపం చేయాలి. కర్మార హరతి ఇవ్వాలి.

నాల్గవ జాములో మూడవ జాము పూజను విసర్జన చేయాలి. తిరిగి ఆవాహనాదులు చేసి విధివిధానం ప్రకారం పూజ

స్థిరచిత్తం, శ్రద్ధ, దృఢత్వం, నిరంతరత, సమయపాలన - ఇవి గాయత్రీ సాధనకు నియమాలు.

చేయాలి. మినుములు, వేరుశెనగలు, సప్త ధాన్యాలు, శంఖ పుష్పం, బిల్వపత్రాలతో పరమేశ్వరునికి పూజ చేయాలి. రకరకాల మితాయిలు నైవేద్యం ఇవ్వాలి. వడలతో సదాశివుణ్ణి అభ్యర్థన చేయాలి. అరబిపండ్లతో, ఇతర ఘలాలతో పాటు అర్ఘ్యం ఇవ్వాలి.

మూడవ జాము జపానికి రెట్టింపు జపం చేయాలి.

సూర్యోదయం తర్వాత స్నానాదులు ముగించుకుని శివునికి పుష్పంజలి సమర్పించి, విసర్జన చేయాలి.

మహాశివరాత్రి ప్రతం, ప్రతినెలలో వచ్చే శివరాత్రినాడు

చేసే ప్రతం కోరుకున్న ప్రయోజనాన్ని ప్రదానం చేస్తాయి. ఫోరమైన పాపాలనుండి, సంతాపాల నుండి, ఉపద్రవాలనుండి రక్షిస్తాయి. భక్తిపూర్వకంగా ఈ ప్రతాలు చేస్తే, సమస్త దుఃఖాలూ నశిస్తాయి. ఉపాసకునికి భోగం, మోక్షం లభిస్తాయి.

మహాశివరాత్రి పుణ్యక్షణాలలో నిరాకార భగవానునికి ఇలా సాకారమైన అర్థన చేయడంవల్ల భక్తులకూ, సాధకులకూ జీవితంలో అనేక అనుగ్రహాలు అందుతాయి. ఈ పుణ్యక్షణాల నుండి లభించే ప్రయోజనాలకు ఎవరూ దూరం కాకూడదు.

దేశభక్తుడు స్వామి శ్రద్ధానంద

స్వామి శ్రద్ధానంద గొప్ప దేశభక్తుడు. తేజోవిరాజితుడైన సన్యాసి. మొదట్లో ఆయన జీవితం భోగ విలాసాలలో గడచింది. ఆయన పూర్వ నామం ముస్సీరామ్. ఒక రోజున ముస్సీరామ్ స్వామి దయానందను కలుసుకొన్నారు. వారి నడుమ చాలా రోజుల పాటు వాడ ప్రతివాదాలు జరిగాయి. స్వామి దయానంద చెప్పిన మాటలు తర్వాతధంగా ఉన్నాయి. వాటి ప్రభావం ముస్సీరామ్పై బాగా పడింది. అప్పటి నుండి అతనిలో భగవంతుడిపైన విశ్వాసం కలిగింది. క్రమంగా అది పెరిగింది. గట్టిపడింది. అటుతర్వాత అతడు దేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొన్నాడు.

అమృతేసర్లోని జలియన్వాలాబాగ్ కాల్పులు జరిగాయి. ఆ దురంతం కారణంగా ప్రజలలో క్రోధావేశాలు మిన్నుముట్టాయి. తెల్లవారి ప్రభుత్వం ప్రజలను అణగద్రాక్షేందుకు అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తోంది. ధిల్లీలో జలియన్వాలాబాగ్ కాండకు వ్యతికెంగా ఒక ఊరేగింపు ఏర్పాటు చేయబడింది. దానిని ప్రభుత్వం నిషేధించింది. ఆ స్థితిలో స్వామి శ్రద్ధానంద నాయకత్వంలో వేలాదిగా ప్రజలు ఎర్కోట ఎదుట సమావేశమయినారు. స్వామి శ్రద్ధానంద ఊరేగింపుకు నేత్రుత్వం వహిస్తున్నారు. ఆశ్వికులైన సైనికులు వందల సంఖ్యలో ఇటు అటు తిరుగుతున్నారు. కమీషనర్ ప్రజలను వెళ్లిపోవలసిందంటూ పోచ్చరించాడు. వెంటనే స్వామి శ్రద్ధానంద గర్జించాడు - ‘ఎక్కుడివాళ్ల అక్కడే ఉండండి. ఉన్నచోటు నుండి ఎవరూ కదలవలసిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వపు నిషేధాజ్ఞలు మనలనేమీ చేయలేవు. మన కర్తవ్య పాలనకు అడ్డగా నిలువలేవు.’

కమీషనర్ స్టబ్బడైనాడు. ప్రజలు కదలలేదు, మెదలలేదు. ఇది చూశాడా అధికారి. ఊరేగింపు గడియారపు స్తంభం వైపు ముందుకు సాగింది. గడియారపు స్తంభం వద్ద ఘూర్చా సైనికుల బృందం ఒకటి నిల్చి ఉంది. ఆ సైనికులు తుపాకులు గురిపెట్టి తోపకు అడ్డగా నిల్చున్నారు. స్వామీజీకి తుపాకులను గురించిన చింతయే లేదు. ఒక అంగ్ సైనికాధికారి స్వామీజీ రొమ్ముకు తుపాకీని గురిపెట్టాడు. స్వామీజీ విశాలమైన తమ ఛాతీని అతనికి చూపుతూ చెప్పారు -

‘చూస్తావెందుకు? తుపాకితో కాల్పు. ఊరేగింపు వెనుకకు మళ్లదు.’

స్వామి శ్రద్ధానంద ముందుకు సాగారు. మరుక్షణంలో తుపాకీ గౌట్టాలు క్రిందికి వంగిపోయి నిరాటంకంగా ఊరేగింపు సాగిపోయింది.

అద్భుతమైన సాహసం, నిర్భయత్వం కలిగిన వారి ప్రభావం ఇలాగే ఉంటుంది.

సత్కర్మయే దైవారాధన.

సాధన విజ్ఞానం

నడుస్తూనే ధ్యానం చేసే విధానం

కూర్చొని ధ్యానంచేసే విధానం సంప్రదాయంగా వస్తూన్నది. అయితే బౌద్ధమతంలో నడుస్తూ ధ్యానం చేసే విధానం బహుళ ప్రచారంలో ఉంది. ఈ ధ్యానాన్ని ఎవరైనా ఎక్కడైనా ఎప్పడైనా చేయవచ్చు. అయితే ఇందుకు ఏకాంతం అవసరం. అభ్యాసం తర్వాత మనస్సు ఆ మూసలో రూపొంది అదుపులోనికి వచ్చివచ్చు - జనసమృద్ధం ఈ ధ్యానానికి ఆటంకం కాదు.

వాస్తవానికి ధ్యానం ఒక విశిష్టమైన మనోదశకు పేరు. మనస్సును అన్వితమైపులనుంచీ మలచి ఒక కేంద్ర బిందువుపై దానిని ఏకాగ్రం చేయడమే ధ్యానం. శరీరం స్థిరంగా ఉండడం, సాధకుడు ఒక స్థలంలో కూర్చొని ఉండడం ధ్యానానికి ఒక నియమం కాదు. సాధకుడు తన చేతనను బాహ్య ప్రపంచంనుండి తప్పించి అంతర్భుఖం చేయడం మాత్రం అవసరం. నిత్యజీవితంలో మనకు పలుమారులు అనుభవంలోకి వచ్చే విషయం - నడుస్తూ నడుస్తూ ఏదో ఆలోచనలో మనిగిపోయి పరిసరాలను మరచిపోవడం. సాధకుని స్థితిలో ఇలా మనిగిపోవడమే ధ్యానం అవుతుంది.

ఈ మనిగిపోవడంలో మామూలు వ్యక్తికి సాధకునికి మధ్య తేడా ఉంది. సాధకుడు మనిగిపోయినపుడు - అక్కడ దివ్యత్వం చోటుచేసుకుంటుంది. అది పరమాత్మతో కలయికకు ఒక సోపానం అవుతుంది. సామాన్యాదు మనిగిపోయినపుడు - అతడు భౌతికత అనే బిరదలో కూరుకుపోతాడు. భౌతికమైన చింతలకు ఘలితం ఇది. ఇది అతడిని పరమ లక్ష్మీనికి దూరం చేస్తుంది. ఆ దూరాన్ని తగ్గించడానికి, చింతలలో చిక్కులలో మనిగిపోయిన మనస్సుకు శాంతి అనే చల్గాలిని అందించడానికి ఒక మాధ్యమం ధ్యానం.

నడుస్తూ ధ్యానం చేయడం చెప్పడానికి, వినడానికి కొంత వింతగా ఉండవచ్చు. కానీ, నడుస్తూ ధ్యానం చేయవచ్చునన్నది నిజం. కూర్చొని ధ్యానం చేయడానికి ఏకాంత స్థలాన్ని ఎన్నుకోవలసి ఉంటుంది. ఆ తర్వాత కట్ట మూసుకుని ఇష్టాడైవంపై మనస్సును లగ్గుం చేయవలసి ఉంటుంది. అస్థిర ధ్యాన ప్రక్రియ

మరో విధంగా ఉంటుంది. ఈ ధ్యానంలో వ్యక్తి నడుస్తూ ఉంటాడు. కట్ట తెరిచే ఉంటాయి. అయితే మనస్సు కొన్ని ప్రత్యేక విషయాలపై స్థిరంగా ఉంటుంది. ఈ స్థిరత్వమే ఇక్కడ అవసరం. శరీరం నడుస్తూ ఉండాలి. అవయవాలు కదులుతూ ఉండాలి. కానీ, మనస్సు అవంచలంగా ఉండాలి. ఈ మాససిక అవంచలత్వం ప్రతి అడుగుతో జోడించబడి ఉండాలి. ప్రతి అడుగు శాంతి, ఆనందాల అనుభూతితో నిండి ఉండాలి. దీన్ని సాధించడమే ఈ ధ్యానంయొక్క ఉద్దేశ్యం.

అనగా - ఈ ధ్యానం ద్వారా వ్యక్తికి నడవడం మరోమారు నేర్చుతారు. ఒత్తిడినీ, అశాంతినీ పారద్రోలే నడక అది. ప్రపుల్లతను కలిగించే నడక అది. వికాసాన్ని కలిగించే నడక అది. పసితనంలో బాలుడు నడవడం మొదలుపెట్టినపుడు అతడి అడుగులు తడబడతాయి. పాదాలు నేలమీద దృఢంగా నిలవపు. ఈ ధ్యాన ప్రక్రియలో వ్యక్తి దృఢంగా అడుగులు వేస్తాడు. కానీ, అతడి మనస్సు తదబడుతూ ఉంటుంది, ఊగిసలాదుతూ ఉంటుంది. ఈ అసంతులనాన్ని - నిలకడలేని స్థితిని - తొలగించి, యోగి మనః స్థితివంటి మనఃస్థితిని పొందడం ఈ ప్రక్రియ యొక్క ముఖ్య ప్రయోజనం.

నేటి జీవనం ఎంతో జటిలమైనది. దానిలో ఎన్నోన్నే చికాకులు ఉన్నాయి. ఎంతో అశాంతి ఉన్నది. అందులో ఎన్నో కష్ట నష్టాలు ఉన్నాయి. అది తీవ్రమైన ఒత్తిడులకు గురి అవఱూన్నది. అందులో ఎన్నోన్నే వికృతులు చోటు చేసుకున్నాయి. మనిషి వేసే ప్రతి అడుగు వ్యాకులతతో నిండి ఉంది. అతడి అడుగుజడలలో నిరాశ, భయం, వ్యధ, వ్యాకులత నిండి ఉన్నాయి. దివ్య దృష్టి కలిగిన వ్యక్తికి ఇవన్నే కానవస్తాయి. కనుక మన ప్రతి అడుగు ప్రసన్నతకు ప్రతీకగా ఉండాలి. అందులో బాధ లవలేశమైనా మిగులకూడు. ఇందుకోసం మనం నడవడం నేర్చుకోవాలి. మన ప్రతి అడుగుతోపాటు చింతనుండి ఒత్తిడినుండి ఎలా విముక్తి పొందాలి, దివ్యమైన శాంతినీ, సమరసతనూ ఎలా

పాప సిద్ధాంతం మనకు లేదు.

పొందాలి అనే విషయాన్ని మనం నేర్చుకోవాలి. సచల ధ్యానం ఈ రహస్యాన్ని విప్పిచెప్పే ప్రణాళిక.

ఈ ధ్యానానికి ప్రక్రియ ఏమిటి?

ఇందుకోసం ముందుగా తగు స్థలాన్ని ఎంపిక చేసుకోవాలి. ప్రజల రాకపోకలు లేని రోడ్సు, పార్కు తోట, వనం, సముద్రతీరం, నదీతీరం లేదా ఇంటి దాబా ఇందుకు అనువుగా ఉండవచ్చు. ఇవి కుదరకపోతే, మన వీలునుబట్టి ప్రశాంతంగా, ఏకాంతంగా ఉండే స్థలాన్ని ఎంపిక చేయవచ్చు. అయితే, ఆ స్థలం సమతలంగా ఉండాలి. అందులో ఎగుడుదిగుడులు, రాయి రఘులు ఉండకూడదు.

ఈక సమయం సంగతి. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలకు బ్రహ్మముహార్థం సర్వోత్తమం. అయితే ఈ సమయాన్నే ఎంపిక చేయాలనే పట్టింపు ఇక్కడ లేదు. ప్రాతఃకాలం కుదరకపోతే సాయంకాలం చేయవచ్చు.

ఈక నడక ప్రారంభించవచ్చు. ఇది మామూలు నడకకన్న భిన్నమైనది. మామూలు నడక ఆరోగ్యం కోసం జరిపేది. ఈ నడక ధ్యానం కోసం జరిపేది. ఈ నడకవల్లకూడ ఆరోగ్యం మెరుగవుతుంది. అయితే అది అప్రధానమైన ప్రయోజనం. ఎలాంటి పరిస్థితిలో అయినా ధ్యానం చేయడం మన లక్ష్యం కావాలి.

నెమ్ముదిగా నడవాలి. మనస్సును మన అడుగులపై ఏకాగ్రం చేయాలి. ప్రతి అడుగు పట్లు మనం సావధానంగా ఉండాలి. సూచిగా ముందుకు పోవాలి. ఈ నడకతో ప్రసన్నతా భావాన్ని, శాంతి భావాన్ని జోడించాలి. ఈ కలయిక నిర్విరామంగా ఉండాలి. ఇప్పుడు ప్రతి అడుగుతోపాటు పదే అడుగుజాడను భావన చేయాలి. దానిలో చల్లదనం, ఆనందం, ఉల్లాసం ఉన్నవని భావన చేయాలి. మన నడక ఏదో ఒక మహాపురుషుని నడకవలె ఉండాలని భావన చేయాలి. మహాపురుషుల కణకణంలో, అడుగు అడుగులో ఉత్సుల్లత, వికసించే లక్ష్మణం, ఉట్టిపడుతూ ఉంటుంది. అలాంటి అనుభూతిని పొందాలి.

ఆ తర్వాత శ్యాస్పైన ధ్యానం ఉంచాలి. శ్యాస్పై వీల్చుతూన్నప్పుడు ఎన్ని అడుగులు వేశామో గమనించాలి. శ్యాస్పై

అదుపుచేసేందుకు ప్రయత్నించకూడదు. దానిని సహజంగా సాగనివ్వాలి. ఈ విధంగా శ్యాస్పై, అడుగులకూ ఒక సంబంధం ఏర్పడుతుంది. సంబంధంవల్ల ఒకేసారి రెండింటిపైనా ధ్యాన ఉండడం తేలికవుతుంది. పెదవులపై చిరునవ్వు ఈ ప్రక్రియను మరింత సుఖప్రదం, ఆనందకరం చేస్తుంది.

ఇలా పెక్కు రోజులు నియమబద్ధంగా అభ్యాసం చేస్తే - శ్యాస్పై లెక్కపెట్టడం, అడుగు, చిరునవ్వు అనే నాలుగింటి మధ్య సమతూకం, సమన్వయం ఏర్పడతాయి. నాలుగూ కలసి ఒకటపుతాయి. ఇదే సమచిత్తత; చిత్తంలో (మనస్సులో) సమత్వాన్ని ఏర్పరచడం. తీవ్ర అభ్యాసంవల్ల ఈ సమచిత్తత లభిస్తుంది. ఒకసారి ఈ స్థితి ఏర్పడితే, ఆ తర్వాత ఎలాంటి ఇబ్బందీ ఉండదు. అంతా సహజంగా, సునాయాసంగా జరిగిపోతుంది.

ఈ అభ్యాసం మొదట్లో కష్టం అనిపిస్తుంది. అసాధ్యం అనిపిస్తుంది. అయితే, అభ్యాసం సాగిన కొలదీ అది సులువుతుంది. చివరికి చరమ స్థితి లభిస్తుంది. ఈ స్థితి ఫలితంగా వ్యక్తిప్రవంలో ఛైర్యం, స్థిరత్వం, శాంతి, సహజత్వం మున్నగు గుణాలు అవతరిస్తాయి. ఆ గుణాలలో మరింత గాంభీర్యం ఏర్పడుతుంది. చంచలత్వం సమాప్తం అవుతుంది. సాధకుని మనస్సు ఉత్సుప్పత్వమైపు పయనిస్తుంది. ఉచ్చస్థితిని పొందడానికి ప్రాథమిక అభ్యాసంగా ఇది ఉపకరిస్తుంది.

ప్రారంభంలో అడుగులు లెక్కపెడుతూ ఉంటే శ్యాస్పై ధ్యాన తొలగవచ్చు. శ్యాస్పై ధ్యాన ఉంచితే అడుగుల లెక్క మరచిపోతాము. ఈ సమస్యకు పరిష్కారం నిరంతర అభ్యాసం. ఆ తర్వాత సమచిత్తత' ఆవిర్భవిస్తుంది. ఈ స్థితి ఏర్పడిన తర్వాత జనసమర్పం, కోలాహలం ఇబ్బందిపెట్టపు. ఈ ప్రక్రియ దానికదిగా, ఆటోమేటిక్గా జరిగిపోతుంది.

సచల ధ్యానం ప్రయోజనకరమైన అభ్యాసం. కూర్చొని ధ్యానం చేస్తే వచ్చే ఫలితాలు ఈ ధ్యానంవల్ల లభిస్తాయి. బౌద్ధ సంప్రదాయం కనుగొన్న అపూర్వాపమైన ప్రక్రియ ఇది. మనమంతా ఈ ప్రక్రియనుండి ప్రయోజనం పొందాలి.

★ ★ ★

నా అధృష్ట దురదృష్టాలకు బాధ్యదను నేనే.

ఆచరణలో ఆధ్యాత్మ స్వర్గ నరకాలు మన చేతుల్యైనే

అత్మ వికాసం ద్వారా దేవత్వం

మనం ఈ పృథివిపై ఉత్తమ శౌరులుగా జీవించాలి. మానవీయ కర్తవ్యాలను పూర్తిగా నెరవేర్చుతూ ఉండాలి - అప్పుడు భూలోకంలో నివసించే మనం దేవతలకు దుర్భాగ్యైన మానవ జన్మ ఎత్తినందుకు మనం గర్వించగలుగుతాం; గౌరవంగా తలవిత్తుకు తిరగగలుగుతాం. ఇంతకన్న ఉన్నతమైన లోకాలకు వెళ్లాలని కోరుకుంటే, స్వర్గాన్ని చేరాలనీ అక్కడే ఉండాలనీ కోరుకుంటే - మనం శౌరులుగా మిగిలిపోవడంతో సంతృప్తి చెందకుండా - మనలో కరుణనూ, మమతనూ వికసింపజేసుకోవాలి. పుణ్యం సంపాదించాలి. పరమార్థ ప్రయోజనాల కోసం జీవించాలి. మన శీలాన్ని ఒక దీపస్తుంభంగా నిర్మించుకోవాలి. దాని వెలుగులో ఎందరెందరో సన్మార్గంలో పయనించే ప్రేరణను పొందాలి.

అత్మనిర్మాణం - తనను తాను నిర్మించుకోవడం - మనిషి కర్తవ్యం. అయితే, అత్మవికాసం ద్వారానే - తనను తాను వికసింపజేసుకోవడం ద్వారానే - మనిషి దేవతల స్థాయిని పొందగలుగుతాడు. మన అహం సంకుచితత్వపు బంధనాన్ని తెంచుకుని విశాలం విస్తృతం వ్యాపకం అయినప్పుడు, లోకకళ్యాణమే అత్మకళ్యాణం అయినప్పుడు - మనం దేవతలం అయినట్లు భావించాలి. దేవతల కోసమే స్వర్గం ఏర్పడింది. మనలో వికసించిన దేవత్వం మనల్ని స్వర్గలోకానికి ఖాయంగా చేర్చుతుంది. స్వర్గం ఎగువన ఉంది. అక్కడికి చేరాలంటే మనం పైకి ఎదగాలి, ఉన్నతులం కావాలి. శీలం, దృక్ప్రథం, కర్మ - ఈ మూడింటినీ ఉన్నతం చేసుకుంటే - ఏ వ్యక్తి అయినా స్వర్గంలో నులబంగా ప్రవేశించగలుగుతాడు.

సరకానికి వెళ్లడంకూడా పూర్తిగా మన చేతుల్లోనే ఉంది. సరకం దిగువన ఉంది. దాన్ని అధోలోకం అని పిలుస్తారు. నీచంగా జీవించేవారు, నీచుమైన దృక్ప్రథాన్ని అనుసరించేవారు, నీచుమైన కర్మలు చేసేవారు తమ అధఃపతనం కారణంగా సరకానికి వెళతారు. నీతి నియమాలనూ, సదాచార పరిమితులనూ ఉల్లంఘించేవారు, కర్తవ్య - ధర్మాన్ని ఉపేక్షించేవారు, ఇతురులపట్ల చెడుగా ప్రపర్తించేవారు, ఇంద్రియాలను విష్ణులవిడిగా తిరగనిచ్చేవారు, మనసులో కుబిలత్వాన్ని పెంచుకున్నవారు సరాసరి సరకానికి పోతారు. అందుకు వారికి ఎలాంటి ఆటంకమూ ఉండదు. వారు క్రిందికి జారి జారి

సరకాన్ని చేరుకుంటారు.

అశయం లేకపోవడం పశుత్వం

మనిషికి లభించిన సంపదలలో అతిముఖ్యమైనది ఆలోచనా శక్తి. ఆలోచనా శక్తి ప్రపంచంలోని అన్ని శక్తులక్ను ఉత్తుపుమైనది. పశువులకు ఆలోచనా శక్తి లేదు. అచి తమ భావాలను పంచుకోలేవు. వాటికి లిపి లేదు, భాష లేదు. కనుకనే, కండబలంలో మనిషికన్న మిన్న అయినా, అవి బానిసలుగా బ్రతుకుతున్నాయి. ఆలోచనాశక్తి లోపించడంవల్ల పశువుల బ్రతుకు పరిమితం అయిపోయింది.

మనిషి నేలను సస్యశ్యామలం చేశాడు. ఇళ్ళను, గ్రామాలను, నగరాలను నిర్మించి సౌకర్యాలనూ, రక్షణను కల్పించుకున్నాడు. తన కోరికలను, భావనలను ఇతరులకు తెలియపరచడానికి భాషనూ, సాహిత్యాన్ని, లిపినీ కనుగొన్నాడు. ఆధ్యాత్మిక భావాల ప్రకటికరణ కోసం, ప్రాపంచికమైన ఆహ్లాదం కోసం కళాకాశలం, ప్రాత, ప్రచురణ మున్నగు అనేక సాకర్యాలు నేడు అందుతున్నాయి. ఇవన్నీ మనిషిలోని ఆలోచనా శక్తికి ఫలితాలు. సృష్టిని అందంగా తీర్చిదిద్దడం కూడ ఆ ఆలోచనా శక్తి ఫలితమే.

ఇలాంటి ఆలోచనాశక్తి అనే ప్రత్యేకతను కలిగి ఉన్న మనిషి అశయం అన్నది లేకుండా బ్రతకడం దురదృష్టకరం. అతడు చేసే పనులకు ఒక గమ్యం, ఒక ఆధారం, ఒక లక్ష్యం లేకుండా పోయాయి. కనుక అతడు పశువులా జీవిస్తున్నాడు.

సూర్యుడు ప్రతిరోజూ ఆకాశంలో ఉదయస్తాడు. ప్రజలకు వెలుగునూ, వేడినీ, జీవితాన్ని ఇచ్చే తన లక్ష్మీన్ని నెరవేర్చుతున్నాడు. చెట్లు, గాలి, నీరు, సముద్రం, సదులు అన్నీ ఏదో ఒక లక్ష్యంతో నడుస్తున్నాయి. ఈ ప్రపంచంలో ఇలాంటి వ్యవస్థ ఉంది. కనుకనే, ప్రతి మస్తువూ తన స్థితికి అనుగుణంగా తన కర్తవ్య కర్మలో స్థిరంగా ఉంది.

ఒక నిర్దిష్టమైన ఆశయంతో, ఆదర్శంతో, లక్ష్యంతో, గమ్యంతో జీవించడమే మానవోచితంగా జీవించడం; మనిషికి తగినట్లు జీవించడం. మనిషి చేసుకునే నిర్ణయమే అతడిని ఉన్నతుణ్ణి చేస్తుంది, లేదా పతితుణ్ణి చేస్తుంది. ★★★

నిస్పందించులను ఉపేక్షించడం ప్రభువు పిలుపును నిరాదరించడమే.

తత్వచింతన

దుఃఖాలకు మూలకారణం అజ్ఞానం

ప్రపంచం ఒక దుఃఖాలయం

ప్రపంచం దుఃఖాలయమని దూరదృష్టి కలిగిన తత్వవేత్తలు చెప్పారు. మనిషి పుట్టిననాటినుండి పలువిధములైన శారీరిక, దైవిక, మానసిక దుఃఖాలను అనుభవిస్తూనే ఉన్నాడు. మనిషి చేసే శ్రమ, అతడు జరిపే ప్రయత్నాలు, అతడు చేసే పురుషార్థం - అన్ని దుఃఖాలనుండి బయటపడడానికి. అయినా - జీవితమంతా ప్రయత్నిస్తూ ఉన్నప్పటికీ, మనిషి దుఃఖాలనుండి తప్పించుకోవడం అరుదుగానే ఉంటోంది. చివరికి అతడు దుఃఖక్షేపములతో కూడిన మానసిక, శారీరిక స్థితిలోనే ఈ ప్రపంచాన్ని వదిలివేస్తాడు.

లేమి దుఃఖానికి కారణమని పలువురు భావిస్తారు. ప్రపంచంలో సంపన్నలు ఎందరో ఉన్నారు. అయితే, వారు సుఖసంతృప్తులతో జీవిస్తున్నారా? సిరి సంపదల మధ్యకూడ వారు ఆందోళనలకూ, మనస్తాపాలకూ గురికావడం, అందువల్ల ఆక్రోశించడం మనకు కానవస్తుంది. లేమివల్ల దుఃఖపడని వ్యక్తులు రోగాలతో శారీరికంగా దుఃఖాలను అనుభవిస్తున్నారు. శారీరికమైన దుఃఖాలనేని వ్యక్తులు కామ క్రోధాలు, ద్వేషం, పశ్చాత్తాపం, తృప్తి, ఏషణలు కలిగించే మానసిక దుఃఖాలతో సతమతం అవుతున్నారు. శారీరిక, మానసిక, దారిద్ర్య జనిత దుఃఖాలను అనుభవించని వ్యక్తులు అజ్ఞాన దుఃఖంతో బాధపడుతున్నారు.

కొందరు సజ్జనులకూ, సాధుపురుషులకూ ఈ దుఃఖాలేవీ ఉండవు. అయినా - చుట్టుప్రక్కల ఉండే దుష్టులు అకారణంగా వారికి ప్రమాదకర పరిస్థితులను కల్పిస్తారు. ఏదైనా ప్రమాదం కాని, ఆధివ్యాధులు కాని వారికి దుఃఖాన్ని కలిగించవచ్చు. ప్రకృతి ప్రకోపాలవల్ల ఎన్నో బాధలు వచ్చిపడుతూ ఉంటాయి. ధనికులూ, పేదలూ, సాధువులూ, మోసగాళ్లూ అందరూ ఈ బాధలకు గురి అవుతారు. మరి ఏ ఇతర దుఃఖాలూ లేకపోయినా - జన్మ, జరా, మృత్యువులు కల్పించే దుఃఖాలు మాత్రం తక్కువైనవా?

విత్తనం తాను భూమిలో నశించి మహావృక్షంగా మారుతోంది. త్యాగంలోనే ఉంది విజయం.

గౌతమ బుద్ధుని దుఃఖ అనుభూతి

గౌతమ బుద్ధుడు ఒక రాజకుమారుడు. ఆయనకు జీవితంలో కొరతలు ఏర్పడే ప్రశ్నలేదు. ఆయన ఆరోగ్యవంతుడు. అందగాడు. శీలసంపన్నుడు. శారీరిక కష్టముంటే ఏమిటో ఆయనకు తెలియనే తెలియదు. కోరినదే తడవగా అన్నీ ఆయనకు సమకూర్చబడేవి. ఆయనను అన్ని విధాలా ఆనందంగా, సంతృప్తిగా ఉంచడానికి విశ్వప్రయత్నం జరిగింది. అలాంటి స్థితిలో ఆయనకు మానసిక దుఃఖం కలిగే అవకాశమే లేదు. ఆయన భార్య అందక్కె. ఆరోగ్యవంతురాలు. పతివ్రత. ఆయనకు ప్రియురాలు. వారి కుమారుడు రాహుల్ ముద్దులు మూటకట్టే పసివాడు. ఇలా రాజకుమారుడైన సిద్ధార్థునికి అన్నీ అనుకూల పరిస్థితులే. శారీరికం, మానసికం, బుద్ధిపరం, లేక ఆక్షికం అయిన ఏ దుఃఖమూ ఆయనకు లేదు. అయినా ఆయన దుఃఖ అనుభూతితో బాధపడ్డారు. అనుకూల పరిస్థితులన్నింటినీ వదులుకున్నారు. ప్రపంచంలోని దుఃఖాన్ని తొలగించే మార్గాన్ని కనుగొనడం కోసం సాధువుగా మారారు.

రాజకుమారుడైన సిద్ధార్థుడు ఒకేఒకసారి అనుకూల పరిస్థితులనుండి, ఇష్టమైన వాతావరణంనుండి బయటికి వచ్చారు. బయటి ప్రపంచంలోకి వచ్చారు. ఒక రోగినీ, ఒక వృద్ధిష్టీ, ఒక శవాన్ని చూచారు. ప్రపంచం దుఃఖాలయమని ఆయన పొందిన ఆ అనుభూతి సత్యవైనది. యథార్థవైనది. వాస్తవికమైనది. అది ఆయనను కదిలించింది. దుఃఖ నివారణకు మార్గాన్ని అన్వేషిస్తూ అన్వేషిస్తూ రాజకుమారుడైన సిద్ధార్థుడు బైరాగి బుద్ధుడుగా మారాడు.

సుఖాలక్ను దుఃఖాలే పోచ్చు

మనిషి దుఃఖాలనుండి బయటపడి సుఖంవైపు ముందుకు పోవడానికి తగు ఉపాయాలనూ, సిద్ధాంతాలనూ ఏదో ఒక రూపంలో వివరించేదే వేదాలు, ఉపనిషత్తులూ, దర్శనాలు, ధార్మిక ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన విజ్ఞానాలతో కూడిన ఉన్నత సాహిత్యమంతా.

బుమలు, మునులు, దార్శనికులు, తపస్వులు, మహోత్సులు, మనీషులు, మేధావులు, విద్యాంశులు - అందరూ తమ జీవితాలను దుఃఖి నివారణకూ, సుఖ ప్రాప్తికీ ఉపాయాలను అన్వేషించడం కోసం అంకితం చేశారు. ఈ ప్రపంచం నిజంగా దుఃఖాలయమేననీ, దుఃఖంనుండి తప్పించుకోవడానికి జరిగే ప్రయత్నమే మానవ జీవనానికి సారమని ఈ పాపన ప్రయత్నాలనూ, మహాత్మర జీవితాలనూ చూస్తే అంగీకరించవలసి వస్తుంది.

మరో విషయం కూడ ఒప్పుకోవాలి. ప్రపంచంలో సుఖం కూడ ఉంది. మనుషులు నవ్వుతున్నారు. ఆడుతున్నారు. పాడుతున్నారు. సంబరాలు చేసుకుంటున్నారు. ఇవనీ మనిషి సుఖానికి ప్రమాణాలు. మనుషులు భోగ విలాసాలలో మనిగి తేలుతూ ఉండడంకూడ మనకు కనపడుతుంది. అయితే ఈ సుఖాలనీ క్షణభంగురములు. తాత్మాలికములు. మారే లక్షణం కలిగినవి. దుఃఖాన్ని కలిగించేవి. వీటిలో స్థిరత్వమూ లేదు వాస్తవికతా లేదు. ఈ సుఖాల కోసం జరిగే ఏర్పాట్లనీ ఒకవిధంగా దుఃఖం నుండి బయటపడడానికి చేసే ప్రయత్నాలు మాత్రమే. ప్రపంచంలో సుఖాలకన్న దుఃఖాలే హెచ్చు. దుఃఖాలే స్థిరమైనవి.

దుఃఖంపై విజయం

ప్రపంచంలో దుఃఖాలే అధికంగా ఉన్నాయి. మనిషి ప్రపంచంలోనే జీవించాలి. మరి - దుఃఖాలతో విసిగివేసారిపోయి అమూల్యమైన తన జీవితాన్ని నష్టపరచుకోవడమేనా జీవితానికి లక్ష్యం? కానే కాదు. మనిషి లక్ష్యం దుఃఖాన్ని అనుభవించడం కాదు. దుఃఖాలపై విజయం సాధించడం, శాశ్వత సుఖాన్ని పొందడం మనిషి లక్ష్యం. ఇదే మనిషి చేయవలసిన పురుషార్థం. ఇదే అతడికి శ్రేయస్వరూపం. ప్రపంచాన్ని దుఃఖాలయంగా పరిగణించి, భాధలతో వ్యధలతో కొట్టిమిట్టడడం మనిషికి సిగ్గుచేటు, మనిషికి ఓటమి. దుఃఖాన్ని తొలగించడానికి, సుఖాన్ని పొందడానికి అభించమైన కార్యశురతనూ, పురుషార్థాన్ని చూపడం మనిషికి గౌరవం కలిగించే విషయం. మనిషి ఈ ప్రపంచాన్ని ఒక పరీక్షా స్థలంగా పరిగణించాలి. ఈ దుఃఖి సాగరాన్ని దాటి, సుఖ శాంతులనే నుండర తీరాన్ని చేరాలి. తన శోరుషాన్ని నిలబెట్టుకోవాలి.

రోగం ఉన్న చోట చికిత్స ఉంటుంది. సమస్య ఉన్న చోట పరిపూర్ణం ఉంటుంది. సంకల్పం ఉన్నచోట దానిని

అమలుపరచే మార్గం ఉంటుంది. అలాగే, దుఃఖం ఉన్నచోట దానినుండి వెలికిప్పే మార్గం ఉంటుంది. కావలసిందల్లా మనిషి హృదయంలో నిజమైన జిజ్ఞాస; అతడు తన లక్ష్య సాధనపట్ల నిష్ట కలిగి ఉండడం; అతడిలో నిర్మిరామంగా కృషిచేసే సహనం ఉండడం.

భారతీయ మనీషులు ఇతరుల కోసం తపస్స చేసి, దుఃఖ నివారణకు అమోఘమైన మార్గాలను కనుగొన్నారు. ఆ మార్గాలు ఎంతో సరళమైనవి, సుకరమైనవి. ఆ మార్గాలను అనుసరించి, ఎందరెందరో దుఃఖ సాగరాన్ని దాటారు, దాటుతూ ఉన్నారు. ఆ మార్గాలు సార్వభౌమములు, విశ్వమంతటికీ పర్చించేవి. అవి సర్వమస్తకములు, అందరూ అంగీకరించినవి.

దుఃఖానికి కారణం వ్యామోహం

మనిషిలోని విషయ వాంఘలే దుఃఖాలన్నింటికీ మూలములన్నది మనీషులలో హెచ్చుమంది అభిప్రాయం. మనిషి వాంఘ, తృప్తి అనే ఎండమావిలో చిక్కుకోకుండా ఉంటే, అతడు తప్పకుండా దుఃఖం నుండి బయటపడతాడు. మనిషి ప్రపంచంలో తాను చూసిన ప్రతిదానినీ పొందాలని తపాతపాలాడతాడు. పొందినదానితో తృప్తి పడడు. ఇంకా ఇలా పొందాలని ఆరాటపడతాడు. ఇదే తృప్తి. ఇది ఎన్నటికీ తీరనిది. పొందినదానితో తృప్తిపడి, ఇంకా ఇంకా పొందాలనే అనవసరపు దాహాన్ని తొలగించుకుంటే - మనిషి అనేక శారీరిక, సామాజిక, మానసిక దుఃఖాలనుండి తప్పకుండా బయటపడతాడు.

ప్రపంచంలోని ప్రతి వస్తువూ నశించేది. చివరికి ఈ శరీరం కూడ. ఈ వాస్తవాన్ని తెలుసుకున్న విజ్ఞాడు వాటిపట్ల ఆనక్కి కలిగి ఉండడు. దుఃఖానికి ముఖ్య కారణమైన మోహమనే కత్తిప్రేటు నుండి అతడు తప్పించుకుంటాడు. ప్రాపంచిక వస్తువులపట్ల ఆనక్కి కలిగిన వ్యక్తి ఆ వస్తువులు తరిగిపోయినా, నశించినా, దూరమైనా క్షణ క్షణం దుఃఖపడతూ ఉంటాడు. తాను చూస్తూ ఉండగానే అవి నశించిపోతాయనీ, దూరమవుతాయనే అనుమానం భయం మనిషిని పీడిస్తూ ఉంటాయి. ప్రపంచంలోని ప్రతి వస్తువూ నశించేదే అని గ్రహించిన మనిషి వాటిపో ఆత్మిక సంబంధం ఏర్పరచుకోడు. వ్యావహారిక సంబంధం ఏర్పరచుకుంటాడు. అనాసక్తితో వ్యవహరిస్తాడు. ప్రాపంచికమైన ఏ నష్టమూ అతడిని

సద్గుత్తిని పొందడానికి యత్నించు. దుర్గుత్తిని అనుభవించడానికి సిద్ధపడు.

చలింపజేయదు. అతడికి దుఃఖం కలిగించదు. వాస్తవానికి - వస్తువులు నశించడంవల్లకాని, దూరం కావడంవల్ల కాని దుఃఖం కలుగదు. దుఃఖానికి అసలు కారణం ఆ వస్తువులవట్ల మనిషికి గల వ్యామోహం. అతడు అజ్ఞానంవల్ల ఆ వస్తువులవట్ల వ్యామోహాన్ని పెంచుకుంటాడు.

రాగద్వేషాలనుండి విముక్తి

దుఃఖ నివృత్తి నిర్వాణంలో ఉన్నదని బుద్ధ భగవానుడు బోధించారు. మనిషి తనను తాను రాగ ద్వేషాలనుండి విముక్తి చేసుకోవడమే నిర్వాణం. కొద్దిపాటి ప్రయత్నంద్వారా మనిషి తన జీవితకాలంలోనే దానిని పొందగలగుతాడు. వైరాగ్యంద్వారా విశ్వద్వమైన ఆచరణ చేస్తూ, నశించే లక్షణం కలిగిన ఈ జగత్తులో ఉన్న చిరంతన సత్యాలపై విశ్వాసం ఉంచడంవల్ల, మనిషి విషయాల సుడిగుండాలనుండి, తృప్తుల ఎండమాపుల నుండి రక్షణ పొందుతాడు. దుఃఖాలనుండి నివృత్తి పొందుతాడు.

మనిషి శరీరం కాదు, ఆత్మ

ఆత్మ, అనాత్మలమధ్యగల తేడాను గుర్తించలేని అజ్ఞానమే దుఃఖానికి కారణమని సాంబ్య దర్శనం చెపుతోంది. మనిషి అజ్ఞానంవల్ల ఈ శరీరమే తానని బ్రహ్మిస్తాడు. అప్పుడే అతడు దుఃఖాన్ని అనుభవిస్తాడు. దుఃఖాలను అనుభవించడం శరీర ధర్మం. శరీర లక్షణం. వేడి, చలి, వర్షం, ఆకలి, దాహం, వియోగం, విచ్ఛేదం వంటి ఇబ్బందికర పరిస్థితులు శరీరంలోనే వ్యాపిస్తాయి. శరీరమే వాటిని అనుభవిస్తునది. మనిషి తన అనుభూతలను శరీరానికి పరిమితం చేస్తే, తానే శరీరమని బ్రహ్మిస్తే - శరీరానికి కలిగే కష్టాలు తన కష్టాలని అతడు భావించడం సహజమే.

వాస్తవానికి మనిషి శరీరం కాదు. అనాది, అనంతము, చైతన్యము, అనందస్వరూపము అయిన ఆత్మ అతడు. ఆ ఆత్మ అజ్ఞానంవల్ల కాని, దుఃఖ అనుభూతుల వల్లకాని వికృతి చెందదు. ఆత్మ నిర్వికారమైన, ఏకరసమైన చేతన తత్త్వం. ఆత్మను ఆయుధాలు ఖండించజాలవు. నీరు తడపజాలదు. గాలి ఎండబెట్టజాలదు. అగ్ని మండించజాలదు. ఆత్మ తన జ్యోతివల్ల స్వయంగా వెలుగొందుతూ ఉంటుంది. శివము, శాశ్వతము అయిన దీపం అది. విపరీత పరిస్థితులు దానిని ప్రభావితం చేయజాలవు. కాలం దానిని

ఆర్థివేయజాలదు. శరీరం, మనస్సు, ఇంద్రియములు, బుద్ధి - వీటికి భిన్నమైన నాశనంలేని తత్త్వం ఆత్మ. ఆత్మ సదా స్వయంగా సంతృప్తిచెందుతూ, ఆనందిస్తూ ఉంటుంది. ఆత్మ సుఖపడడానికి వస్తువులు అవసరంకావు. భోగం అవసరం కాదు. ఆత్మ స్వయంగా ఆనంద స్వరూపం, శాశ్వతం. మనిషి శరీరం కాదు - చలించనిది, నశించనిది అయిన ఆత్మ. అజ్ఞానంవల్ల పరమపదమైన ఈ ఆత్మనుండి వేరయి, నివృత్తమైన తక్కువది అయిన శరీర స్థాయికి దిగిపోతే - మనిషి ఆ శరీర వికృతులవల్ల వ్యధి చెందుతాడు.

దుఃఖ నివారణకు మార్గం మోక్షమని వేదాంత దర్శనాన్ని వ్యాఖ్యానించిన జగద్గురువు ఆది శంకరులు ప్రపచించారు. మోక్షాన్ని ఆయన ఇలా నిర్వచించారు -

“ఆత్మ స్ఫురానికి అతీతంగా, శరీరం మనస్సు బుద్ధులకు వేరుగా, స్వభావరీత్యా ముక్తము, నిత్యము, వికల్పం లేనిది - ఆనే సత్యజ్ఞానం యొక్క స్థిరమైన అనుభూతియే మోక్ష స్థితి.”

అలాంటి అనుభూతి పొందిన మనిషి శరీరానికి, మనస్సుకూ కలిగే వికారాలవల్ల ప్రభావితుడు కాదు.

శరీరంతో, విశ్వంతో కలిసి ఉంటూ ఉంటూ, మనిషి తన సత్యస్వరూపం అయిన ఆత్మను మరచిపోయాడు. అంతే కాదు. జగత్తుకు పరమ కారణం అయిన పరమాత్మను కూడ మరచిపోయాడు. కలసి ఉండడంవల్ల ఏర్పడిన అవిద్యవల్ల మనిషి పరమాత్మకు బదులు పరమాత్మయొక్క మాయ అయిన ఈ సంసారాన్నే సత్యంగా బ్రహ్మిస్తున్నాడు. ఈ సంసారంలో ఆత్మదికి దుఃఖంతప్ప మరేదీ చేతికి అందడం లేదు.

కనుక - మనిషి తన సత్యస్వరూపమైన ఆత్మలో విశ్వాసం కలిగి ఉండాలి. సంసారంలో వ్యాపించి ఉన్న, సంసారానికి కారణమైన పరమాత్మను దర్శించాలి. ఆ పరమాత్మ ప్రసాదించిన పదార్థాలను, విషయాలను, భోగాలను పరిమితులకు లోబడి అనుభవిస్తూనే వాటి ప్రభావానికి లొంగని స్థితిని అభ్యాసం చేస్తూ జీవితం గడపాలి. మనిషి అలా చేస్తే - అతడి బంధనాలన్నీ త్రాగిపోవడం భాయం. ఆతడు తన జీవిత కాలంలోనే ముక్తి, మోక్షం, నిర్వాణం, విదాసందముల స్థితిని పొందడం భాయం.

★ ★ ★

దీపపు వెలుగు నూనెపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

వివేక వాణి

జీవితం విజయవంతం కావాలంటే... 2

ఆహంభావాన్ని పరిత్యజించు

యోగియై కృషి చేసేటపుడు నేనిది చేస్తున్నాను, అది చేస్తున్నాను' అన్న స్మృతియే ఉండదు. పాశ్చాత్యులు దీన్ని ఆర్థం చేసుకోరు. నే నన్న స్మృతి లేకపోతే, ఆహంభావం లుష్టమైతే మానవుడెలా పని చెయ్యగలడని వాళ్లు అడుగుతారు. కాని ఒకరు ఏకాగ్రతతో పని చేసేటపుడు తన్న తాను మరచి పూర్తిగా పనిలో నిమగ్నమయితే అప్పుడు జరిగే పని ఎంతో ఉత్తమంగా ఉంటుంది. ఈ విషయం అందరి జీవితాలలోనూ అనుభవానికి వచ్చే ఉంటుంది.

మనమెన్నో పనులు - ఆహం జీర్ణం చేసుకోవడం మొదలైనవి - మనకు తెలియకుండానే చేస్తాము. తెలిసి మరెన్నో చేస్తూ ఉంటాము. కొన్ని కొన్ని పనులు అహం ప్రత్యయం ఏ కొంచెమూ లేని సమాధిలో నిమగ్నమై చేస్తాము.

ఆహంభావం బొత్తిగా లేని చిత్రలేఖనంలో సంపూర్ణంగా నిమగ్నదైన చిత్రకారుడు అత్యుత్తమ చిత్రాలను నిర్మిస్తాడు. యోగమార్గంలో దైవంతో ఏకమైన వ్యక్తి తానేం చేసినా ఏకాగ్రతతో నిమగ్నమై చేస్తాడు. ఏ వ్యక్తిగత ప్రయోజనాన్ని అతడాశించదు. అట్టి కార్యాచరణం ప్రపంచానికి మేలే చేస్తుంది. కీడన్నాడూ జరగదు. సర్వకర్మలనూ ఇలాగే ఆచరించాలని గీత బోధిస్తోంది.

దుర్ఘేష్యమైన గోదలు కట్టి ఆహంభావం మన్ని బంధించి వేస్తోంది. దానికి లొంగిపోయినందువల్ల ఇది చేస్తున్నాను, అది చేస్తున్నాను అనుకుంటూ ఎంతసేపూ ప్రతి పనీ మన ప్రతాపంగానే భావిస్తూ ఉంటాము. ఈ నీచమైన అహస్ని నిర్మాలించి చెయ్యాలి. మనలో ఉన్న ఈ పైశాచికత్వాన్ని చంపివెయ్యాలి. 'నేను కాదు నీవు' - అని చెప్పి ప్రకటిస్తూ దైవమే సర్వంగా భావించి జీవించాలి. అహంకార నిర్మితమైన జగత్తును పరిత్యజిస్తేనే గాని భగవత్సమూజ్యంలో అడుగు పెట్టలేము.

వరమశాంతంగా జీవిస్తా, సమస్తాన్ని ప్రేమిస్తా

వ్యక్తిత్వాన్ని ఉపసంహరించుకునే మహాత్ములలోనే శక్తి ఉంటుంది. వాళ్ల కహంకార మమకారా లుండవు. భగవత్సార్య నిర్వహణకు సాధన భూతులైనందుకు వారు ధన్యులు. అట్టివారే క్రీస్తులూ, బుద్ధులూ ఆవుతారు.

మూర్తీభవించిన ధర్మమే వాళ్లు. వాళ్లకు వేరే వ్యక్తిత్వం లేదు.

భగవంతుడు గుహ్యతీగుహ్యంగా ఉన్నాడు. ఆయన చేసిన పని ఈ స్మృతి సరోవరమై ఉన్నది. అందుచేత తన్న తాను మరుగుపరుచుకున్నాడు ఎక్కుపగానూ చేస్తాడు, ఉత్తమంగానూ చేస్తాడు. నిన్ను నీవు జయిస్తే సమస్త విశ్వమూ నీదవుతుంది.

అదృష్ట మర్యం

దేన్ని గూర్చి ఆతురత లేనివారికి అన్ని వాటంతటవే వస్తాయి. అదృష్టదేవత చపలాతి చపల. తన్న కోరిన వాళ్లనామే లెక్క చెయ్యదు. ధనాతురుడు కానివాడి నెత్తిన అది ముమ్మరంగా కురుస్తుంది. కీర్తి అంతే. వద్దన్నాడికి సమృద్ధిగా వస్తుంది! చివరికది భారమై ఎందుకు వచ్చిందిరా అనిపించేటంతగా వస్తుంది! ధనాదులు వాటిని లక్ష్యం చెయ్యాలి ప్రభువులకు వస్తాయి. బానిసకెన్నడూ ఏది రాదు. ఎవని జీవితం అల్పములూ, తుచ్ఛములూ అయిన ప్రాపంచిక విషయాలమీద ఆధారపడదో, ఎవడు వాటితో నిమిత్తం లేకుండా బ్రతుకుతాడో వాడే ప్రభువు. ఒకే ఒక ఆదర్శం కోసం జీవించు. ఆ ఆదర్శం ర్ఘధమై శక్తిమంతమై అదే సమస్తమూ కావాలి. తదన్యానికి జీవితంలో తావుగానీ వ్యవధిగానీ ఉండనేకూడదు. అప్పుడు నీకది సిద్ధించి తీరుతుంది.

సాధ్య సాధనాలు రెంటి ఎడలా

ఒకే రకమైన శ్రద్ధ చూపాలి

జీవితంలో నేను నేర్చుకున్న మహావిషయాల్లో ఇదొకటి.

ఆశించడం వల్ల కాక, అర్థత సంపాదించడం వల్ల దేనినైనా పొందగలవు.

లక్ష్మీనికి ఏ శ్రద్ధ చూపుతామో, దాన్ని పొందే మార్గానికి అదే శ్రద్ధ చూపాలి. విజయానికి మర్యాదిదే. సాధ్య సాధనాలు రెంటి ఎడలూ ఒకే శ్రద్ధ కలిగి ఉండాలి.

మన జీవితాల్లో ఉన్న పెద్ద లోపమిది: మన ఆదర్శం, మన జీవిత లక్ష్యం మన మనస్సుల్లో ఎంతో గొప్పదిగా తోచి, మిరుమిట్లు గొలుపుతూ నమోహనపరచి దాన్ని అందుకునే మార్గంలో ఎట్లా నడుస్తున్నామో, ఎక్కడ అడుగు వేస్తున్నామో ఏమీ తెలియని పరిస్థితిలో పదేస్తుంది.

లక్ష్మీన్ని అందుకోలేక వైఫల్యం పొందడం ఎక్కడ తటటించినా సవిమర్యంగా ఆలోచించి చూచ్చే నూచికి తొంటై పాళ్ళ సాధనాన్ని గూర్చిన శ్రద్ధ లేకపోవడమే హేతువని తేలుతుంది. తగినంత శ్రద్ధ చూపి సాధనం సమర్థమూ, శక్తివంతమూ, నిర్దష్టమూ అయ్యట్లు చూచుకోవాలి. సాధనం మంచిదయతే సిద్ధి కాక తప్పదు. కారణమే కార్యాన్ని నిర్మిస్తుందన్నమాట మరచిపోతాము. కార్యం దానంతటది రాలేదు. కారణాలు సరి అయినపీ, సమగ్రమయినపీ, సమర్థమయినపీ అయినప్పుడే కార్యమేర్పడుతుంది. ఒకసారి ఆదర్శాన్ని ఎన్నుకుని మార్గాన్ని నిర్ణయించుకుంటే, ఆదర్శం ఉన్న చోట ఉంటుందని మనకు నిశ్చయింగా తెలుసును కాబట్టి మార్గం సక్రమమైనప్పుడు ఆదర్శాన్ని ఇంచుమించు మరిచిపోవచ్చు. కారణం ఉన్నప్పుడు కార్యాన్ని గూర్చి మనం శ్రద్ధ వహిస్తే కార్యం దాని సంగతదే చూచుకుంటుంది. లక్ష్మీన్ది కార్యం. మన మనుసరించే మార్గం కారణం. అందుచేత మార్గాన్ని గూర్చి శ్రద్ధ వహించడమే ట్రైష్టమైన జీవిత మర్యం.

పూజామందిరమే సమస్తమూ కాదు

కాని ఒక విషయం తెలుసుకోవాలి. గొప్పగొప్ప మహారూపులు పుట్టి ప్రపంచాని కనేక సందేశాలిచ్చారు. వాళ్ళిన్నడూ కీర్తి ప్రతిష్ఠల నాశించలేదు. కాని వాళ్ల అనుయాయులు వాళ్ల బోధనలనే త్రోసివేసి, వారెకువ వీరెకువ అని పేరుకు ప్రాముఖ్యమిచ్చి కలపిస్తూ వచ్చారు. ప్రపంచ చరిత్రలో ఎక్కడ చూచినా ఇదే కనిపిస్తుంది. శ్రీరామకృష్ణని పేరును ప్రజలంగీకరించినా, అంగీకరించకపోయినా నేనేమీ పట్టించుకోను.

కాని ఆయన బోధలనూ, ఆయన సందేశాన్ని, ఆయన జీవిత చరిత్రనూ ప్రపంచమంతటా వ్యాపింపజెయ్యదానికి నా ప్రాణాలు ధారపోస్తాను. మనం నిర్మించే సంస్క విషయంలో పూజా మందిరాన్ని గూర్చే నేనే భయపడుతూ ఉంటాను. అందులో సహజంగా దోషం లేదు. కాని మనలోనే కొండరు దాన్నే సమస్తమూ అనుకుని వెనుకటి అజ్ఞానంలోనే పడి దానికి పట్టుపట్టి సర్వవాశనం చేస్తారేమో అని జంకుతూ ఉంటాను. వాళ్ల ఈ పురాతన శుష్మ విషయాల కెందుకు ప్రాముఖ్యమిస్తారో నాకు తెలుసు. ఆ జీవులకేదో ఒక పని కావాలి. వేరే పని తోచక ఈ గంటలు కొట్టడం మొదలైన వాటితో తమ శక్తిని వృధా చేస్తూ ఉంటారు.

మూర్ఖుడవు కాబోకు

ఒక భారతీయ సన్యాసి ఇలా అన్నాడు : ‘ఇసుక పిండి తైలం తీస్తానంటే నమ్ముతాను. మొనలి నోట్లో చెయ్యెపెట్టి గాయపడకుండా దాని దంతం లాగుతానంటే నమ్ముతాను. కాని మూర్ఖణి మారుస్తానంటే మాత్రం నమ్మును!’

సుప్రసిద్ధ మూర్ఖుడు

భారతదేశంలో దైవతులయిన వైష్ణవులు బోత్తిగా సహనంలేని వర్ధం వారు. మరొక దైవత వర్ధమైన శైవుల్లో ఘంటాకర్ణుడనే భక్తుని కథ ప్రసిద్ధమై ఉన్నది. ఆ భక్తుడు శివారాధన విషయంలో పరమ తీప్రదయినందువల్ల ఇతర దేవత పేరు వినిపించి పోతుందేమానని రెండు చెవులకూ రెండు గంటలు కట్టుకుని తిరిగేవాడట. ఆ గంటల మ్రోతలో ఎవరైనా ఇతర దేవతల పేరు లుచ్చరించినా అతనికి వినిపించేవి కావు. అతడంత తీవ్రదై శివభక్తి చూపుతూ ఉంటే శివ కేశవులకు భేదంలేదని అతనికి బోధించాలని అతని ఇష్టదైవమే సగం శిశ్చడుగా సగం విష్ణువుగా కనిపించాడట. ఆ సమయంలో ఘంటాకర్ణుడు ధూపం వేస్తున్నాడు. ఆ పొగ విష్ణువు ముక్కువైపుకు కూడా వెళ్లేంది. వెళ్లే విష్ణువు ఆ సుగంధం అనుభవించేస్తాడు గదా! అదే జరిగితే ఇంకేమైనా ఉన్నదా? తన శివారాధన అంతా వ్యర్థమైపోదూ? అందుకని అతడూరుకోలేక ఆ గంధం తగలకుండా ఉండేందుకు ఆ వైపు ముక్కులో వేలు పెట్టడట! అతడంత మూర్ఖగ్రేసరుడు.

పరమానంద ప్రాప్తికి సోపానం పవిత్రత.

మూర్ఖావేశం పనికిరాదు

మూర్ఖావేశం రకరకాలుగా ఉంటుంది. ఈ ఆవేశం వల్ల కొందరు మయ్యం మంచిదంటే మరికొందరు చుట్టులు మంచివంటారు. జనం చుట్టులు కాల్పడం మానివేస్తే ప్రశ్నయం వచ్చేస్తుందని భావించే మూర్ఖులున్నారు. ఈ భారతదేశంలో విగత భర్తృకలు మళ్ళీ పెళ్ళాడితే అన్ని అనర్థాలు పోతాయని అనుకునేవాళ్ళు ఇప్పుడెంతమందో ఉన్నారు. మూర్ఖావేశమంటే ఇదే!

నా చిన్నతనంలో నేను కూడా కార్యసాధన కిటువంటి ఆవేశం అవసరమని అనుకునేవాళ్లి. పెద్దయిన తర్వాత అది సరికాదని గ్రహించాను.

జనాన్ని మోసగిస్తూ తిరిగే మనిషి ఒకడున్నాడనుకోండి. అతన్ని నమ్మడమంటా ఉండదు. ఏ స్త్రీ అతని దగ్గర సురక్షిత కాదు. ఇంత దుర్మార్గుడయినా అతడు మద్యాన్ని సేవించాడనుకోండి అతనికి మద్యసేవకులలో మంచి బొత్తిగా కనిపించదు. మద్యసేవకుల దోషాలు చెప్పాడు కాని తాను చేసే దుర్మార్గాలను ఏ కొంచెమూ గమనించడు. ఇది మానవ సహజమైన స్వార్థపరత్వం, ఏకపక్ష దృష్టి. మూర్ఖావేశ లక్షణమిలా ఉంటుంది.

సూచికి తొంభైమంది మూర్ఖావేశపరులు దుష్టజీవితం గడిపేవారుగానే ఉంటారు. లేదా ఏదో ఒక జబ్బుతో బాధపడుతూ ఉంటారు. కొంచెం పరిశీలించి చూస్తే ఈ మూర్ఖావేశం కూడా ఒకవిధమైన రోగమే అని వైద్యులు అంగీకరిస్తారు. దీని ఘలితాలు నేను చాలా చూచాను. స్వామీ! నాకీ జబ్బు రానివ్వకు!

మూర్ఖావేశంతో సంస్కరాలకు వూనుకోవడం మానివేయ్యాలని నా అనుభవం నాకు చెబుతోంది. ప్రపంచం నెమ్మదిగా సాగుతోంది. దాన్ని అలాగే సాగనివ్వాలి. మన మెందుకు తొంగరపడాలి? బాగా నిద్రపో, నిఖ్చరంగా ఉండు. నరి అయిన తిండి తిను. లోకాన్ని సానుభూతితో చూడు. ఆవేశపరులు విద్యేషమే తెచ్చుకుంటారు.

ఆవేశపరుల సాహచర్యం వదలి ఇవతలికి వస్తే నిజంగా ప్రేమించడమూ, సానుభూతి చూపడమూ నీకు తెలుస్తాయి.

ఆకాశంలో పక్షిజూడ మిగులదు. మనసులో ఆలోచనల జాడ మిగులకూడదు.

ప్రేమా, సానుభూతి నీలో పెరిగినకొద్ది ఈ దీనులను నిందించే దృష్టి తగ్గిపోతుంది. వాళ్ళ దోషాలను గూడా నీవు సానుభూతితో చూడగలవు.

ఒకానొకప్పుడౌక రాజు, పొరుగుదేశపు రాజు తన రాజధాని మీదికి దండెత్తి వస్తున్నాడని విని శత్రువునుండి దేశాన్ని రక్షించుకునే ఉపాయం కోసం మంత్రుల్ని ప్రజల్ని సమావేశపరిచాడు. రాజధాని చుట్టూ పెద్ద మట్టి కట్ట వేసి దాని వెంబడే లోతైన అగడ్డ త్రవ్యాలని ఖనకులూ, సోధనిర్మాణ నిపుణులూ సలహా ఇచ్చారు. వడ్డంగులు కొయ్యలతో గోడ కట్టులన్నారు. స్ఫూర్షిలో తోలువంటి దినుసు మరొకటిలేదు. కాబట్టి దానితో గోడకట్టితే మంచిదని చర్చకారులన్నారు. కమ్మరులు మిగిలినవాళ్ళు చెప్పింది తప్పని గట్టిగా అన్నింటికంటే దృఢమైనది ఇనుము కాబట్టి దానితోనే గోడకట్టులన్నారు. ఆ తర్వాత న్యాయవాదులు లేచి దేశాన్ని సంరక్షించడానికి శత్రువుతో వాదించడమే ఉత్తమ మార్గమనీ, ఇతరుల ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించడం తప్ప కాబట్టి న్యాయస్థాన మంగికరించడని శత్రువుకు న్యాయశాస్త్రం తెలియజప్పాలనీ అన్నారు. చిట్టచివరకు మతగురువులు లేచి అందరినే పరిహసించి ‘మీ అందరికి మతులు పోయినట్టున్నాయి. అన్నింటికంటే ముందు దేవతలను తృప్తి పరచాలి. హోమాలు చెయ్యాలి. బలులివ్వాలి. అప్పుడే మన మజీయులమవుతాము’ - అని చెప్పారు. ఈవిధంగా ఆ దేశంలోని ప్రజలందరూ దేశాన్ని సంరక్షించడానికి పూనుకోక తమ తమ అభిప్రాయ భేదాలతో మూర్ఖావేశంతో పరస్పరం కలహిస్తూ కూర్చున్నారు. ఈలోగా శత్రువు దండెత్తి వచ్చి రాజధానిని సర్వనాశనం చేశాడు. మనుషుల విషయమూ ఇంతే. బాగుపడడానికి ఉపక్రమించాలిగాని ఉపాయాన్ని గూర్చి పట్టుదలలు వహిస్తే నాశనమై పోతారు.

దౌర్ఘల్య, మూర్ఖ విశ్వాసాలను విడిచిపెట్టాలి

నేనెప్పుడు చెప్పినా ఈ విషయానికెక్కువు ప్రామణ్యమిస్తూ ఉంటాను. ఆధ్యాత్మికంగా, మానసికంగా, దైవికంగా దౌర్ఘల్యాన్ని కల్పించేది ఏమైనా సరే దాన్ని కాలివేళ్ళతో గూడా తాకగూడదు. మానవునిలో సహజంగా ఉన్న సాత్మీక శక్తి కావిష్టారమే మతము.

ఈ చిన్న శరీరంలో అనంతమైన శక్తి చుట్టులు చుట్టుకుని అణిగి ఉన్న తీగ చుట్టులా ఉన్నది. అది దానంతటదే విచ్చుకుని వ్యాపిస్తేంది. వ్యాపన మధికమైనకొద్ది ఒకదాని తర్వాత ఒకటిగా ఎన్నో దేహాలు సరిపోక పోవడం వల్ల విడిచిపెట్టేసి ఉత్థమోతపు దేహాలు ధరిస్తోంది. మానవుడు, మతం, నాగరికత, అభ్యర్థయం - ఏటి చరిత్ర ఇదీ!

భవిష్యత్తు తెలుసుకోవాలన్న ఆతురతా, మర్మ విద్యా ప్రీతి మొదలైనవి మనోదౌర్జ్యాల్య చిప్పొలు. ఆ లక్షణాలు పొటమరించి మనస్సులో బలపడుతున్నట్లు తోస్తే వెంటనే వైద్యాణిస్తి సంప్రదించి మంచి ఆహారం పుచ్చుకుంటూ విశ్రాంతి తీసుకోవాలి.

ఒక జ్యోతిష్ముణ్ణి గూర్చిన పాత కథ ఒకటి ఉన్నది. ఒక రాజు వద్దకు ఒక జ్యోతిష్ముణ్ణు వచ్చి నీ వారునెలలలో చచ్చిపోతావని చెప్పాడట! ఆ రాజు దిగులుపడి ఆ భయంతోనే చచ్చిపోయే స్థితికి వచ్చాడు. కానీ ఆయన మంత్రి మంచి తెలివిగల వాడు. ఈ జ్యోతిష్ముణ్ణు వట్టి మూర్ఖులని రాజుకు నమ్మకం కలిగించే మార్గం మరొకటి తోచక - ఆ మంత్రి రాజుగారికి మృత్యుభయం కలిగించిన జ్యోతిష్ముణ్ణే రాజ భవనానికి పిలిపించాడు. ‘ఏమయ్యా, నీవు రాజుగారికి జ్యోతిష్యం చెప్పావుగదా! లెక్కలన్నీ సరిగానే వేశావా?’ - అని అడిగాడు. జ్యోతిష్ముణ్ణు తన లెక్కలో తప్పుండడానికి వీల్సేదని అంటూనే, మంత్రిగారి తృప్తికోసం మళ్ళీ మళ్ళీ లెక్కలు సరిచాచి తప్పేమీ లేదని చెప్పాడు. దాంతో రాజుగారి ముఖం విర్ఘమైపోయింది. మంత్రి నిబ్బిరంగా జ్యోతిష్ముణ్ణి చూచి, ‘మరి నీవెప్పుడు చచ్చిపోతావో నీకు తెలుసునా?’ - అన్నాడు. తడుముకోకుండా జ్యోతిష్ముణ్ణు ‘పన్నెండేళ్ళలో’ - అని సమాధానం చెప్పాడు. ఆ మాట వింటూనే మంత్రి కత్తి దూసి జ్యోతిష్ముణ్ణి తల మొండం నుండి వేరుచేసి, ‘చూశారా ఈ అబ్బాలకోరును? వెంటనే చచ్చి ఊరుకున్నాడు’ - అన్నాడు రాజుతో.

కష్టాలను ధైర్యంగా ఎదుర్కో

ఒకప్పుడు నేను కాశీలో ఉండగా ఒక ఎత్తైన గోడకూ, ఒక లోతైన తటాకానికి మధ్యనున్న సందులో నడిచి వెళ్తున్నాను. ఆ ప్రాంతం నిండా కోతులు సమృద్ధిగా ఉన్నాయి. కాశీ కోతులు

పరమమూర్ఖంగానూ, అప్పుడప్పుడు క్రూరంగానూ ప్రవర్తిస్తా ఉంటాయి. నన్నుదారివెంట పోనివ్యగూడదని వాటికి దుర్మిద్ది పుట్టింది. అవి నా వెంటబడి అరచి గోలచేస్తూ కాళ్ళకడ్డం పడసాగాయి. అవి మీదికి రాగానే నేను పరుగెత్తాను. అపీ పరుగెత్తినన్న కరవడం మొదలుపెట్టాయి. తప్పించుకోవడం అసాధ్యమనిపించింది. అంతలో అవతల నుండి ఎవరో, ‘ఎదురుతిరిగి తరిమివెయ్య మూర్ఖుల్చి!’ - అన్నాడు. నేను వెనక్కి తిరిగి ఎదుర్కొన్నాను. అవి జంకి చివరికి పారిపోయాయి. ఈ అనుభవం జీవితానికంతకు ఉపదేశమైంది. కష్టాల్చి ఎదుర్కొవాలి. ధైర్యంతో ఎదుర్కొవాలి. ఆ కోతుల్లాగానే జీవిత కష్టాలను కూడా. వాటిని చూచి మనం పారిపోవడం మానివేస్తే అవే జంకి వెనక్కి పోతాయి.

రెండు విధాల ధైర్యం

ధైర్యం రెండు విధాలుగా ఉంటుంది. ఫిరంగి కెదురుగా రొమ్ము విప్పి వెళ్ళగలగడం ఒకవిధం. మరొకవిధం ఆధ్యాత్మిక విశ్వాసానికి చెందింది. భారతదేశం మీదికి దండెత్తి వచ్చిన ఒక చక్రవర్తి ఆయన గురువు సలహా ననుసరించి అరణ్యాల్లో మహారూలను చూడడానికి వెళ్ళాడు. ఎంతోకాలం అన్వేషించాక ఒక చోట ఒక పెద్ద రాతిపలక మీద కూర్చుని ఉన్న వృద్ధ తప్పించాక నొకణ్ణి చూచాడు. చక్రవర్తి ఆయనతో కొంతనేపు మాట్లాడి ఆయన విజ్ఞానానికి ముగ్గుడయ్యాడు. తనతోపాటు తన దేశానికి రావలసిందని ఎంతో వినయంగా ఆహ్వానించాడు ‘నేను రాను. నాకీ అరణ్యంలో తృప్తిగా ఉన్నది’ - అన్నాడు తపస్వి ‘మీకు ధనమిస్తాను. మంచి ఉన్నతమైన పదవి ఇస్తాను. కావలసినంత ఐశ్వర్యమిస్తాను. నేను ప్రపంచానికి ప్రభువును’ - అన్నాడు చక్రవర్తి. ‘నా కవేచి అక్కరలేదు. నేను రాను’ - అన్నాడు వృద్ధుడు. ‘అయితే నిన్ను చంపివేస్తాను’ - అన్నాడు చక్రవర్తి కోపంతో. వృద్ధుడు చిరునవ్వు నవ్వి గంభీరంగా ‘ఓయి చక్రవర్తి! నీవన్నవాటిలో ఇది చాలా మూర్ఖమైన మాట. నువ్వు నన్ను చంపలేవు. సూర్యుడు ఎండించలేదు. అగ్ని మండించలేదు. కత్తి ఖండించలేదు. నేను జనన మరణ శూన్యమైన సర్వవ్యాప్తమైన నిత్యమైన ఆత్మను’ - అన్నాడు. ఆధ్యాత్మిక ధైర్యమిలా ఉంటుంది. వేరే రకం ధైర్యం

ఆకు రాలినంత మాత్రాన చెట్టు నశించదు. శరీరం గతించినంత మాత్రాన ఆత్మ నశించదు.

సింహంవలె పెద్దపులి వలె మీదికి దూకించేది.

ధీరోదారుడవు కా!

నేనొకప్పుడు దక్కిణ సముద్ర దీపాలలో తుఫానులో చిక్కుకున్న నౌకలను గూర్చి ఒక కథ చదివాను. ఆ నౌకల చిత్రాలను లండన్ సచిత్ర వార్తాపత్రికలలో ప్రచురించారు. ఒక్క అంగ్ నౌక తప్ప తక్కినవన్నీ శిథిలమై పోయాయి. ఆ బొమ్మలలో మనిగిపోతున్న నౌకలలో ఉన్న వ్యక్తులు మంచి నౌకలో ఉండి తుఫాను నుండి తప్పించుకుని వెళ్లున్న వాళ్ళను సంతోషపంతో సాగనంపుతున్నారు. అటువంటి దైర్యమూ, జోదార్యమూ ఉండాలి. మన దుస్థితిలోకి ఇతరులను గుంజివెయ్యగూడదు.

ఐచ్ఛికంగా సహించాలి

ప్రపంచ భారాన్ని పహించడానికి నిజంగా నీవు సిద్ధపడితే, రా! ముందుకువచ్చి బరువంతా నెత్తిన పెట్టుకో. ముందు ఉబలాటంతో నెత్తికెత్తుకుని తర్వాత గొఱగడమూ, విసుకోపుడమూ, శాపనార్థాలు పెట్టడమూ పనికిరాదు. మా బరువులతో మేము నీకంటే బాగా ఉన్నామనిపించేటట్లు నీ బాధలతో మమ్మల్ని భయపెట్టబోకు. ఐచ్ఛికంగా భారాన్ని పహించేవాడు ప్రపంచాన్ని ఆశీర్వదించి తన దారిని తానువెళ్తాడు. నిందగాని విమర్శగాని ఎన్నడూ చెయ్యడు. దోషంలేదని కాదు. ఉన్నదాన్ని గుర్తించి తనంతట తాను ఇష్టపూర్వకంగా బరువెతుతున్నప్పుడు ఒకరి సనవలిసిన వనేమంది? రక్కకుడే ఉల్లసంగా తన దారిని తాను వెళ్ళాలి, రక్కితుడు కాదు.

కోరనూవద్దు, తప్పించుకోనూ వద్దు. దేని మూలంగానూ చలించక పోవడమే స్వీతంత్యం! ఊరికి సహించడం కాదు, నిస్సంగివి కావాలి. సుఖం వస్తుంది - మంచిదే! ఎవరు కాదంటారు? దుఃఖం వస్తుంది. దాన్ని గూడా అప్పునించు. ఎద్దు కథ జ్ఞాపకం పెట్టుకో. ఒక ఎద్దుకొమ్ము మీద ఒక దోష చాలా సేపు కూర్చుంది. పాప మీ ఎద్దును బాధపెడ్తున్నామే అని దానికి తోచి, ‘ఏమండీ ఎద్దుగారూ! మీ కొమ్ము మీద ఎంత సేపటినుంచో కూర్చుంటున్నాను. మీకిబ్బంది కలిగిస్తున్నానేమో నాకే బాధగా ఉంది. వెళ్లిపోతానులెండి’ అని చెప్పింది. అప్పుడా ఎద్దు - ‘అశ్చేష్చే! నాకు ఇఖ్యంది ఏమిటి? అదేమీ లేదు. మీ వంశాన్నంతటినీ తెచ్చి

నా కొమ్ముమీద కాపురం పెట్టండి. మీరు చెయ్యగలిగే దేముంటుంది? నాకు వచ్చే నష్టమేమీ ఉండదు’ - అని నిశ్చలంగా జవాబు చెప్పింది.

మనకు వచ్చే కష్టాలతో ఈ మాట ఎందుకు చెప్పలేం?

దోష వైఫల్యాలు ప్రచ్ఛన్న దేవతలు

మన భావాలే మన్ని నడిపిస్తాయి. మనస్సును ఉదాత్త భావాలతో నింపి వాటిని గూర్చి దినదినమూ వింటూ నెలల తరబడి మనం చెయ్యాలి. వైఫల్యాలను లెక్కచేయు కూడదు. అవి రావడం సహజం. నిజానికి వైఫల్యాలే జీవితాని కంచాన్ని తెస్తాయి. అవి లేకపోతే జీవితమేమిటి? కష్టాలు లేని జీవితం పహించడమే అనవసరం. జీవన కవిత ఎక్కడుంటుంది అవి లేకపోతే? అందుచేత దోషాలనూ, కష్టాలనూ లెక్కచేయుగూడదు. ఏ ఆవూ అబధం చెప్పదు. అది అవే - మనిషి కాదు. మనుష్యులమైనందువల్లనే మనం కొన్ని తప్పులు చేస్తూ ఉంటాము, వైఫల్యం పొందుతూ ఉంటాము. అందుచేత వాటిని లెక్కచేయుగూడదు. అదర్యాన్ని పదేపదే లక్ష్యంలో ఉంచుకుని వెయ్యసార్లు విఫలమైనా మరొకసారి ప్రయత్నించాలి.

పూర్తిగా దుష్టమైంది ఏదీ లేదు. దైవంతో దయ్యానికి ఈ లోకంలో చోటుస్వది. లేకపోతే అది ఇక్కడ ఉండేదికాదు.

అలాగే మన దోషాలకు గూడా స్థానాలున్నాయి. ముందుకు నడు. ఏమైనా తప్పు చేసినట్టు తోచినా వెనక్కి చూడకు. వెనుకబి తప్పులే చేసి ఉండకపోతే నీవీ పూట ఇప్పుడున్న స్థితిలో ఉండేవాడివా? వాటిని చేసే పైకి వచ్చావు. అందుచేత వాటి నాశీర్వదించు. అవి నీకు ప్రచ్ఛన్న దేవతలై ఉపకారం చేశాయి. కష్టానికి జై! సుఖానికి జై! నా అదృష్టమింతే అని బాధపడకు. ఆదర్యాని కంటిపట్టుకుని ఉండు. సైర్యంతో ముందుకో పో! అల్పాలు విషయాలనూ, దోషాలనూ పట్టించుకుని వెనక్కి చూస్తూ ఆగిపోకు. ఈ మన జీవిత సంగ్రామ రంగంలో దోష ధూళి లేవక తప్పదు. దుమ్మంటుతుందని జంకే సుకుమారులు వెనక్కి తగ్గిపోవలసిందే!

★★★

నీటినుండి పాలను వేరు చేసేది హంస; దేహ ఇంద్రియ మనో బుద్ధుల నుండి ఆత్మను వేరుచేసినవాడు పరమహంస.

ధారావాహిక : గాయత్రీ మహావిజ్ఞానం - 8

తీర్థక్షేత్రాల మహిమకు కారణం

1. జలతత్వము

జలము వలన శరీరము, వస్త్రములు కూడ శుద్ధి చేయబడతాయి. స్నానం చేయడం కేవలం మురికిని వదిలించుకోవడమే కాదు, నీటియందును “విశ్వ” అను పేరు గల విద్యుత్తతో దేహమును తేజోవంతముగా జేసికొనుట. ఆమ్లజని, ఉదజని, సత్రజని వెఱదలైన బహుమూల్య తత్వములతో శరీరమును తడపడం కూడా జరుగుతుంది. ఉదయం శౌచమునకు వెళ్లుటకు 20, 30 నిమిషాల ముందు ఒక గ్లాసు నీటిని లోపలికి పుచ్చుకొన్నట్లయితే రాత్రి అరగని పదార్థాలు బయటికి పోయి విరేచనము సాఫీగా ఉంటుంది.

నీటిని ఎల్లప్పుడూ పాలవలె నిదానంగా గుటకలు వేస్తూ త్రాగాలి. ప్రతి గుటకకూ ఈ విధంగా భావించాలి - “ఈ అమృత తుల్య జలమందు ఎట్టి చల్లదనమున్నదో, శక్తి, మాధుర్యము ఉన్నవే వానిని పీల్చుకొని నా శరీరము నందు ధరించుచున్నాను.” ఈ భావనతోపాటు త్రాగిన నీరు పాలతో సమానంగా పనిచేస్తుంది.

కొన్ని స్థలముల యందు దొరికే భారము కలిగి ఉప్పగా ఉండి, సూనెతో కూడి, ఎక్కువ లోతులేని చెఱువు నీళ్లు హోనికరములైతే అట్టి ప్రదేశాలలో నివసించేవారి అన్నమయ కోశమందు వికారము కలుగుతుంది. కొన్ని ప్రదేశములలో నీరు త్రాగుట వలన బోదకాలు, ఆసనమందు, అండములందు ప్రణములు, లూటీలు, జలోదరము, కుష్మ, గజ్జి, మలేరియా మొదలైన రోగాలు వస్తాయి. దోషులు, క్రిములు ఎక్కువగా ఉంటే అట్టి ప్రదేశాలలో నీటిని త్రాగరాదు. స్వచ్ఛంగా తేలికగా ఉండే మంచినీరు దొరికే ప్రదేశాలలో నివసించడం మంచిది. ధనవంతులు దూరప్రాంతముల నుండి మంచినీరు తెప్పించుకోగలుగుతారు.

అప్పుడప్పుడూ ఎనిమా చేసి అంతర్వముల యందలి

మలమును విసర్జింపజేయాలి. అందువలన నిలువయున్న మలమువలన కలిగిన విషపుదార్థములు బయటికి పోయి, మనస్సు తేలికగా ఉంటుంది. ప్రాచీన కాలమందు వస్త్రికియ యోగమందు ఆవశ్యకమగు అంగంగా ఉండేది. ఇప్పుడు ఎనీమా ద్వారా అదే పని జరుగుతుంది.

జల చికిత్సా పద్ధతి రోగినివారణ యందు, ఆరోగ్య సంవర్ధమునకు చాలా ఉపయోగకరము. దాఖాతాయిక్కే ఈ విజ్ఞానము మీద స్వప్తంత్ర గ్రంథమును రచించినారు. ఆ పద్ధతిలో చేయబడే కటీస్నానము, మేహన స్నానము, మేరుదండ స్నానమున తడిదుప్పటి కప్పటము, గుడ్డ ప్లాస్టరు మొదలైన ప్రక్రియలు రోగ నివారణమునకు గొప్ప సహాయకారులు.

2. అగ్నితత్వము

సూర్యుని ప్రకాశమునకు దగ్గరగా ఉండే ప్రయత్నం చేయాలి. ఇంటి కిటికీలు, తలుపులు ఎండ, గాలి ప్రసరించేందుకు ఎప్పుడూ తెరచి ఉంచాలి. ఉదయము ఎండను ఆచ్ఛాదన లేకుండా శరీరంపైకి రప్పించే ప్రయత్నము చేయాలి. సూర్యుని వేడి వలన వేడెక్కిన నీటిని ఉపయోగించడం లేదా తడిసిన శరీరంపై ఎండ పడనివ్వటం చేయాలి.

సూర్యుని సప్త కిరణాలు అల్పావయాలెట్, అల్పావయాలెట్లు ఆరోగ్యానికి మంచివని నిరూపించారు. అవి నీటిలో సూర్యరశ్మి కలవడం వలన ఏర్పడతాయి. ఎండలో రంగుల అఢ్డాలనుంచు సంపూర్ణ రోగచికిత్సా విధానము, అలాగే నీటిని ఎండలో ఉంచితే వచ్చే ఆవిరితో అనేక రోగాలను తగ్గించే విధానాలు సూర్య చికిత్సలో ఏ ప్రామాణిక పుస్తకంలోనైనా దొరుకుతాయి.

ఆదివారం ఉపవాసముండటము, సూర్యునికి గల తేజస్సును, బలమును యిచ్చు శక్తిని ఆప్యోనించడమే. హర్తిగా లేక ఒకపూట ఉపవాసముంటే శరీరమునకు కాంతి, ఆత్మకు

గింజ పట్టిన కంకి వంగుతుంది. జ్ఞాని నమ్రత కలిగి ఉంటాడు.

తేజస్సు పెరుగుతాయి.

3. వాయుతత్వము

జనం ఎక్కువగాను, దుమ్ము, ధూళితోను ఉండి శుద్ధమైన వాయువు రాలేని, పోలేని ఇశ్శు ఆరోగ్యానికి చాలా ప్రమాదకరములు. మన నివాసం బాగా గాలి వచ్చే ప్రదేశంగా ఉండాలి. పగలు వృక్షాల నుండి ఆక్షీజన్ బయటికి వస్తుంది. అది మనిషికి చాలా అవసరము. వీతైనంత పరకు వృక్షాలతో నిండిఉండే ప్రదేశాలలో పగటిపూట పనిచేయడం మంచిది. ఇంటిచుట్టూ మొక్కలు, చెట్లు నాటాలి.

ప్రాతఃకాల వాయువు ఆరోగ్యానికి చాలా మంచిది. కాబట్టి వేగంగా నడుస్తూ ఉదయం తిరగాలి. నీడ, చీకటి, తేమ ఉన్న ప్రదేశాలలో అనేక జ్వరాలను తెచ్చే క్రిములుంటాయి. బాగా వేడిగా లేదా చల్లగా గాలి ఉంటే న్యూమోనియా లేదా ఘ్రూ జ్వరాలు వస్తాయి.

ప్రాణాయామం ద్వారా ఊపిరితిత్తులకు వ్యాయామం అవుతుంది. శుద్ధమైన వాయువు వలన రక్తం శుద్ధి అవుతుంది. అందువలన శుద్ధమైన గాలి ప్రసరించే చోట ప్రాణాయామం రోజూ చేయాలి. ప్రాణాయామ విధి ప్రాణమయ కోశ సాధన అనే ప్రకరణంలో ప్రాయిబడి ఉంది.

హవనం చేయటము

అగ్నితత్వ సంయోగముతో హవనం వాయువును శుద్ధి చేస్తుంది. అగ్నిలో ఏ వస్తువు మండుతుందో అది వాయుమండలంలో సూక్ష్మమై వ్యాపిస్తుంది. వేరువేరు వృక్షాల సమిథల హవన సామగ్రుల ఉపయోగం వేరువేరుగా ఉంటుంది. దీనివలన శరీరమును, మనస్సును ఆరోగ్యంగా ఉంచగల వాయుమండలము తయారవుతుంది. ఏ సమిథను, ఏ హవన సామగ్రిని అగ్నిలో వేస్తే ఏ ఉపయోగం వస్తుందో తెలపడానికి గాయత్రీ యజ్ఞ విధానము ప్రాయిబడినది.

గాయత్రీ సాధకులు తమ అన్నమయ కోశాన్ని వాయుశుద్ధి చేసుకోవడానికి కొన్ని హవన సామగ్రులను తయారు చేసుకొని ఎండలో కొంచెంగా కాలనిచ్చి దానితో

తమ నివాసాలను శుద్ధి చేసుకుంటూ ఉండాలి.

గంధకపు పొడి, దేవదారు, జాజికాయ, ఏలకు, జాపత్రి, అగరు కర్మారము, తుంగవట్టివేరు, ఎండిన ద్రాక్ష, జవలు, పొడిచేసి కొడ్డగా నెఱ్య, పంచదార కలిపి ధూపం తయారు చేయాలి. ఈ ధూపాన్ని వేస్తే మంచి సుగంధము, ఆరోగ్యము ఏర్పడతాయి. బజారునుండి కూడ ఏదైనా ఒక అగరుబత్తి తెచ్చి వాడవచ్చు. సాధనా సమయంలో ఇలాంటి సుగంధం ఉండాలి.

ఊపిరి ఎల్లప్పుడూ ముక్కుతోనే తీసుకోవాలి. నోటితో గాలి పీల్చురాదు. దుప్పటితో ముఖాన్ని మూసుకొని నిద్రించటం మంచిది కాదు. అలాగే ఇతరులు విడిచిన శ్వాస పీల్చువలసినంత దగ్గరగా నిద్రించరాదు. ధూళి, పొగ, దుర్గంధం నిండిన వాయువు నుండి ఎప్పుడూ తప్పించుకోవాలి.

4. పృధ్ని తత్వము

వట్టి మట్టిలోనే విష నివారణకు ఉపయుక్తమైన అద్భుతశక్తి యున్నది. మలినమైన చేతులను మట్టితో రుద్ది శుద్ధి చేసుకొను అలవాటు మనకున్నది. ప్రాచీన కాలంలో బుమలు, మునులు భూమిని తొలిచి గుహలు తయారు చేసుకొని అందు నివసించేవారు. అది వారి ఆరోగ్యం మీద మంచి ప్రభావం చూపించేది.

ప్రకృతికి చాలా సమీపంలో ఉంటే బాలకులు పృధ్ని యొక్క మహాత్మాన్ని తెలుసుకుంటారు. వారు భూమిపైనే ఆడతారు. పరుపులు, దిండు మీదకన్నా భూమిమీదనే నిద్రించడం వారికి ఆనందంగా ఉంటుంది. పరుపుల విషయం చూస్తే, అవి పడుకోవడానికి పృధ్నినే ఉపయోగించుకొని అవసరమయిన శక్తిని అందునుండి పొంది తాజాగా ఉంటాయి. తీర్థయాత్రల నిమిత్తం, ధర్మకార్యముల నిమిత్తం నడవి వెళ్లేవారు పాదరక్షలు లేకుండా వట్టి కాళ్ళతో నడిచే సాంప్రదాయం ఉన్నది. తపోనిష్టులు కటిక నేలపైనే నిద్రిస్తారు.

ఈ నియమముల యొక్క ఉద్దేశ్యము ధర్మసాధన పేరుతో పృధ్ని యందు గల పోపక శక్తి ద్వారా సాధకులను లాభాన్నితులను చేయటమే. పక్కా యిండ్సలో నివసించేవారికంటే

నిద్ర తాత్కాలిక మృత్యువు. మృత్యువు దీర్ఘనిద్ర.

మట్టితో నిర్మించిన కుటీరాలలో నివసించేవారే ఎక్కువ ఆరోగ్యవంతులుగా ఉంటారు. మట్టిని ఉపయోగించడం ద్వారా ఆరోగ్యంగా ఉండడంలో మనకు గొప్ప సహాయం కలుగుతుంది. దోష రహితమైన, పవిత్రమైన భూమిమై వట్టి కాళ్ళతో నడవడం మంచిది. గరికతో పచ్చగా ఉన్న ప్రదేశంలో తిరుగాడుట మంచిది.

పహిల్యానులు ధనికులైనా, పేదలైనా మట్టి ఆభాదాలలోనే వ్యాయామం చేస్తారు. అందువలన మట్టిలో ఉన్న అమూల్య గుణములన్నీ శరీరానికి లభిస్తాయి. స్నానం చేసేటప్పుడు సబ్బుకు బదులు తడిమట్టినీ, బంకమట్టినీ రుద్దుకోవడం వలన చాలా ప్రయోజనాలు కలుగుతాయి. అది మరికిని దూరం చేస్తుంది. విషాన్ని బయటికి నెఱ్చి వేస్తుంది. చర్యాన్ని కోపులంగా, తాజాగా మెరిసేటట్లుగా వికాసవంతంగా ఉంచుతుంది.

కురుపులు, పుండ్లు, కాలినపుండ్లు, తీటి, వాతరోగము, విషజంతువుల కాటు, వాపు, దెబ్బలు, చంకలో బిళ్లలు కట్టుట, లూటీ, కళ్ల మంటలు, కుళ్లు, రక్త వికారము మొదలైన రోగములకు తడిమట్టిని కట్టడం వలన ఆశ్చర్యకరమైన ఉపయోగం కలుగుతుంది. “డాక్టరు టయికున్” తన “జలచికిత్స”లో మట్టితో పట్టేలు వేయడం వలన కలిగే ప్రయోజనాలను గురించి విస్తారంగా వివరించారు. పొయ్యిలో కాలిన మట్టితో దంతమంజనము, కాళ్లకు మట్టిరాయడం అందరికీ తెలుసు.

ములమూత్ర వినర్జనము ఎక్కువగా చేయబడే ప్రదేశంలో బాగుచేసినా వాసన వస్తునే ఉంటుంది. దానికి కారణం భూమికి గల శోషణ శక్తి. అది దానిమీద పడవేసినదానిని కుళ్లెటట్లు చేసి దాని ప్రభావాన్ని చాలాకాలం లోపల దాచుకుంటుంది. వృధ్మి యొక్క సూక్ష్మశక్తి ప్రజల యొక్క సూక్ష్మ వికారములను గుణములను వీల్చుకొని తనయందు ధరిస్తుంది. ఏ ప్రదేశములలో హత్య, వ్యధిచారము, జూదము మొదలైన దుష్పర్మలు జరిగినవో అట్టి ప్రదేశములకు ఇతరులు వెళితే వారిపై కూడా ఆ దుష్పర్మముల ప్రభావం పడుతుంది.

శ్రుశానంలో అనేక మృత శరీరాలు నశిస్తూ ఉంటాయి. ఆ శ్రుశాన భూమి తనలో ఎన్నో భయంకర సంఘటనలను నిక్షిప్తం చేసుకోవడం వల్ల ఆక్షడికి వెల్లిన వారికి ఆ వాతావరణం భయంకరంగా కనిపిస్తుంది. తాంత్రిక సాధనలకు శ్రుశాన వాతావరణం మాత్రమే ఉపకరిస్తుంది.

భూమియందలి ప్రభావాన్ని గాయిత్రీ సాధకులు పూర్తిగా వినియోగించుకోవాలి. ఎక్కుడ సత్పురుషులు నివసిస్తారో, ఎక్కుడ స్వాధ్యాయము, సద్వ్యాచారము, సత్యార్థములు జరుగుతూ ఉంటాయో అవి ప్రత్యేక తీర్థములుగా పేరొనబడ్డాయి. ఆ ప్రదేశముల యందలి వాతావరణము సాధకుని యొక్క సాఫల్యమునకు బహుళ ప్రయోజనకారి. ఒక ప్రదేశములో ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఎవరో ఒక అవతార పురుషుడు లేదా దివ్య పురుషుడు నివసించి ఉంటే వారి యొక్క ప్రభావమును ఆ ప్రదేశమందలి భూమి ధరించి తీర్థముగా మారుతుంది. ఎక్కుడైనా ఎక్కువకాలం సిద్ధపురుషుడు గానీ, తపస్విగానీ నివసించి యుంటే ఆ ప్రదేశము సిద్ధపీరమై, అక్కుడ నివసించే వారందరిపై ఆ ప్రభావం పడుతుంది.

సూక్ష్మదర్శన శక్తి కలిగిన మహాత్ములు కృష్ణభగవానుని ప్రత్యేక లీలాతరంగములు ప్రజబూమి యందు మహాత్మర ప్రభావపూర్ణ స్థితిలో ఇప్పటికి హాజరుగా ఉన్న విషయాన్ని చూచారు. తీర్థవాసుల యొక్క దోషపూరిత చిత్రముల ప్రభావం పడినపుటికి, ఈ భూమి యందలి ప్రభావ శక్తి ఆ ఆగంతుకుల మనస్సులకు ఆహ్లాదకరమైన శాంతిని ప్రసాదిస్తూనే ఉన్నది. ఎందరో ముముక్షువులు తమ ఆత్మశాంతి కొరకై ఈ పుణ్యభూమి యందు కొఢికాలమో, గొప్పకాలమో నివసించారు. క్లేశయుక్త వాతావరణములో బహుళ ప్రేమకోర్చి చిరకాలం సాధన చేసినందువలన కలిగే సత్పులితాలు ఇట్టి పుణ్యభూమిలో అచిరకాలంలోనే లభిస్తాయి. తీర్థస్థానముల యందు ఉత్సవాలలో ప్రదక్షిణము పరిభ్రమణము చేయాలి. అట్టి స్థానముల యందలి పుణ్య తరంగములు శరీరమును స్పృశించినంతనే ఆత్మశాంతిని కలిగిస్తాయి.

★ ★ ★

అహంకారం అజ్ఞానానికి అనుంగుఖిడ్డ.

ధారావాహిక : మనస్సితి మారితే మారుతుంది పరిస్థితి - 3

సాధనాలక్ష్య సద్గుణాలు మన్స

అవసరాలు - కొరతలపై చర్చ జరిగేటప్పుడు సాధనాలను పెంపాందించుకునే ప్రయత్నం చేయాలనే సలహా వస్తుంది. ఇందులో దోషం ఏమాత్రమూ లేదు. పెరుగుతూ ఉన్న ఉపకరణముల సహాయంతో ఎన్నో ఉపయోగకరమైన పనులను చేయవచ్చు. వంద చేతులతో సంపాదించు, వెయ్యి చేతులతో ఖర్చుపెట్టు - అని ఆప్తజనులు ఆదేశం ఇచ్చారు. అనగా - వనరులను దుర్బినియోగం చేయమని కాదు, మంచి ఆశయాలతో కూడిన అభివృద్ధికి మాత్రమే వినియోగించమని అర్థం. సాధారణంగా ఎక్కువగా కూడబెట్టిన ధనం దుర్వ్యస్నాలకే దారితీస్తుంది. ఇతరులను ఈర్ద్వుకు గురిచేస్తుంది వారిని చెడుమార్గం వైపు ప్రేరేపిస్తుంది.

పాదరసమును జీర్ణించుకొనలేము. అది శరీరంలోని అంగములనుండి తన్నుకొని బయటకు వస్తుంది. ఇదే విధంగా ఏమాత్రం ప్రేరితమైన కొరకు సంపాదించబడే ధనం, లేదా దయాదాక్షిణ్యాలు లేని మానసిక స్థితిలో కేవలం విలాసాల వంటి దుష్పుయోజనాల కొరకు సంపాదించబడిన ధనం సర్వదా అనర్థాలనే ఉత్సవుం చేస్తుంది. దానివలన చెడు పరిణామాలే ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి. మండే మంటను ఎవ్వరూ గుడ్డలో మూర్యలేరు. సంసార నిర్వహణ కొరకు ఉంచబడిన డబ్బుకాక-తన స్వంత ఖర్చుకొరకు లేదా సరదా సంతోషాల కొరకు డబ్బును దాచుకోవటం చెడు పరిణామాలకే జన్మనిస్తుంది. సాధారణంగా - కలవారి పిల్లలు సోమరిపోతులుగా, పనిదొంగలుగా, దుర్భుణవంతులుగా తయారవుతారు. ఎంతోకాంత కష్టపడి సంపాదించబడిన భవనాన్ని ఏదైనా ఉపయోగకరమైన పనికి వినియోగించనప్పుడు నియంత్రణ ఏమాత్రం లేని స్వార్థం కొరకు దాచి ఉంచుకొనినప్పుడు - అనుకోకుండా దాని నుండి వచ్చే ప్రతిక్రియ డబ్బు దాచుకున్నవాళ్లనేగాక, దానిద్వారా ఏదో విధంగా ప్రభావితులైన వాళ్లను కూడ పతనం చేస్తుంది.

నిప్పియుత్యం, నిరుత్సాహం దురుపయోగం కంటే నష్టదాయకాలు. సోమరిపోతులు, పొరపాట్లు చేసేవారు, సాధారణంగా దరిద్రులుగానే మిగిలిపోతుంటారు. ఉత్సాహం లేకపోవుట వలన వారు విధ్య నభ్యసించలేరు. సభ్యతను క్రమశిక్షణతో ఆచరణలోకి తెచ్చుకోకపోవుటవలన వారు మొరటుగా, వెనుకబడిన స్థితిలో పడి ఉంటారు. ఈ దోషాలను, దుర్భుణాలను వారిలో నుండి తొలగించగల్లితే, వాళ్ల ప్రతిభకు కొత్త చైతన్యం వస్తుంది, వారు దారిద్ర్యం నుండి విముక్తి పొందగలరు. దారిద్ర్యం ఉన్నన్నిరోజులు వీళ్ల లేమికీ, అసంతోషానికి, అవమానాలకూ గురిఅవుతూ ఉంటారు. కాబట్టి, ఈ బాధలనుండి కూడ వీరికి విముక్తి లభిస్తుంది.

లేమిలో మనిషి బాధపడుతూ ఉంటాడు. జాగ్రత్తగా పరిక్షీస్తే అంతరాంతరాలలో ఎక్కుడో అణగిఉన్న కూడని ఆలోచనలు, పనుల వల్ల వ్యక్తి బాధలలో పడతాడు. కూలీనాలీ చేసుకునే జనం ఎంత కష్టపడి సంపాదించినా, వీళ్లకున్న చెడు అలవాట్లు మాదకప్రవ్యాయలు, తీరుగుబోతుతనం, జూడం వంటి వాటివలన, సంపాదించినదంతా ఖర్చుయిపోయి, మళ్లు “లేమితనం” లో చిక్కుకొని, జీవితాన్ని గడువుతుంటారు. వారి కుటుంబాలు కూడ ఈ అనోచిత్వపు వలయంలో చిక్కుకొని నలుగుతూ, నాశనమవుతుంటాయి. శ్రావికులలోనేకాక, ధనికులలో కూడ దీన్ని స్పష్టంగా చూడవచ్చు. వారినికూడ దురుపయోగం చేసే అలవాటు దుర్భుణాలకు, దుర్వ్యస్నాలకు బానిసను చేస్తుంది. వ్యర్థంగా డబ్బు ఖర్చుచేసే వాడి దగ్గర ఎటువంటి సంపదా నిలవదు. వాడిద్వారా ఉపయోగకరమైన అభివృద్ధి ఎంతమాత్రం జరుగదు.

మన దేశంలో ధనికులకు, విద్యాంసులకు, శక్తి సామర్థ్యాలు కలవారికి, కళాకారులకు కొదువలేదు. దేశంలో బీదలు, చదువురాని వారు ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ,

హృదయం నిర్వలం అయితే, ప్రతి పనీ పూజయే.

ప్రతిభావంతుల వర్గం కూడ పెద్దదే ఉన్నది. వారు తమ సాధనాలను సర్వతోముఖమైన అభివృద్ధికారకు ఉపయోగించి అభ్యాదయ మార్గంలో ప్రోత్సాహకరమైన వాతావరణాన్ని ఏర్పరచగలుగుతారు. మహాపురుషులను రెండు విధాలుగా మాత్రమే గుర్తించగలము. ఒకటి, వారు నమర్థతను సంపాదించానికి కలోరమైన ప్రయత్నంచేసి ఉంటారు. రెండవది, అందిన వరాలను వారు అభివృద్ధి పథంబైపు ఉదారంగా వినియోగించి ఉంటారు. ఈ రెండు అడుగులూ వేస్తేనే ఎవరైనానరే గొప్ప వ్యక్తుల పంక్తిలో కూర్చువటానికి అర్పుతారు. ఇటువంటి వ్యక్తుల సంభ్య పొచ్చగా ఉన్నచోట మంచితనానికి, సమర్థతకు ప్రగతి శీలతకు లోటు ఉండదు.

‘ఉదారత, ప్రామాణికత, పరపార్థపరాయణత’ - ఈ మూడు గుణములను సంపాదించుకొని, పెంపొందించుకున్న వ్యక్తి తాను సుఖంగాను, గౌరవప్రదంగానూ ఉండగల్గడమే కాక, తన కార్యకలాపాలద్వారా మొత్తం వ్యవస్థనే ముందుకు నడిపించగలడు.

రాబోయే శతాబ్దిలో ఉజ్జుల భవిష్యత్తును నిర్మించుకోటానికి ఏమేమి సంపదలు కూడ బెట్టుకోవాలి? సమృద్ధి ఏ స్థాయిలో ఉండాలి? ఎటువంటి యోజన, వ్యవస్థ చేసుకోవాలి? సమయం ఉంటే ఇటువంటి ఆలోచనలు చెయ్యటం మంచిదే. అవసరంకూడ. కానీ ప్రజల మనస్సులు కుంచించుకోయి, వారి దృష్టికోణం ఇలాగే ఉంటే - అప్పుడు మనం కోరినదానిని, ఉపయుక్తమైనదానిని పొందగలగటం శతాబ్దులలోనూ, సహస్రాబ్దులలోనూ సాధ్యం కాదు.

ఉపకరణాలు అవసరమైనవే, కానీ వ్యక్తిత్వం కన్నా గొప్పవి కావు. బీదదేశాలలోని ప్రజల ఎప్పుడూ సోమరిగా, నిష్పియంగా ఉంటారా అంటే, అటువంటి దేమీలేదు. వీళ్లకి ఏదో సాధించాలనే తవన లేదా అంటే - అదీ కాదు. వీళ్లలోకూడ కొంతమంది చదువుకున్నవారే, సామర్థ్యం గలవారే. అయినా, చాలీచాలని పరిస్థితులు వాళ్లని వదలిపెట్టవు. లేది, కష్టాలు, సంకటాలు, కుట్రలతో కూడిన వాతావరణం ఏదో వారిని చుట్టుముడుతుంది. వ్యక్తిత్వాన్ని మెరుగుపరుచుకోటానికి

చేసే ప్రయత్నంలో వచ్చే అడ్డంకులు కూడ ఇందుకు ప్రధాన కారణాలు. ఈ అడ్డంకులవల్ల వీళ్ల సంపాదించలేకపోవచ్చు).

మరోప్రకృతి సాధువులు, సజ్జనులు, సేవాభావం కల్గిన వ్యక్తులు లెక్కలేనన్ని సాధనాలతో, మంచి ఆశయాలతో, నవ్వుతూ నర్తిస్తూ జీవితాన్ని గడుపుతున్నారు. వీళ్ల ఎంతో కష్టతరమైన పరిస్థితులలో ఉన్నపుటికీ తమనితాము ఉడ్డరించుకోవటమేకాక ఇతరులను కూడ మైకి లేవనెత్తడంలోగానీ, ముందుకు నడిపించడంలోగానీ సమర్థులుగా ఉన్నారు. ఇటువంటి ఆదర్శవాదులతో, శిష్యులతో మన ప్రాచీన చరిత్ర విలసిల్లింది. సాధువులు, బ్రాహ్మణులు, వానప్రస్తులు పరిప్రాజకులు తమ దేశస్తుల స్థాయిని మెరుగుపరచారు. అంతేకాదు. వివిధ దేశాలలో అభివృద్ధిదాయకమైన, సర్వతోసంపన్నమైన, సుసంస్ఫూర్ఘవారితమైన వాతావరణాన్ని ఏర్పరచారు. పేదరికం దేనికి ఆటంకం కాదు. ఆ ముసుగులో దాగి ఉన్న అయ్యాగ్యతయే అంతటా కాలుష్యాన్ని వ్యాప్తిచేస్తుంది; పతన పరాభవాల వాతావరణాన్ని సృష్టిస్తుంది.

జ్ఞాదార్యం అత్యవసరం

శరీరం ఎంత అందంగా ఆకర్షణీయంగా ఉన్నా, దానిలో జీవచైతన్యం ఉన్నపుడే దాని ప్రతిష్ట, ఉపయోగం అనుభవంలోకి వస్తాయి. ప్రాణం లేనప్పుడు, ఎంతో గొప్ప ప్రేమను ప్రకటించే వాళ్ల కూడ దానిని తొలగించే విధానాల్ని అన్వేషిస్తూ ఉంటారు. మంచితనం శోభిస్తుంది. అది ఎంతో ఉపయోగకరమే, అవసరమే కానీ, అది శ్రేష్ఠమైన స్థితికి చేరుకోవాలంటే, తప్పనిసరిగా దానితోపాటు శిష్టాచారం, ప్రాణచేతన కలసి ఉండాలి.

సంపదతో రకరకాల సొకర్యాలను, ఉపకరణాలను ఏర్పరుచుకోవచ్చు. కానీ వాటిని సద్గ్యానియోగం చేసికోకపోతే ఆ సంపద రెండువైపులా పదునుగల కత్తి అవుతుంది. అది మనల్ని మనం రక్షించుకోవటానికి ఉపయోగపడుతుంది. లేదా ఇతరులను, తననుతాను హత్య చేయటానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఇటీవల జరిగిన పొరపాటు ఏమిటంటే - సంపదయొక్క గుణములను మాత్రమే కీర్తిస్తూ ఉండేవారు.

మనల్ని బంధించేవి వస్తువులూ, వ్యక్తులూ కాక - వాటిపై మనకున్న బ్రాంతి.

దాని సహాయంతోనే వ్యక్తి ప్రతిభను, ప్రతిష్టను పెంపొందించుకోవచ్చునని అనుకునేవారు. ఈ అభిప్రాయం నూటికి నూరుపాళ్లు భ్రమ. ఆ మాట నిజమైతే ధనవంతులు, సంపన్ములు, లోకానికి ఉపయోగరమైన ఎన్నో కార్యాలు చేసి ఉండేవారు. వెనుకబడినతనాన్ని రూపుమాపేవారు. సాధారణ ప్రజలను వెనుకబాటుతనం నుంచి, లేమినుంచి బయటపడవెయ్యటానికి కూడబెట్టిన ధనం సహాయపడితే, ప్రపంచపు రూపు రేఖలే మారిపోయేవి.

ప్రపంచంలో ఉన్న సంపదల నిల్వలను అందరూ కల్పి పంచుకొని తినగలిగితే, ప్రజలందరూ సుఖశాంతులతో కూడిన సర్వతోముఖ అభివృద్ధి సాధించేవారు. విలాసాలకోసం, కూడ బెట్టుకోవటంకోసం, లేదా అహంకారాన్ని ప్రదర్శించుకోవడం కోసం దానిని ఉపయోగిస్తే, అది వ్యాధం అవుతుంది. అనర్థాలను ఉత్సవంచేసే విపరీత వాతావరణాన్ని ఉత్సవం చేస్తుంది.

ఎనుగుపై అంకుశాన్ని ప్రయోగించకపోతే, అది పొలాలను ధ్వంసంచేస్తుంది, మొక్కలను ఊడబెరుకుతుంది, గుడిసెలను నేలమట్టం చేస్తుంది. అది కదం తొక్కుతున్నప్పుడు ఏ మనిషి ఎదురువచ్చినా వాడు దెబ్బతినవలసిందే. సంపద మత్తగజం లాంటిది. కనుకనే సంపద మీద ‘ఉదారత’ అనే అంకుశాన్ని ప్రయోగించాలి. జలపాతపు నీటిని సరియైన దిశలోకి మళ్లించకపోతే, అది వరదగా ఉధృతరూపం ధరిస్తుంది.

ప్రస్తుతం వాతావరణంలో అన్నిటికన్నా గొప్ప అనర్థం ఒకటి ఉంది. ప్రతివ్యక్తి తాము సంపాదించుకొన్న సంపదను తాము మాత్రమే అనుభవించాలనే కోరిక. ఈ ధోరణి కొనసాగితే, దీని దుష్పరిమాణాలు భయంకరంగా ఉంటాయి. పొట్టకు ఒక పరిమితి ఉంది. అది నిండిన తర్వాత కూడ, అవసరంలేని ఆహారాన్ని దానిలో నింపుతూ ఉంటే చిక్కులు రాక తప్పదు. డోకులు, విరేచనాలు, కడుపునొప్పి మొదలైన బాధలు తప్పవు. ఒక్క విషయం ఖచ్చితంగా గుర్తుంచుకుంటే, మిగతా నీతి నియమాలు వాటంతట అవే చక్కబడతాయి.

అదేమిటంటే - నీతిమార్గాన సంపాదించినది సత్పువృత్తి సంవర్ధనకు మాత్రమే ఉపయోగపడాలి.

డబ్బుమాత్రమే కాక - సమర్థత, యోగ్యత, చదువు, వైపుళ్యం మొదలైన ఇతర అర్థాత కూడ సంపద క్రిందికే వస్తాయి. వాటినికూడ అపరిగ్రహ ప్రపుత్తితో వినియోగించాలి. పతనాన్ని నిరోధించడానికి, ఉన్నతిని పెంచడానికి వాడాలి.

భౌతిక క్షీత్రంలో మూడు రకాలైన సంపదలను ప్రగతికారకాలుగా పేర్కొనవచ్చు. సమృద్ధి, సమర్థత, వైపుళ్యం - ఇవి ఆధారంగా వ్యక్తి గౌరవం, సమాజ గౌరవం పెరుగుతాయి. ఇది సత్యమే! కాని ఒక్క పరతు - వీటిమీద నైతికత, సామాజికత, సద్గావనల అంకుశం యొక్క ప్రయోగం సదలకూడదు. కొంచెమైనా సరే, లంచగొండితనం అక్రమాలు లేకుండా ధనం సంపాదించాలి. అదికూడ తన స్వంతమని భావించరాదు. మనిషి సంఘజీవి. అతనియొక్క అభివృద్ధి మొదటినుంచి చివరిదాకా, ఇతరుల సహకారం మీదనే ఆధారపడి ఉంది. ఎవరినుండి అయితే పొందామో, వారికి తిరిగి చెల్లించాలి. అలా కానప్పుడు అది దోషిడీ అవుతుంది. అప్పుడు అప్పు తీర్చుటం, ప్రత్యుపకారం చెయ్యటం, కృతజ్ఞత చూపించటం వంటి మార్గాలు పూర్తిగా మూసివేయబడినట్టే! ఈ స్థితిలో ప్రపంచంలో రెండే రెండు వర్గాలు మిగులుతాయి. ఒకటి దోషిడీ దారుల వర్గం. రెండవది దోషిడీ చేయబడేవారి వర్గం. అప్పుడు సహకారం, భాగస్వామ్యం, సమానత్వాలకు తావు ఉండదు.

జీవితంలో భావ సంవేదనలకుగానీ, ఆలోచనలలో ఉదారతకుగానీ చోటులేకపోతే, అరాచకత్వం పెచ్చుమీరుతుంది. సమర్థులైనవారు పీడిస్తూ ఉంటే, అసమర్థులు పీడింపబడుతూ ఉంటారు. “పెద్ద చిన్న చేపను మింగటం” అనే ఈ న్యాయం మనష్యులకు వర్తిస్తే - మనిషిని దైవత్వానికి వారసుడుగా ప్రాణికోటిలో సర్వోచ్చస్థానాన్ని పొందటానికి ఎటువంటి అవకాశమూ ఉండదు. “సంపాదించేవాడే తినటానికి అర్థుడు” - అనే సూత్రం ఆచరింపబడి, ఈ ప్రపంచంలో అసమర్థులు, బలహీనులు, తెలివిలేనివారు జీవించటానికి అర్థతలేనివారు

సామాన్యంగా జీవించు. అసామాన్యంగా ఆలోచించు.

అవుతారు. ఇటువంటి స్థితి వన్నే, 50 శాతం ప్రజలు తమ జీవితాన్ని అంతమొందించుకోవలని వస్తుంది. అప్పుడు ముసలివాళ్లకు జీవించే అర్థాత ఎలా ఉంటుంది? అప్పుడు ఈ ప్రపంచమంతా తోడేళ్ల తోడేళ్లను చీల్చి చెండాడి తినే దృశ్యాలతో నిండిపోతుంది. తద్వారా ఈ ప్రపంచం ఎంత బీభత్సమవుతుంతో!

ఇంటిలో సమర్థుడు సంపాదిస్తాడు. ఆ సంపాదనతో కుటుంబ సభ్యులంతా గడువుతుంటారు. ఇది భాద్యత. ఇది సంప్రదాయం. ఇది ఉదారత. ఇది సహవితరణ. ఇది పుణ్యం. ఇది మానవ గరిమకు అనుగుణమైన పద్ధతి. సంపదను నలుగురూ కలిసి మెలిసి ఉపయోగించుకున్నప్పుడే అది సార్థకమవుతుంది. ఈ మార్గాన్ని అవలంబించితే కొండలను ఎత్తుపెచ్చు, ఎత్తినవాటిని మోసుకుని ముందుకు సాగసూపుచ్చు.

భారతీయ ధర్మశాస్త్రంలో గో గ్రాసం, ప్రతిరోజూ పంచ యజ్ఞములు నిర్వహించుట నియమంగా చెప్పబడ్డాయి. మహామృదీయులలో “జకాత్”, సిక్కులలో “కదా-ప్రసాద్” అనే కార్యక్రమాలద్వారా ప్రతిరోజూ దానం చేసే సంప్రదాయం ఉంది. సమయమే సంపద. ఉపకరణములు కూడ సంపత్తియే.

ఈ రెండూ ఎంతో కొంత ప్రతి ఒక్కరూ కల్గి ఉంటారు. నంతోషకరమైన వాతావరణం ఉంటే ఇంకచెప్పవలసిందేముంది? కానీ విసుగు బాదరబందీల మధ్య నివసించవల్సివన్నే - అప్పుడుకూడ సౌకర్యాలు, సాధనాలు కొంత తగ్గించుకొని, సంపదలో కొంత భాగాన్ని నియమిత రూపంలో పరమార్థ కార్యాలకు వినియోగించాలి. ఇందులో పిసినారితనం, లోభం చూపితే, మానవీయ గరిమదిగజారిపోతుంది.

దానం చెయ్యటం ధర్మం, అధర్మమూ కూడ! కత్తితోటి పుణ్యమూ చెయ్యపచ్చ, పాపమూ చెయ్యపచ్చ దానగుణాన్ని భావ సంవేదనలతో, అలోచనల సంస్కరణతో జోడిస్తే, యుగధర్మాన్ని నిర్వహించటానికి, ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తు నిర్మాణానికి అవకాశం లభిస్తుంది. అలా కాకపోతే ధూర్తులు మూర్ఖులను రకరకాల కుంటిసాకులు చెప్పి మోసగించి దీన్ని పుణ్యంగా చెప్పుకుంటారు. ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తుని నిర్మించుకోవటమనే గొప్ప యోజన, మనస్సులోనూ మన్సిష్మంలోనూ ఆదర్శవాదం, భావసంవేదనలను పండించకుండా అమలు జరగదు.

★★★

జీవితం ప్రభు సేవలో

తీర్థరాముడు తపోమయమైన జీవితాన్ని గడువుతూ కష్టపడి చదువుకొనేవాడు. అన్ని తరగతుల పరీక్షలలో ఎప్పుడూ ప్రథమలైటిలోనే వస్తూ ఉండేవాడు. తన యోగ్యతను అతడు తనకోసం ఎప్పుడూ ఉపయోగించుకోలేదు. ఎం.ఎ. పరీక్షకు ప్రవేశపుత్రం పంపేటవుడు కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ (అతడు ఆంగ్లేయుడు) అతని శ్రద్ధ, పట్టదల, యోగ్యత, ప్రతిభ మొదలైన గుణాలు చూచి మెచ్చుకొని ఇలా అన్నాడు - ‘తీర్థరామ్, నీపేరు ఐ.సి.యస్ పరీక్షకు ప్రాసి పంపమంటావా?’

తీర్థరాముడు కొంచెనేపు ఆలోచనలో మునిగిపోయాడు. అతని కళలో నీరు తిరిగింది. అప్పుడూరిత నేత్రాలతో అతను ఇలా అన్నాడు - ‘ఇంత కష్టపడి సంపాదించిన నా ఈ జ్ఞాన భాండాగారాన్ని నేను ధనవంతడనయ్యేందుకు ఖర్చు పెట్టిలేను. నేను ఆర్థించిన ఈ జ్ఞాన సంపద నాకు, నా తోచివారికి సుఖాన్ని చేకూర్చాలి. నా ఉద్దేశ్యం ఇదే.’

‘అయితే ఎం.ఎ అయిన తరువాత ఏమి చేయదలుచుకున్నావు?’ ప్రిన్సిపాల్ మల్లీ ప్రశ్నించాడు. ‘నా జీవితం అంతా ప్రభు సేవలో వినియోగిస్తాను. మానవాళికి సేవచేస్తాను.’

వివేకశేలి అయిన తన శిష్యుని అభిప్రాయాలను విని ప్రిన్సిపాల్ ఆశ్చర్యచక్కిత్తుడైనాడు, ముగ్గుడైనాడు. తీర్థరాముడు పరీక్షలో ఉతీర్థుడైనాడు. తరువాత వేదాంతాన్ని అనుష్ఠాన పూర్వకంగా అధ్యయనం చేశాడు. ఆజన్మాంతం సమాజసేవాపరాయణాడై స్వామిరామతీర్థగా గణతికెక్కాడు.

న్యాయార్జీతమే అందిస్తుంది నాణ్యమైన బ్రతుకును.

ధారావాహిక : యువతరానికి మేలుకొలుపు - 3

సమాగ్రీ జీవన ద్వర్షానం - చేతుల్యద్ర ప్యార్మాప్రార్థం

మన కర్మలకు ఆధారాలు నాలుగు

పురుషార్థ చతుష్పథయంలోని భావం ఏమంటే - మన పురుషార్థమంతా, మన కార్యశారత అంతా ధర్మం, అర్థం, కామం, మోక్షం అనే నాలుగు బిందువులపై ఆధారపడి ఉండాలి. విద్యాంసులైన మనీషులు లోతయిన చింతన - మననముల తర్వాత మన కర్మలకు ఈ ఆధారాలు నాలుగింటినీ నిర్ణయించారు. ఉత్తములూ, శీలవంతులూ, సంస్కరవంతులూ, పరిష్కారులూ అయిన వ్యక్తులతో కూడిన సమాజ నిర్మాణానికి వారు మనకు ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షములనే వారసత్వాన్ని అందించారు.

ధర్మం అంటే మనిషి కర్తవ్యం

ధర్మం దానికి తొలిమెట్టు. ఆ తర్వాత అర్థ కామాలు. చివరికి మోక్ష ప్రాప్తి. నేడు మనం ధర్మానికి నీళ్లు వదిలాం. అర్థ కామాలలో మనిగి తేలుతున్నాం. మోక్షాన్ని అన్మేషించడంలో పెదదారి పట్టాం. మరి చిరంతనమూ, శాశ్వతమూ అయిన సుఖం మనకు ఎలా లభిస్తుంది? ఈ స్థితిలో అశాంతి, స్తుత మాత్రమే అందుతాయి.

ధర్మం ఏదో ఒక ఉపాసనా విధానం కాదు. అది ఒక విలక్షణమైన విరాట జీవన చర్య. అది జీవించే కళ. బుషి పరంపర ద్వారా నీరు పెట్టబడి, అవతారాలద్వారా, మహాపురుషుల ద్వారా సంరక్షించబడిన ధర్మమనే మహావృక్షం సనాతన కాలంనుండి పల్లవిస్తూ, పెంపాందుతూ వస్తున్నది. దీనిలో 'స్వ' (తనది) అనే స్పాధం లేదు. ఈ ధర్మం గొడుగు నీడలో విశ్వమంతా 'జీవేత్ ఏవం జీవయేత్' (జీవించు, జీవించినివ్వు) అనే సిద్ధాంతాన్ని అనుసరిస్తూ సుఖ శాంతులతో పాంగిపారలుతూ, జీవితంలో ఆనందాన్ని అనుభవిస్తుంది. దేశ విదేశాలలో వ్యాపించిన అనేకానేక మతాలు, ఉపాసనా విధానాలు, కర్మకాండలు సహజీవనం చేస్తూ, తమ సాంస్కృతిక

నైతిక మూల్యాలను పెంపాందించుకోవడమే ధర్మం యొక్క మూల ఉద్దేశ్యం. దీనినే హిందుత్యమనికూడ అంటారు. ధర్మమే మనిషి యొక్క సమస్త కార్యకలాపాలనూ సంచాలన చేస్తుంది; పరిపుష్టమైన సమాజ వ్యవస్థకు ఆలంబనాన్ని ప్రదానం చేస్తుంది. వ్యక్తి, కుటుంబం, సమాజం, లేదా జాతి ధర్మంనుండి వైదొలగి అధర్మ కార్యాలలో మనిగిపోతే - అది తన కాళ్లను గొడ్డులితో నరుకుకోవడమే అవుతుంది.

ధర్మం అంటే కర్తవ్యం. మనిషికి మనిషిపట్ల కర్తవ్యం; ఇతర ప్రాణులపట్ల కర్తవ్యం; చెట్టు చేమల పట్ల, పర్యావరణంపట్ల కర్తవ్యం; సమాజంపట్ల, జాతిపట్ల కర్తవ్యం. పూర్తి నిష్ఠతో, నిజాయితో, నిస్పాద్ధ భావంతో తన కర్తవ్యాన్ని పాటించడమే నిజమైన ధర్మం. ఇదే మానవ ధర్మం. హిందువయినా ముస్లిం అయినా, సిక్కు అయినా క్రీస్తువుడయినా, పార్సి అయినా యూదు అయినా - ప్రతి మనిషికి ఇది సమానమే.

తీసుకున్న దానికన్న ఎక్కువ ఇప్పు

ధర్మం తర్వాత రెండవ స్థానం అర్థానిది. అర్థం లేనిదే, ధనం లేనిదే ప్రవంచం వని సాగదు. జీవన ప్రగతికి మూలాధారం ధనం. వృత్తి - ఉద్యోగాలు, వ్యాపారం, వ్యవసాయం మున్సుగు పనులన్నింటికి ధనం అవసరం అవుతుంది. అంతే కాదు. ధార్మిక కార్యాలు, అనుష్టానాలు అన్నీ ధనం ఆధారంగా సాగుతాయి. ధన సంపాదన మనిషికి పవిత్ర కర్తవ్యం. ధనం ద్వారా మనిషి ప్రకృతిలోని విశాల సంపదను తన కోసం, మొత్తం సమాజం కోసం వినియోగిస్తాడు; ఆ సంపదను పెంచి పోషిస్తాడు. అయితే, ఇందుకోసం ధర్మాచరణ అనే మూలాధారం అవసరం. ధర్మాన్ని కాదని ధనాన్ని సంపాదించే మనిషి ఒకప్రకృతి సంపదను అవివేకంగా దోచుకుని పర్యావరణ సమతూకాన్ని నాశనం

నిప్పురవ్వ అరణ్యాన్ని దహిస్తుంది. సత్యాంగత్యం అజ్ఞానాన్ని దహిస్తుంది.

చేస్తాడు; మరోప్రక్క - తన క్షణిక లాభంకోసం భ్రమలో పడి తనకూ సమాజానికి ఎన్నోన్నో రోగాలనూ, కష్టాలనూ శృంగారాడు. ఇదంతా నేడు జరుగుతూన్నదే. ప్రకృతినుండి, సమాజంనుండి తీసుకున్నదానికన్న ఎక్కువగా వాటికి ధన సంపాదనద్వారా ఇవ్వాలి. ధర్మం చూపే మార్గం ఇది. మన యజ్ఞ పరంపర ఈ ఉత్సవాల్ల భావనపై ఆధారపడి ఉంది.

త్యాగభావంతో అనుభవించు

ధర్మ, అర్థముల తర్వాత కామానికి మూడవ స్థానం ఇచ్చారు. కామం ధర్మ అర్థములు రెండింటినీ ఆశ్రయించాలి. కామం జీవితానికి ప్రాణశక్తి. మనిషిలో కామన లేకపోతే, ఏదో చేయాలనే ఏదో పొందాలనే లాలన లేకపోతే - అతడు జీవచ్ఛవం అయిపోతాడు. ప్రగతి చక్రమే నిలిచిపోతుంది. కామేచ్చవల్ల ప్రేరితుడై, మనిషి పలు విధములైన ఆవిష్కరణలు చేస్తాడు; భౌతిక సుఖ సాధనాలను తయారుచేస్తాడు; వాటివల్ల బహుమఖ ప్రగతిని సొధిస్తాడు.

అయితే మన ధర్మ గ్రంథాలు ‘తేన త్వేన భుంజీధా’ అనే మంత్రాన్ని మనకు ఇచ్చాయి. త్యాగ భావంతో భోగాలను అనుభవించు. ప్రపంచంలో ఉన్నదంతా సమాజం కోసమే. ధర్మానికి అనుగుణంగా, వివేకవంతమైన ఆలోచన ఆధారంగా దీనిని వినియోగించు. మొదట త్యాగం చెయ్యి. ఇతరులందరి గురించీ శ్రద్ధ తీసుకో. ఆతర్వాత నీవు అనుభవించు. ఇతరులకు తినిపించి, ఆ తర్వాత నీవు తిను. కామాన్ని, నీ ఇచ్చులూ లాలసలూ అన్నిటినీ మించినవని భావించి, వాటి బరువుతో సమాజాన్ని ముక్కెళ్కులు చేయకు. ఆ పని చివరికి నీ సర్వాశాసనానికి కారణం అవుతుంది.

ధర్మానికి లోబడి అర్థ కామాలు

మోక్షం యొక్క స్థానం చివరిది. మన అర్థ కామాలు ధర్మంద్వారా సంచాలన చేయబడినపుడే మనకు మోక్షం లభిస్తుంది. అప్పుడే నలువైపులా సుఖ శాంతుల సామ్రాజ్యం విస్తరిస్తుంది. ధర్మానికి అనుగుణంగా ఆచరణ జరపకపోతే మనకు అర్థం - సుఖం లభించవచ్చు; కానీ, మనస్సు కలుపితం

అయితే, అశాంతి విజృంభిస్తే - మోక్షం ఎలా లభిస్తుంది? బాహ్య దృష్టికి మనం ధన ధాన్యాలతో, వైభవంతో, సిరి సంపదలతో తులతూగుతున్నట్లు కనిపించవచ్చు. కానీ - అనాగరికంగా, సంస్కారరహితంగా ఉన్నందువల్ల మనం ఆర్థికంగా కూడ తీప్రంగా నష్టపోతాము. వాస్తవానికి - దారిద్ర్యం అనబ్యతకు ప్రతిక్రియ మాత్రమే. సోమరి, తప్పుచేసేవాడు, దుర్గణాలు కలవాడు, దుర్వ్యసనాలు కలిగినవాడు అయిన మనిషి తగినంతగా ధనం సంపాదించలేదు; కొంత సంపాదించినా దాన్ని మత్తు పదార్థాలలో, దుబారా భర్మలో సర్వాశాసనం చేస్తాడు. ఎల్లావేళలూ మనస్సులో భయం, అశాంతి అతడిలో తిష్ఠపేసి ఉంటాయి. అలాంటి స్థితిలో మోక్షం గురించి ఆలోచించడం అర్థరాత్రి సూర్యాంజ్ఞి వెడకడమే.

వివేకానందుని సందేశం ఇదే

నేడు మనిషిలోని మానసిక అశాంతికి, సమాజంలో వ్యాపించి ఉన్న రకరకాల చెడుగులకూ, ఆధి - వ్యాధులకూ మూల కారణం ఒకడే. మనం ‘పురుషార్థం వత్సప్యయం’ అనే స్వార్థ వారసత్వాన్ని ముక్కెళ్కులు చేశాము; దాని పవిత్రతను భగ్గం చేశాము; ధర్మంయొక్క వాస్తవిక శాశ్వత స్వరూపానికి నీళ్లు వదిలాము. ధర్మానికి విముఖం కావడంవల్ల మన కార్యకలాపాలన్నీ మనల్ని పతనపు గోతిలోకి తీసుకువెళుతున్నాయి. ఆరోగ్యప్రదమూ, పరిపుష్టమూ, సమరసమూ అయిన సమాజాన్ని తిరిగి నిర్మించేందుకై మనం ధర్మంయొక్క శాశ్వత ఆధారాన్ని స్వీకరించవలసి ఉంది. దానిలోనే మన శ్రేయస్సా, సమాజ శ్రేయస్సా ఇమిడి ఉన్నాయి. యువతరానికి మహానాయకుడు స్నామి వివేకానంద ఇస్తాన్న సందేశం ఇదే, ఆదేశం ఇదే.

పురుషార్థ వత్సప్యయంలోని మూల భావనను అవగాహన చేసుకున్నపుడే మనం మన వ్యతిరేక జీవన చర్యను సరైన దారిలో పెట్టగలుగుతాము.

★★★

నిన్నార్థంగా తన జీవితాన్ని ఇతరులకు అంకితం చేయగలిగినవాడికి ఏనాడూ ఏ లోటూ ఉండదు.

ధారావాహిక : దివ్యజీవన దర్శనం - 26

ట్రైక్లో భ్యాగమికి యొగత్తు - 2

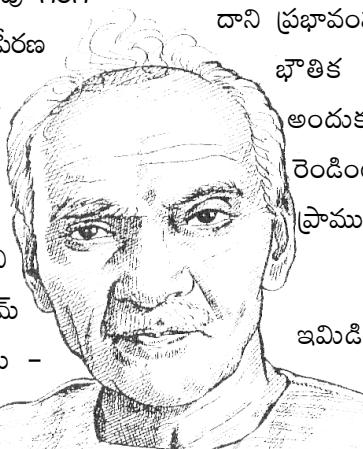
భారతమాత విగ్రహం

శ్రీరామ్ పగలు గంగ ఒడ్డున ప్రయాణించారు. మణికర్ణికా, దశాశ్వమేధ ఘుట్టల మీదుగా వెళ్లి కాశీ విశ్వ నాథుని దర్శనం చేసుకున్నారు. సాయంత్రం అయింది. అలసిపోయి తన కుటీరానికి వచ్చి పడుకున్నారు. ఉదయం నిద్ర లేచారు. వారణాసిలోకూడ ఆయనకు ఉదయం అంటే రాత్రి రెండు గంటలు. గంగా స్నానం చేశారు. ధ్యానం - పూజ, అనుష్ఠాన జపం పూర్తయేసరికి సూర్యోదయం అయింది. కొంతసేవ గంగ ఒడ్డున నడిచారు. విశుద్ధ కుటీరంపైపు వెళ్లారు. ఏదో ప్రేరణ తనను ఆ కుటీరంపైపు తీసుకువెళుతూన్నట్లు అనుభూతి పొందారు.

ఆ రోజున కుటీరంలో ఎక్కువమంది లేరు. బాబా విశుద్ధానంద దగ్గర సలుగురైదుగురు కూర్చొని ఉన్నారు. వారు లేచి వెళ్లిపోయిన తర్వాత, శ్రీరామ్ కొంత దగ్గరకు జరిగారు. బాబా ఇలా అడిగారు - “సువాననను సృష్టించే విద్య నేర్చుకోవాలని నీకుకూడా కోరిక ఉన్నదా.” శ్రీరామ్ లేదన్నట్లు తల అడ్డంగా ఊపారు. బాబా ఆయన ముఖాన్ని తేరిపొర చూస్తున్నారు - మరి ఏమి కావాలి అన్నట్లు. యువ సాధకుడు ఇలా అడిగారు - “మీరు శూన్యం నుండి ఏ వస్తువును అయినా సృష్టించగలరా?”

“నేను సృష్టించేది ఏముంది? దాన్ని రాజరాజేశ్వరి ఎప్పో సృష్టించింది. కణకంలో ఆమె సృష్టించిన వస్తువులన్నీ ఉన్నాయి. ఒక్కాక్కు కణంలో సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, మొత్తం బ్రహ్మండమంతా దాగి ఉంది. విశ్వనాథుని అనుగ్రహం ఉంటే - వాటిని ఇప్పుడే ఇక్కడే వ్యక్తం చేయవచ్చు” - అని బాబా జవాబిచ్చారు.

కొంచెం ఆగి వారిలా అన్నారు -

“యోగంలోని ముఖ్య వస్తువులు స్ఫూల నేత్రాలకు కనబడవు. మహాత్మరములు, సారభూతములు అయినవి స్ఫూల దృష్టికి అందవు. సూక్ష్మ జగత్తులో, కారణ జగత్తులో వాటిని చేతన ద్వారానే తెలుసుకోగలుగుతాము, పట్టుకోగలుగుతాము. విజ్ఞానం చేసే అధ్యాతాలు ప్రత్యక్షంగా కళకు కనిపిస్తాయి. వాటికి వాటి నియమాలు ఉన్నాయి. యోగ విద్యకు దాని రహస్యాలు ఉన్నాయి. ప్రాచీన కాలంలో మన దేశంలో యోగ విద్య ప్రచారంలో ఉండేది. పల్లిపల్లెల్లో, ఇంటింటా ఈ విద్యను తెలుసుకున్నవారు ఉండేవారు.

దాని ప్రభావంపల్లనే భారతవర్షం ఆధ్యాత్మిక రంగంలో, భౌతిక రంగంలో ఔన్నత్య శిఖరాగ్రాలను అందుకున్నది. మేము ప్రయోగిస్తున్న విద్యలో రెండింటికి సమస్వయం ఉంది. విజ్ఞానం నేడు ప్రాముఖ్యం ఇస్తూన్న శక్తికి మూలం సూర్యుడే.

“సూర్య కిరణాలలో స్ఫూల పదార్థాలన్నీ ఇమిడి ఉన్నాయి. వాటిని ఎలా బయటికి ప్రకటించవచ్చునో నేను చెపుతాను.”

ఇలా చెప్పి, బాబా ఒక సేవకుణ్ణి కేకవేశారు. లోపల ఉన్న ఒక లెన్సును (దుర్బిణి యంత్రం) తెమ్మని అతడికి చెప్పారు. శ్రీరామ్ కూర్చొని మౌనంగా చూస్తున్నారు. “నీకు ఏ వస్తువు కావాలి?” - అని బాబా అడిగారు.

‘భారతమాత విగ్రహం’ - అని శ్రీరామ్ అన్నారు. బాబా గది మూల ఉన్న ఒక అంగూర పళ్ళ డబ్బాలోనుండి కొద్ది దూడి తెమ్మున్నారు. అంగూర పళ్ళ ప్యాకింగ్ కోసం డబ్బాలో ఉంచిన కొద్ది దూడిని లాగి, శ్రీరామ్ బాబాకు ఇచ్చారు. ఆయన ఆ దూడిలోని ఒక పింజను తన ఎదుట ఉంచారు. లెన్సు తీసుకున్నారు. కిటికీ వద్దకు వెళ్లి నిలబడ్డారు. కిటికీనుండి వస్తూన్న వెలుగును లెన్సుద్వారా కేంద్రికించి, బాబా ఆ వెలుగును దూడి పింజపై

ఎవరిమీదా ఆధారపడకు. నీవు చేసే సత్కర్మలపై ఆధారపడు.

ప్రసరింపజేశారు. కొద్ది క్షణలలో దూడి మారణాగింది. మొదట అది గట్టిపడింది. తర్వాత రాయిలా మారింది. రాతిలోని వివిధ కోణాలనుండి ఆకారాలు వెలికి రాసాగాయి. కొన్నిటినుండి కొద్దిగా, మరికొన్నిటినుండి పొచ్చుగా. చూస్తూ ఉండగానే ఆక్షఫ్ సుమారు అయిదు అంగుళాల ఎత్తుగల భారతమాత విగ్రహం తయారైంది. సింహావాహిని అయిన భారతమాత. ప్రక్కన ధ్వజం. కుడిచేయి అభయముద్రలో. ఎడమచేయి సింహం వీపుమీద.

“దీన్ని తాకి చూడు” - అని బాబా అన్నారు. శ్రీరామ్ దాన్ని తాకి చూచారు. అది పక్క గ్రానైట్ రాతితో తయారైనట్లు కనిపించింది. స్వామీజీ ఇలా అన్నారు - “దీన్ని నీవద్ద ఉంచుకోవచ్చ. ఇది ఎల్లకాలం ఇలాగే నిలచి ఉంటుంది. దీనిలో ఎలాంటి వికృతి రాదు.”

ఈ ప్రదర్శన తర్వాత శ్రీరామ్ ఇలా అన్నారు - “బాబా! సూర్య విజ్ఞానంద్వారా దేన్ని అయినా ఉత్సత్తి చేయవచ్చుకదా. దేశంలో వ్యాపించి ఉన్న దారిద్ర్యాన్ని, ఆకలిని, రోగాలనూ దీనిద్వారా ఎందుకు పరిష్కరించకూడదు? లక్షల కోట్లమందికి భోజనం, రోగులకు సౌష్ఠవాలూ తయారు చేయవచ్చుకదా?”

బాబా ఇలా జవాబిచ్చారు -

“నీ భావన పారమార్థికమే. కానీ, అలోకిక శక్తులు ఉన్నది లోకిక జగత్తును మార్చడానికి కాదు. ప్రజల ప్రారబ్ధాన్ని మార్చడానికి, కర్మఫల నియమాన్ని తలక్రిందులు చేయడానికి దివ్యశక్తులను వినియోగిస్తే - దానివల్ల ప్రపంచ వ్యవస్థ గమనానికి అవరోధం కలుగుతుంది.”

చిన్నచిన్న స్వార్థాల పూర్తికీ, లోకిక సమన్యల పరిష్కారానికి సిద్ధులను ఎందుకు వినియోగించకూడదో శ్రీరామ్ కు అర్థమయింది.

శ్రీరామ్ ఆతర్వాత తన నివాసానికి తిరిగివచ్చారు. వారణా సంగమం వద్ద మహావారుణీ మేళాకు సన్నాహాలు జరుగుతున్నాయని ఆయనకు తెలిసింది. మేళా జరిగే స్థలంలో వరణ (వరుణ) అనే ఉపనది గంగయొక్క అసి అనే పాయలో కలుస్తుంది. ఆ కారణంగా ఆ తీర్థం పేరు వారణాసి లేక

వరణసంగమం అయింది.

సిద్ధిమాతతో సమావేశం

శ్రీరామ్ ఆ సంగమం యూత్రకు బయలుదేరారు. సంగమ స్థలం దారిలో వారణానది ఒడ్డున రెండు శివాలయాలు ఉన్నాయి. ఒకటి వశిష్టశ్వర ఆలయం. మరొకటి బుతేశ్వర ఆలయం. నేడు సంగమం పరిసరాలలో జనసంఖ్య బాగా ఉంది. కానీ, ఆరోజుల్లో ఆ స్థలం నిర్జనంగా ఉండేది. ఒకరో ఇద్దరో సాధువులు వచ్చి ఉండేవారు. కుటీరాలు కాని, భవనాలు కాని, ఆశ్రమాలు కాని లేవు. గంగ ఒడ్డున కాని, ఏదైనా ఆలయం దగ్గర కాని సాధువులు బస చేసేవారు. వశిష్టశ్వర ఆలయం దగ్గర స్వామి శంకరానంద్ అనే సన్యాసిని శ్రీరామ్ కలుసుకున్నారు. సంభాషణ సాగింది. మాటల సందర్భంలో స్వామి విశుద్ధానంద ప్రస్తావన వచ్చింది. ఆ సందర్భంలో స్వామి శంకరానంద ఒక విదుషీమణి గురించి పేర్కొన్నారు.

బంగాలీ టోలాలోని భాలిన్స్పుర్ వీధిలో ఒక మామూలు ఇంటిలో ఆమె నివసిస్తారు. జనంతో కలియడం అరుదు. తన సాధనలో, భజనలో నిమగ్నం అవుతారు. ఎవరితోనూ పరిచయాలు పెట్టుకోరు. ప్రజలు ఆమెను సిద్ధిమాత అని పిలుస్తారు. విలక్షణమైన ఈ సంగతులు విని, శ్రీరామ్ ఆమెను కలుసుకోవడానికి వెళ్లారు. సిద్ధిమాత మొదట కలుసుకోవడానికి అయిష్టత తెలిపారు. ప్రజ శ్శైతంసుండి వచ్చారనీ, గాయత్రీ ఉపాసకులనీ తెలిసిన తర్వాత కలుసుకోవడానికి సహజంగా అంగీకరించారు.

సంభాషణ సమయంలో ఆమె తన ముఖాన్ని కప్పుకున్నారు. ఆమె శ్రీకృష్ణుని భక్తురాలు. తన ఆరాధ్య దైవాన్ని చూచిన తర్వాత మరెవరినీ చూడకూడదని ఆమె వ్రతం తీసుకున్నారు. ఏ కళ్ళతో తన ఇష్టదైవాన్ని చూశారో, ఆ కళ్ళతో ప్రాపంచిక వ్యక్తులను చూడకూడదన్నది ఆమె నియమం. ఈ భావనిష్టను హేతువాదం సమర్థించకపోవచ్చ. అయినా, భావన భావనయే. శ్రీరామ్కు ఈ నిషేధం తప్పని అనిపించలేదు. ఆయన సిద్ధిమాత గురించి వివరాలు నేకరించారు. అవి ఆయనను పరవశింపజేశాయి.

ప్రణవం (ఓం)లోనుండి సృష్టి వచ్చింది. ప్రతిరోజు ప్రణవాన్ని ఉచ్చరించి, అందులో నీ మనసును లయం చేసుకో.

సిద్ధిమాత సుమారు ఇరవై సంవత్సరాలుగా కాశీలో నివసిస్తున్నారు. ఈ కాలంలో ఆమె ఏ సాధువుతోనూ సత్యంగం చేయలేదు. ఏ సాధువునూ దర్శనం చేసుకోలేదు. ఆమె బెంగాలులో జన్మించారు. కాశీ వచ్చిన తర్వాత ఆమె తమ జన్మస్తలాన్ని తిరిగి చూడనేలేదు. కాశీలోకూడ ఆమె దినచర్య గంగాస్నానం, దైవ దర్శనం, భజన - పూజలకే పరిమితం అయింది. సాధారణంగా ఆమె ఎవరితోనూ మాట్లాడరు. ఏ కారణంవల్లనో కాని - సాధనా సమయంలోని తన అనుభవాలను శ్రీరామ్కు వినిపించడానికి ఆమె ఉత్సాహపడ్డారు.

సాధనపట్ల ఆమె ఏకైక నిష్ఠ శ్రీరామ్ను గద్దడుట్టి చేసింది. ప్రజారంజనవల్ల సాధన మార్గంలో ఆటంకం ఏర్పడుతుందని ఆయనకు అనిపించింది. భ్యాతి, కీర్తి, ప్రచారాలకు దూరంగా ఉండాలని ఆయనకు తోచింది. ఆయన మనసులో ఇలాంటి ఆలోచనలు నుక్కు తిరుగుతూ ఉండగా - సిద్ధిమాత ఇలా అన్నారు -

భక్తిమార్గాన్ని అనుసరించే వ్యక్తులు ప్రజలతో పరిచయాలు పెంచుకోవడానికి ఏమాత్రం అనస్కి చూపకూడదు. అయితే మీ మార్గం ఇందుకు భిన్నమైనది. మీ మార్గంలో భక్తితోపాటు జ్ఞానం, కర్మల సమన్వయం ఉంది. మీరు ప్రజలకు శిక్షణకూడ ఇష్టవలసి ఉంటుంది. కనుక - నావలె నిషేధం విధించే ఆలోచన చేయకండి. ఈ నిషేధం మీకు కాదు.

సిద్ధిమాతలో ఆశీస్సులు - వరాలు ఇచ్చే సామర్థ్యం ఉంది. అయితే ఆమె ఈ సామర్థ్యాన్ని వినియోగించడం ఒప్పు అరుదు. గుర్తు బండి క్రింద పడ్డ ఒక వ్యక్తి ప్రాణ రక్తం కోసం ఆమె ఒకసారి ప్రార్థన చేశారు. ఇది ఆమె స్వగ్రామంలో జరిగిన సంఘటన. ఆ వ్యక్తి ప్రాణం నిలచింది. కానీ, సిద్ధిమాత చాలారోజులు భోజనం చేయలేకపోయారు. సిద్ధిమాత ఏ వ్యక్తిని అయినా ఒకసారి నిండు దృష్టితో చూస్తే, ఆ వ్యక్తికి శుభం జరుగుతుందని భాలిస్టపురా వీధిలోని ప్రజలు నమ్ముతారు.

సాయంత్రం వారణా సంగమం, భాలిస్టపురాల యాత్రతో ఆ రోజు గడచిపోయింది. ఆ తర్వాత కూడ ఈ దినచర్య

కొనసాగింది. రెండు మూడు రోజుల కొకసారి ఆయన స్వామి విశద్ధానంద నివాసానికి వెళ్లేవారు. కాశీలోని పలువురు మహానీయుల దర్శనం ఆయనకు అక్కడే లభించింది. ఆ మహానీయులలో ప్రభూతి పొందినవారు ఉన్నారు. అంతటి భ్యాతి పొందనివారూ, యోగ సాధనకు పరిమితమైన వారూ కూడ ఉన్నారు. శ్రీరామ్ వీరందరితో సంభాషణ జరిపారు. ఆ సంభాషణల ఫలితంగా - కాశీలోని దర్శనీయ స్థలాల యాత్ర జరపాలనే ప్రేరణ ఆయనకు కలిగింది.

పంచకోశీ పరిక్రమ

బాబా నివాసంలో కలసిన ఒక సాధువు ఇలా వివరించారు - “దర్శనీయ స్థలాలకూ, మహాత్మరమైన స్థలాలకూ తేడా ఉంది. చూడడగిన స్థలాలన్నీ మహాత్మరములు కాకపోవచ్చు. నీవు సాధనకు ప్రాముఖ్యం ఇష్టవలచితే - నీ చేతనను తెరచి ఉంచుకో. అప్పుడు ఏ స్థలంలో ఎలాంటి తరంగాలు వ్యాపించి ఉన్నాయో నీకు తెలుస్తుంది.”

ఆ సాధువు చెప్పిన ఈ మాట సూత్రప్రాయంగా ఉంది. సాధన దృష్టిలో మహత్తు కలిగిన స్థలాలను గుర్తించడానికయినా యాత్ర అవసరమే. యాత్ర జరపనిదే - ఏ స్థలం ఆధ్యాత్మిక శక్తితో నిండి ఉన్నదో, ఏ స్థలంలో ఆ శక్తి లేదో ఎలా విచక్షణ చేయగలుగుతాము? ఇద్దరు ముగ్గురు సహచరులను తీసుకుని, శ్రీరామ్ పంచకోశీ యాత్రకు సన్నాహాలు చేశారు. పంచకోశీ యాత్ర అనగా - కాశీ పరిక్రమ (ప్రదక్షిణ). పరిక్రమ మార్గం సుమారు 70 కిలోమీటర్లు. యాత్ర అయిదు రోజులలో పూర్తవుతుంది. వారణాసిలోని ప్రముఖ తీర్థాలు దాదాపు అన్నీ ఈ యాత్రలో వస్తాయి. ఈ యాత్రకు సన్నాహాల కోసం ప్రత్యేకంగా ఏదీ చేయవలసి రాలేదు.

ఉత్సవ రూపంలో పంచకోశీ పరిక్రమను మార్గశిర, ఫాల్గుణ మాసాలలో జరుపుతారు. పలువురు పుష్యమాసంలో కాని, శివరాత్రి రోజుల్లో కాని జరుపుతారు. శ్రద్ధాఙ్జలు ఏ సమయంలో అయినా పరిక్రమ జరపవచ్చు.

మణికండ్రికా ఘట్టంలో స్నానంచేసి, జ్ఞానవాపినీ,

త్వాగమయ జీవితం మహాత్మర జీవితం.

విశ్వనాథుణ్ణీ దర్శనం చేసుకున్న తర్వాత - శ్రీరామ్, ఆయన సహచరులూ పరిక్రమ జరిపారు. ఆ సహచరులలో ఒక సన్మాని స్వామి విద్యానంద, శివా బ్రహ్మచారి, ఇద్దరు గృహస్థులు ఉన్నారు. జ్ఞానవాపినీ, విశ్వనాథ ఆలయాన్నే దర్శించిన తర్వాత - ఆ బ్రంందం ఆ స్థలాలను పరిశీలించారు. అక్కడి స్థితి చూచి, శ్రీరామ్ హృదయం క్షోభించింది. శివా బ్రహ్మచారి ఇలా అన్నారు-

“సోదరా! ఎందుకు విచారిస్తావు? ఒకప్పుడు ఇవి మనకు గౌరవప్రదములు. నేడు ఉపేక్షకు గురి అయినాయి. ఇతరుల చేతుల్లోకి పోయాయి. శిథిలాలు అయినాయి. ఇది మన జాతి దురదృష్టం. భగవంతుడు కోరితే - దురదృష్టం అదృష్టంగా మారిపోతుంది.”

శ్రీరామ్ ఇలా అన్నారు -

“వీటి దురవస్థకన్న దుఃఖం కలిగించే విషయం మరొకటి ఉంది. కొద్దిమంది వచ్చి మన జాతీయ గౌరవ ప్రతీకలను కాలరాసి వెళ్లిపోయారు. మనం అంతటి దీనస్థితిలో, హీనస్థితిలో ఎందుకు

స్వావలంబన

ఒకనాడు ఒక యువకుడు ఒక మహోవరుమని వద్దకు వెళ్లాడు. ఆయన గొప్ప భక్తుడనీ, సమాజ క్షేపుం కొరకు పనిచేస్తాడనీ విన్నాడు. యువకుడు తనను ఆ మహాత్ముని ఆశ్రమంలో ఉండనిమ్మని అడిగాడు. తనకు ఏదైనా సేవాకార్యం అప్పగించమని కోరాడు. ఆ మహాత్ముడు యువకుని వివరాలు అడిగాడు. ఆ యువకుడు నేను నిరుద్యోగిని. మీ ఆశ్రమంలో ఉంటాను. సేవ చేస్తాను. నా జీవనోపాధిగా కూడా ఉంటుంది” - అని అన్నాడు. ఆ మహాత్ముడు ఇలా అన్నాడు - ‘నాయనా, నీకు నేను పని ఇప్పలేను. మార్గం చూపించగలను. నీవు నిరుద్యోగిననని ఎందుకు అనుకుంటున్నావు? నీలో అనంతమైన శక్తి నిండి ఉంది. ఆ విశ్వాసంతో కష్టపడి పని చేయి. నీ జీవితం చక్కగా గడుస్తుంది.’ ఇలా చెప్పి ఆ మహాత్ముడు అతనికి పది రూపాయలు ఇచ్చాడు.

ఆ యువకుడు డబ్బు తీసుకొన్నాడు. యజ్ఞోపవీతాలు తయారుచేసి అమ్మటం మొదలుపెట్టాడు. మొదట్లో ఆదాయం తక్కువగానే ఉందేది. తర్వాత క్రమక్రమంగా జనులు యజ్ఞోపవీతాలను అతనివద్ద కొనసాగారు. వ్యాపారం బాగా పెరిగింది. ఇప్పుడు అతడు ఒక సహాయకుడిని పెట్టుకోవలసి వచ్చింది. ఒకనాడు ఆ మహాత్ముడు యజ్ఞోపవీతాన్ని కొనుక్కుస్తేందుకు తానే వచ్చాడు. అవి అమ్మేచేట ఆ యువకుడే ఉన్నాడు. ఆయనకు ఆశ్చర్యం వేసింది. ఆ యువకుడు మహాత్ముడి చరణాలకు ప్రణమిల్లి ఇలా చెప్పాడు - ‘మహాత్మా, మీరు అప్పుడు నాకు ఏదైనా ఉద్యోగం ఇచ్చి ఉంటే, నేను ఆకర్షణ్యుడుగా ఉండిపోయేవాడిని. మీరు ఉద్యోగం ఇప్పక నాలో అత్యవిశ్వాసం మేల్కొలిపి మార్గదర్శనం చేసారు. దానివల్లనే స్వావలంబనతో కూడిన ఈ స్థితికి చేరుకొన్నాను.’ ఆ మహావరుమలు డాకేశవరావు పెట్టేవార్. ఆయన రాష్ట్రియ స్వయంసేవక సంఘ నిర్మాత.

ఒక జాతియొక్క సామర్థ్యం ఆ జాతి స్వావలంబనలో ఉంటుంది.

నీవు ఎలా కావాలనుకుంటే ఆలాంటి స్థాయి భావాలను నీ మనస్సులో నాటుకో.

వార్తలు

విశాఖ మేఘాద్రిపేట డిఫెన్స్ కాలనీలో నవకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం

విశాఖలోని మేఘాద్రిపేట డిఫెన్స్ కాలనీలో 2005 అలయంలో పంచకుండీ గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది.

డిసెంబరు 11న నవకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. అంతకుముందు 10 సాయంత్రం 300 మందితో భవ్య కలశయూత్ర, 1116 దీపాలతో దీపయజ్ఞం జరిగాయి. యజ్ఞంలో 2000 మంది పాల్గొన్నారు. శ్రీ అరుణకుమార్, శ్రీమతులు సావిత్రి, వసంత కుమారిల సహకారంతో ఇంటింటికీ వెళ్లి యజ్ఞానికి ప్రజలను ఆహ్వానించారు. శ్రీయుతులు చంద్రశేఖర జైన్, పుష్యమిత్ర, శ్రీమతి సావిత్రి యజ్ఞాన్ని నిర్వహించారు. యజ్ఞం తర్వాత భోజన ప్రసాద కార్యక్రమం జరిగింది.

విశాఖపట్టణం గాయత్రీ పరివార్ ప్రజ్ఞామండలి నిర్వహించిన ఇతర కార్యక్రమాలు -

2005 డిసెంబరు 6న గొల్లలపాలెంలోని శ్రీమతి సరస్వతీదేవి నూతన గృహంలో గాయత్రీ యజ్ఞం. 10న డాబా గార్డేన్స్లోని శ్రీ బి.నారాయణరావు గృహంలో యజ్ఞం. 21న తాటిచెట్లపాలెం సమీపాన ఆటోరిక్షా ట్రివర్ల కాలనీలో, 25న శివశంకర్ రజకుల కాలనీలో త్రికుండీ గాయత్రీ యజ్ఞాలు జరిగాయి. ఈ యజ్ఞాలకు ఆ కాలనీల ప్రజల నుండి విశేష స్పుందన లభించింది.

శ్రీమతులు సావిత్రి, వసంత కుమారి, విజయలక్ష్మి, శ్రీ హేమచంద్రరావు పై కార్యక్రమాలను నిర్వహించారు.

విజయవాడలో

పంచకుండీ గాయత్రీ యజ్ఞం

2005 నవంబరు 13న విజయవాడలోని సాయిబాబా

విజయవాడ జోనల్ కార్యాలయం ఆధ్వర్యంలో నవంబరులో జరిగిన ఇతర కార్యక్రమాలు -

6న శ్రీమతి మంజుల గృహంలో, శ్రీమతి డి.విజయలక్ష్మి మురళి గృహంలో ఏకకుండీ యజ్ఞాలు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా వేగవరంలో 11,12,13లలో గాయత్రీ హోమం. 14న వెలగలేరులోని శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ గృహంలో, శ్రీ మద్ది శేషావతారం గృహంలో యజ్ఞాలు. 13న శ్రీమతి సుమిత్ర, శ్రీ సిహెచ్.వసంతరాజుల గృహంలలో గాయత్రీ యజ్ఞాలు. 16న కార్యాలయంలో పంచకుండీ యజ్ఞం. 18న కోగంటి విజయలక్ష్మి, రాధాకృష్ణ మూర్తి దంపతుల గృహంలో యజ్ఞం. 23న వేలేరులో, ప్రసాదంపాడు దగ్గర శ్రీ ఎమ్.రాఘవరావు గృహంలో యజ్ఞాలు. 27న శ్రీ కూరాల రామచంద్రరావు ఆధ్వర్యంలో మచిలీపట్టం టౌన్హాలులో యజ్ఞం. ఆరోజున విజయవాడ కృష్ణలంకలోని శ్రీకొల్లిపర వెంకట నాగేంద్ర కుమార్ గృహంలో, కృష్ణలంకలో, సునుపుబట్టీ సెంటరులోని శ్రీ టి.సత్యనారాయణ, కమల దంపతుల గృహంలో యజ్ఞాలు. 28న జూహుడిలోని ఓం ఇంద్రీస్సులో యజ్ఞం.

పాన్నారులో

గాయత్రీ యజ్ఞాలు

పాన్నారులో ఇటీవల జరిగిన ఏకకుండీ గాయత్రీ యజ్ఞాలు -

రుద్రపూడి విశాలక్షీ అమృవారి గుడిలో. శ్రీ గుర్రం

20 ఏళ్ల అనుభవం నేర్చే పాతాలను ఏడాది గ్రంథ పతనం నేర్చుతుంది.

శంకరం గృహంలో. శ్రీవెన్నగంటి సాంబశివరావు గృహంలో. శ్రీ రామయ్య గృహంలో. శ్రీ డఱుకూరి జగన్మహానరావు గృహంలో. శ్రీ కనమల్లపూడి సుబ్బారావు గృహంలో. శ్రీ వెంకటేశ్వర్రు గృహంలో.

నారాయణపురంలో

24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం

విజయనగరం జిల్లా నారాయణపురంలో 2005 నవంబరు 23,24లలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. 24న యజ్ఞంతో పాటు 16 పుంసవనం, 24 అన్నపూర్ణం, 26 అక్షరాభ్యాసం, 16 ఉపనయనం, 12 వివాహదినం, 12 జన్మదినం సంస్కరాలు జరిగాయి. జిల్లా పరిషత్ చైర్మాన్ శ్రీమతి బోత్సు రూస్సీలక్ష్మి ముఖ్య అభిధిగా విచ్ఛేశారు. యజ్ఞాలలో 13,000 మంది పాల్గొన్నారు. భోజన ప్రసాద వితరణ జరిగింది. 22న 508 కలశాలతో భవ్య కలశయాత్ర జరిగింది. శ్రీయతులు పవన్ కుమార్, ఫూల్చండ్, జ్ఞానేశ్వర రావు, దుర్గేశ్, రఘునాథ్ పాండ్య, శ్రీమతులు అనసూయమ్మ, సావిత్రమ్మ, రూపవాణి కలశాలను పుష్పాలతో స్వాగతించారు. శ్రీయతులు డి.చిన్నం నాయుడు, పి.లక్ష్మించారు, ఈ.పారినారాయణ, సిహెచ్.ఆదినారాయణ కార్యక్రమాలకు ఆధ్వర్యం వహించారు.

కురుపాంలో

నవకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం

2005 నవంబరు 12, 13లలో కురుపాం దుర్గగుడి సమీపంలో నవకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. 12న యజ్ఞం, 2400 దీపాలతో దీపయజ్ఞం జరిగాయి. 13న పూర్ణాహుతి, సంస్కరాలు జరిగాయి. శ్రీయతులు చప్పటి వెంకటరమణ, బత్తుల గురుమూర్తి, మాదాసి నారాయణరావు, ఎన్.బి.అగ్నిహంత్రు, సంతోష్ కార్యక్రమాలకు ఆధ్వర్యం

వహించారు.

ప్రాదరాబాదు బోరబండలో 108 కుండీయ యజ్ఞం

2005 డిసెంబరు 18న ప్రాదరాబాదు బోరబండలోని కన్యకా పరమేశ్వరి దేవస్థానంలో 108 కుండముల యజ్ఞం జరిగింది. 1200 మంది పాల్గొన్నారు. అంతకుమందు నవంబరు 2 నుండి డిసెంబరు 18 వరకు శ్రీగాయత్రీ జపయజ్ఞ మందల దీక్ష జరిగింది. ప్రతిరోజు ఉదయం జపం, సాయంత్రం గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగాయి. 11న దామ మారెళ్ల శ్రీరామకృష్ణ ప్రసంగించారు. 7న శ్రీ అశ్విని సుబ్బారావు సత్పుంగం నిర్వహించారు. 11న పంచకుండీ గాయత్రీ యజ్ఞానికి దామాతుమ్మారి ఆధ్వర్యం వహించారు. శ్రీమతి అనసూయమ్మ, శ్రీ పవన్ కుమార్ ద్వివేది యజ్ఞానిన్ని నిర్వహించారు. 17న గాయత్రీ అభండ జపం జరిగింది. శ్రీమతి తేజశ్రీ అమృగారు, శ్రీ మాడిశెట్టి సత్యనారాయణ గురువుగార్ల ఆధ్వర్యంలో కలశ యాత్ర జరిగింది. 2006 జనవరి 1న “విశ్వసంస్కృతి జాగరణ గాయత్రీ మండలి” ఏర్పాటుయింది.

★★★

ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలులలో పర్వానాలు

ఫిబ్రవరి :

2. వసంత పంచమి
26. మహాశివరాత్రి

మార్చి :

1. రామకృష్ణ పరమహంస జయంతి
14. హోళి, వసంతోత్సవం
30. ఉగాది

స్వభావం, అలవాట్ల సమాహారమే వ్యక్తిత్వం.

సద్గురు తీలామ్యతం

సువ్యవస్థపట్ల శ్రద్ధ

సాయంత్రం అయింది. గురుదేవులు శాంతికుంజ్లోని తమ గదిలో కూర్చొని వ్యవస్థ విషయమై గోష్టి జరుపుతున్నారు. మధ్యలో వర్షంవల్ల కరంటు పోయింది. రాత్రి అవడంవల్ల, మేఘాలు దట్టంగా కమ్ముకుని ఉండడంవల్ల గదిలో కారు చీకటి ఏర్పడింది. కూర్చొన్నవారిలో కొందరు లాంతరు తేవడానికి లేవబోయారు. గురుదేవులు స్వయంగా లేచి కొంత తీవ్ర స్వరంతో ఇలా అన్నారు -

“కూర్చొని ఉండడండి. లేవవద్దు. ఏ వస్తువు ఎక్కడ ఉందో మీకేం తెలుసు. నేను నా ప్రతి వస్తువునూ దాని స్థలంలో ఉంచుతాను.”

వారు దీపం వెలిగించారు. కొద్దిపాటి వెలుతురులో గోష్టి కొనసాగింది.

చేతన శిఖరాగ్రంలో విహం ఎక్కడ? ఈ చిన్న చిన్న విషయాలలో సువ్యవస్థ ఎక్కడ? ఈ విషయాలు రెండూ అపురూపంగా, సాంద్రంగా ఏకమైనాయి గురుదేవుల జీవనంలో.

వృతీరేకులపట్ల సైతం గౌరవం

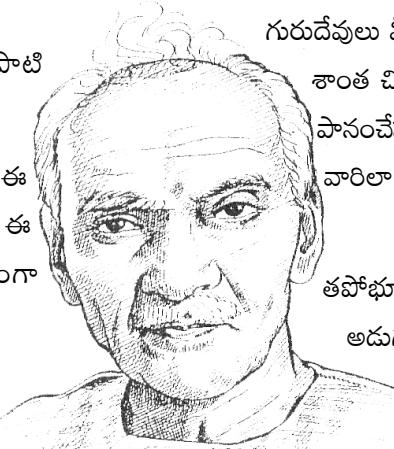
ఈ కోజున గురుదేవులు వందనీయ మాతాజీతోపాటు రిక్లూలో వెళుతున్నారు. గురుదేవులను వ్యాపిరేకించేవారిలో ఒకడు ఒక కరపత్రాన్ని మాతాజీ చేతుల్లో కుక్కాడు. రెచ్చగొట్టి విషయాలు ప్రాణి ఉన్న ఆ కరపత్రాన్ని మాతాజీ చింపివేశారు.

అది చూచి, గురుదేవులు ఇలా అన్నారు -

“అరే! మీరు ఇలా చేశారేమిటి? ఆ కరపత్రంలో ఏమి ఉందో మీకు తెలియదు కదా.”

“అందులో ఉన్నది పనికిమాలిన వాగుడు.”

- అని మాతాజీ జవాబిచ్చారు.

అందుకు గురుదేవులు ఇలా అన్నారు -

“అయితే మాత్రం! అందులో పనికిరాని విషయాలే ఉన్నాయని ఒప్పుకుంటాను. అయినా - ఈ చర్చపల్ల ఆ కరపత్రాన్ని ఇచ్చిన వ్యక్తికి అవమానం జరిగింది.”

వృతీరేకులపట్ల, ఎప్పుడూ అవమానించాలని చూచేవారిపట్ల ఇంతటి గౌరవం!

మాతాజీ ఆయన ముఖాన్ని చూస్తూ ఉండిపోయారు.

కరుణరస ప్రవాహం అది

తపోభూమి మధురలో ఆ రోజున శిబిరం ముగింపు. గురుదేవులు వీడ్జ్యులు ప్రవచనం ఇస్తున్నారు. అందరూ శాంత చిత్తంతో, ఏకాగ్రతతో వారి అమృతవాణిని పానంచేస్తున్నారు. భావోద్వేగంతో కూడిన స్వరంతో వారిలా అంటున్నారు -

“ఇక మీరంతా వెళ్లిపోతారు. ఈ తపోభూమి నన్ను కాటువేస్తుంది. నన్ను ఇలా అడుగుతుంది -

‘నీవు ఎవరి కోసం చూస్తావచ్చావో, వారు ఎక్కడ ఉన్నారు? నేను ఏమని జవాబుచెప్పాలి?’”

ఆ మాటలలోని మార్కిత, ఆద్రత, ఆత్మయత అనుభూతి పొందిన అంతా భజ్ఞమని ఏడవసాగారు. గురుదేవుల కళ్ళనుండికూడ కన్నీళ్ల కాలువలు కదుతున్నాయి.

ఏదోవిధంగా తమ భావాన్ని అడుపుచేసుకుని గురుదేవులు ఇలా అన్నారు -

“ఈ కన్నీళ్ల ప్రవాహమే మన సంస్కరు తదుపుతుంది. దాన్ని సస్యశ్యామలంగా చేస్తుంది.”

గురుదేవులు ఇచ్చిన ప్రతి వీడ్జ్యులూ ఇలాగే కరుణరస ప్రవాహంగా ఉండేది.

పూజ, ఉపాసనలు ఆత్మబలాన్ని పెంచే ఆధ్యాత్మిక వ్యాయమాలు.

గురుదేవులు నేడు లేకపోవడంవల్ల లక్ష్మ కళనుండి కన్నీటి సముద్రాలు ఉప్పింగుతున్నాయి. వారు సూక్ష్మయాపంలో ఉన్న మాట నిజమే. అనుభూతులు గతంలో కన్న మరింత సాంద్రం అవుతున్న మాటలు నిజమే. అయినా - వారిని ఒక్కసారి చూచిన కళ వర్ణించకుండా ఎలా ఉంటాయి? ఆ కళను వర్ణించనిప్పండి. ఆ ప్రేమాశ్రుతుల ధారను ప్రవహించనిప్పండి. వాటితో తడిసి సంస్థయొక్క పచ్చరనం పెరుగుతుంది.

అయితే - పనిచేసే చేతిని మాత్రం ఆగనిప్పకూడదు. మైనుంచి మనల్ని చూస్తూ ఉన్నది అగాధమైన ఆ ప్రేమసాగరం.

ఆ సాగరానికి పేరు ఒకే ఒకటి -

“రసోవై సః.”

సమయం విలువ

గాంధీజీపై కాకా కాలేల్కర్ ఇలా ఛలోక్తి విసిరేవారు - తన సర్వస్ఫోర్మీ సమర్పించే ఆ మహాపురుషుడు సమయాన్ని సమర్పించడంలో మాత్రం పిసినారిగా ఉండేవారు; ఆయన ఒక్క క్షణంకూడ వ్యధం కానిప్పురు. ఈ ఛలోక్తి గురుదేవుల జీవితానికి కూడ నూటికి నూరుపాట్లు వర్తిస్తుంది. వారు ఉదయవేళను రచనకు కేటాయించారు. అయినా ఈ సమయంలోనే వారు పలువురి దీన గాధలను వినేవారు. ఆయా సమస్యలను పరిష్కరించేవారు.

ఒక రోజున ఒక కార్యకర్త ఆయన వద్దకు వచ్చాడు. శాఖలలో తగాదాలను, కార్యక్రమాలలో వస్తున్న ఇబ్బందులను ఏకరువు పెట్టసాగాడు.

గురుదేవులు ఈ గాధల మధ్యలోనే అతడిని నిశిత దృష్టితో చూస్తూ ఇలా అన్నారు -

“బాబు! నీవు నీ విషయం చెప్పు. నీ కుటుంబం ఎలా ఉంది?”

ఆ కార్యకర్త తన కుటుంబంలోని కలహాలు, పిల్లల చదువు, భార్య ఆరోగ్యం, తన ఉద్యోగం - వీటికి సంబంధించిన అనేక సమస్యలను వినిపించాడు. వాస్తవానికి అతడు వాటిగురించి చెప్పాలనే వచ్చాడు.

అంతా విని, గురుదేవులు ఇలా అన్నారు -

“చూడు. అనఱు విషయాలు ఇప్పుడు చెప్పావు. మొదటల్లో అనవసరంగా నా సమయం, నీ సమయం పాడుచేశావు. వెళ్ల. నీ విషయం దృష్టితో ఉంచుకుంటాను.”

అతడు వెళ్లిపోయాడు.

సమయానికి ఇంత విలువ ఉన్నదని అతడికి అప్పుడు తెలిసివచ్చింది.

కలియుగ విశ్వజిత్ యజ్ఞం

వైదిక సాహిత్యంలో విశ్వజిత్ యజ్ఞానికి విశేష ప్రాధాన్యం ఉంది. అయితే అది కష్టంతో కూడుకున్న యజ్ఞం. అందువల్ల అప్పుడు కూడ కొద్దిమంది మాత్రమే ఆ యజ్ఞం చేయగలిగేవారు. కష్టం ఎందుకంటే - ఆ యజ్ఞం సర్వజనహితాయ - సర్వజన సుఖాయ (అందరి శ్రేయస్సు కోసం, అందరి సుఖం కోసం) వ్యక్తి తన సర్వస్ఫోర్మీ సమర్పించవలసి ఉంటుంది. యమ మహారాజు ఈ యజ్ఞాన్ని విధివిధానం ప్రకారం చేశాడు. నచికేతుని తండ్రి ఈ యజ్ఞాన్ని నామమాత్రంగా చేశాడు. అదేమని నచికేతుడు అడిగితే, ఆయన కోపగించుకున్నాడు.

యజ్ఞమయ జీవనాన్ని గడపాలనే మహాతర సందేశాన్ని అందిస్తూన్న గురుదేవులు వేదంలో కొనియాడబడిన ఈ యజ్ఞం చేయడానికి ఎందుకు వెనకాడతారు? యుగినర్మాణ యోజనను ప్రారంభించే సందర్భంలో వారు వందనీయ మాతాజీ నగలను, ధనాన్ని అంతనూ సంస్కరు ఇచ్చివేశారు. తర్వాతి రోజులలో వారసత్వంగా వచ్చిన ఆస్తిని తాము స్థాపించిన ఇంటర్ కాలేజీకి ఇచ్చివేశారు. తనది అని చెప్పబడగలిగిన సంపద ఎక్కడ ఉన్నా ఎంత ఉన్నా - దాన్ని అంతనూ సర్వ హితంకోసం వారు సమర్పించారు. తద్వారా కలికాలంలో విశ్వజిత్ యజ్ఞం మహిమను పునరుజ్ఞేవింపజేశారు.

అంతిమ సమయంలో వారివద్ద తమదని చెప్పుకోవడానికి రెండు రూపాయల డాట్సెన్, ఒక కళజోడు మాత్రమే ఉన్నాయి.

★★★

ఆలోచనలపై అంకుశమే ఏకాగ్రత.

పాన్మరులో గాయత్రీ యజ్ఞం, దీప యజ్ఞం

పాన్మరులో గాయత్రీ యజ్ఞం చేస్తాన్న
వంకదాం సీతారామయ్య దంపతులు,
యజ్ఞం నిర్వహిస్తాన్న మామిళపల్లి శ్రీనివాస్.

పాన్మరులో దీపయజ్ఞం సందర్భంగా హరతి ఇస్తాన్న
పడవలవెంకటేశ్వర్రు దంపతులు, యజ్ఞం నిర్వహిస్తాన్న శ్రీనేను.

ప్రాదరాబాదు ప్రాదర్నగర్లో సహస్రకుండియ యజ్ఞం

సహస్ర కుండియ యజ్ఞంలో వేదిక్కొ డాక్టర్ మారెళ్ల
శ్రీరామకృష్ణ (కుర్చీలో కూర్చున్నవారు)

యజ్ఞ దృశ్యం.

ప్రాదరాబాదు బోరుబండలో శ్రీగాయత్రీ జపయజ్ఞ మండల దీక్ష

ప్రాదరాబాదు బోరుబండలో శ్రీగాయత్రీ జపయజ్ఞ
మండలదీక్ష సందర్భంగా సత్యంగం నిర్వహిస్తాన్న
శ్రీ అశ్విని సుబ్బారావు.

మండల దీక్ష సందర్భంగా ప్రసంగిస్తాన్న
డాక్టర్ మారెళ్ల శ్రీరామకృష్ణ.

నారాయణపురంలో 24 కుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం

యజ్ఞం సందర్భంగా కలశయాత్ర.

సంస్కృతాలు ఇస్తున్న శ్రీ రఘువాహ్ని పండా.

యజ్ఞవేదికలై శ్రీయుతులు పూర్వచంద్ర, జ్యోతిష్యరరావు, దుర్గేణ్ణ, డా॥తుమూర్ఖి, శ్రీ పవన్ కుమార్ దివే, శ్రీమతులు సాపితమ్మి, రూపవాణి, అనసూయమ్మ.

యజ్ఞంలో పాల్గొంటూన్న భక్తులు.

కురుపాంలో గాయత్రీ యజ్ఞం

యజ్ఞవేదికలై శ్రీరఘువాహ్ని పండా, డా॥తుమూర్ఖి, శ్రీమతి ఎమ్.రూపవాణి, శ్రీయుతులు ఎన్.ఎన్.పి.బహుప్రా, ఎన్.గారువాయుడు.

కవిటి అగ్రపోరం బెండికొండలో యజ్ఞం చేస్తూన్న మాజీ శాపవసభ్యులు డా॥కె.రేవతి దంపతులు, యజ్ఞం నిర్వహిస్తూన్న శ్రీ జి.సూర్యనారాయణ.

If Undelivered please return to:

GAYATRI CHETANA KENDRA & MEDITATION CENTER,
behind: Aswini House, H.P.Road, Moosapet,
Hyderabad - 500018, Ph : 040-30986922,09392506888.
E-mail:hyderabad.ap.in@awgp.org, info@aswini.com

Chief Editor : Dr. PRANAV PANDYA

Printed & Published By **Sri B.C.H.V.SUBBA RAO (Aswini)**
(For **SRI VEDAMATHA GAYATRI TRUST**)

5-283, H.P.Road, Moosapet, Hyderabad-500 018.
Printed at Bharathi Art Printers, Chikkadapally, Hyderabad - 20

Global Head Quarters : **GAYATRITEERTH, SHANTIKUNJ,**
Haridwar - 249411 Ph: (01334) 260602, 261955, 260309 Fax : (01334) 260866,
E-mail : shantikunj@awgp.org, southindiazone@awgp.org, website : www.awgp.org